

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
na 31 grudnia 2023 roku i za rok obrotowy zakończony
tego dnia

Spis treści

Słownik	3
Podsumowanie.....	6
Podstawa sporządzenia	6
Kluczowe elementy modelu biznesowego i strategii biznesowej	6
Istotne linie biznesowe i obszary geograficzne, gdzie prowadzona jest działalność	7
Kluczowe elementy systemu zarządzania	8
Kluczowe ryzyka	8
Działalność Towarzystwa	9
Wyniki operacyjne	9
Profil ryzyka	10
Wycena dla celów wypłacalności	10
Zarządzanie kapitałem	11
Oświadczenie Zarządu Towarzystwa.....	13
A. Działalność i wyniki operacyjne	14
A.1. Działalność.....	14
A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej	16
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej).....	20
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	21
A.5. Wszelkie inne informacje	22
B. System zarządzania	23
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania.....	23
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	36
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności.....	41
B.4. System kontroli wewnętrznej	48
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego	50
B.6. Funkcja aktuarialna	53
B.7. Outsourcing	55
B.8. Wszelkie inne informacje.....	57
C. Profil ryzyka	58
Koncentracja ryzyka	59
Testy warunków skrajnych i analizy wrażliwości.....	60
C.1. Ryzyko aktuarialne	63
C.2. Ryzyko rynkowe.....	66
C.3. Ryzyko kredytowe.....	68
C.4. Ryzyko płynności	69
C.5. Ryzyko operacyjne.....	69
C.6. Pozostałe istotne ryzyka.....	70

C.7. Wszelkie inne informacje.....	72
D. Wycena do celów wypłacalności	73
D.1. Aktywa	73
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	81
D.3. Inne zobowiązania.....	86
D.4. Alternatywne metody wyceny.....	91
D.5. Wszelkie inne informacje.....	95
E. Zarządzanie kapitałem	96
E.1. Środki własne.....	96
E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	100
E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	102
E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	102
E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności .	102
E.6. Wszelkie inne informacje	102
Spis załączników.....	103
Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu Towarzystwa	103
Załącznik nr 1 Struktura Grupy PZU	105
Załącznik nr 2 Schemat organizacyjny.....	106
Załącznik nr 3 Formularz S.02.01.02	107
Załącznik nr 4 Formularz S.04.05.21	108
Załącznik nr 5 Formularz S.05.01.02	109
Załącznik nr 6 Formularz S.12.01.02	112
Załącznik nr 7 Formularz S.17.01.02	114
Załącznik nr 8 Formularz S.19.01.21	116
Załącznik nr 9 Formularz S.22.01.21	117
Załącznik nr 10 Formularz S.23.01.01	118
Załącznik nr 11 Formularz S.25.01.21	120
Załącznik nr 12 Formularz S.28.01.01	122
Załącznik nr 13 Definicje grup ustawowych.....	124

Słownik

- 1) **Dyrektywa** – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II)
- 2) **EIOPA** – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority)
- 3) **Formuła Standardowa** – podstawowa metoda obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności określona przez Dyrektywę
- 4) **Grupa PZU** – PZU SA jako jednostka dominująca oraz jednostki od niej zależne, w tym jednostki zależne w rozumieniu obowiązujących przepisów o rachunkowości
- 5) **Kierujący** – kierujący komórką organizacyjną w Towarzystwie
- 6) **KNF, organ nadzoru** – Komisja Nadzoru Finansowego
- 7) **Kodeks pracy** – Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy
- 8) **MSSF** – Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje zatwierdzone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej
- 9) **PSR** – Polskie Standardy Rachunkowości, określone w ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, w szczególności Rozporządzeniu Ministra Finansów, Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych. W sprawach nieuregulowanych w Ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, stosuje się odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości i/lub MSSF
- 10) **PZU SA** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
- 11) **QRT** – kwartalne lub roczne ilościowe formularze sprawozdawcze
- 12) **Rozporządzenie** – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające Dyrektywę
- 13) **Rozporządzenie Ministra Finansów** – Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji z dnia 12 kwietnia 2016 r.
- 14) **Rozporządzenie wykonawcze dotyczące SFCR** – Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących SFCR zgodnie z Dyrektywą
- 15) **SCR, kapitałowy wymóg wypłacalności** – kapitałowy wymóg wypłacalności w systemie Wypłacalność II
- 16) **Sprawozdanie, SFCR** – Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych
- 17) **Towarzystwo, TUV PZUW** – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych
- 18) **Ustawa** – Ustawa z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
- 19) **Ustawa o biegłych rewidentach** – Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym
- 20) **Ustawa o rachunkowości** – Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości

- 21) **Własna ocena ryzyka i wypłacalności, ORSA** – ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi i wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz istotności, z którą profil ryzyka odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności, dokonywana zgodnie z wytycznymi EIOPA
- 22) **Wypłacalność II** – całość wymogów następujących aktów prawnych oraz wytycznych organów nadzoru: Dyrektywa, Ustawa, Rozporządzenie, rozporządzenia wykonawcze oraz wytyczne EIOPA i KNF
- 23) **Wytyczne EIOPA** – wytyczne EIOPA dotyczące sprawozdawczości i publicznego ujawniania
- 24) **Zasady Ładu Korporacyjnego** – Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez KNF, obowiązujące od 1 stycznia 2015 r.
- 25) **ZWC** – Związek Wzajemności Członkowskiej

Podsumowanie

Podstawa sporządzenia

Towarzystwo sporządza Sprawozdanie na podstawie:

- Ustawy,
- Tytułu I Rozporządzenia,

zwanych dalej „Podstawą sporządzenia”.

Sprawozdanie zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogu art. 284 Ustawy.

Układ sprawozdania jest zgodny z Załącznikiem XX Rozporządzenia z zastrzeżeniem, że ujawniane są wyłącznie informacje mające zastosowanie do działalności prowadzonej przez Towarzystwo.

Wycena aktywów, zobowiązań oraz środków własnych została wykonana na podstawie przepisów Ustawy, Rozporządzenia oraz następujących wytycznych EIOPA w sprawie:

- ujmowania i wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe,
- wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- klasyfikacji środków własnych.

Towarzystwo wykorzystuje Formułę Standardową do wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności. Podstawowym celem jest pełne pokrycie ryzyka związanego z działalnością bieżącą oraz w kolejnych 12 miesiącach. Wszystkie obliczenia dotyczące modułów i podmodułów ryzyka oparte są na metodach zdefiniowanych w Rozporządzeniu.

Kluczowe elementy modelu biznesowego i strategii biznesowej

Towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych, obok spółki akcyjnej oraz spółki europejskiej, jest dopuszczoną przez Ustawę formą wykonywania działalności ubezpieczeniowej, w której zakład ubezpieczeń ubezpiecza swoich członków na zasadzie wzajemności. Uzależnienie członkostwa od zawarcia umowy ubezpieczenia umożliwia powstanie wspólnot ubezpieczonych (ZWC). Zgodnie z przyjętą Strategią TUV PZUW konsekwentnie realizuje długoterminowy cel udzielania pełnego wsparcia ubezpieczeniowego swoim klientom w modelu biznesowym opartym na formule wzajemności.

Przejrzyste zasady współpracy i współodpowiedzialność za wynik techniczny motywują klientów TUV PZUW do minimalizacji ryzyka. Strategia TUV PZUW na lata 2021-2024 jest realizowana w myśl misji: Ubezpieczenia wzajemne – Więcej wspólnych korzyści.

Akwizycja Towarzystwa oparta jest na filarach sprzedażowych obejmujących ochroną następujące grupy podmiotów:

- Filar Klienta Strategicznego – strategiczne podmioty gospodarcze w Polsce,
- Filar Szpitali – podmioty lecznicze,
- Filar Affinity – klienci podmiotów strategicznych (przy ścisłej współpracy z obszarem partnerstwa strategicznego PZU SA),
- Filary sektorowe – pozostałe podmioty, w tym Filar Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz ubezpieczeń branżowych, Filar Instytucji Kościelnych, a także Filar Zdrowia i Medycyny Pracy.

Towarzystwo prowadzi ostrożną politykę lokacyjną, której wyznacznikiem jest dominujący udział dłużnych papierów skarbowych oraz depozyty. Na obecnym etapie nie są zakładane inwestycje w aktywa o podwyższonym ryzyku, np. w akcje.

W celu zapewnienia bezpiecznego poziomu współczynnika wypłacalności Towarzystwo kontynuuje strategię zarządzania ryzykiem i kapitałem zorientowaną na efektywne wykorzystanie kapitału i kontrolę podejmowanego ryzyka.

W 2023 r. Agencja ratingowa S&P Global Ratings utrzymała rating siły finansowej TUV Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych na poziomie A- z perspektywą stabilną.

Istotne linie biznesowe i obszary geograficzne, gdzie prowadzona jest działalność

Towarzystwo koncentruje swoją działalność na terenie Polski.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. TUV PZUW może prowadzić działalność, na zasadzie swobody świadczenia usług, na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw członkowskich EFTA, stron umowy o EOG. Wynika to z realizacji misji, w ramach której Towarzystwo zapewnia ochronę ubezpieczeniową swoim Członkom niezależnie od miejsca prowadzonej przez nich działalności.

Przedmiotem działalności Towarzystwa jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych objęta Działem II Załącznika do Ustawy. W ofercie Towarzystwa znajduje się szeroki katalog produktów ubezpieczeniowych, w tym ubezpieczenia środków transportu, ubezpieczenia majątku, następstw nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

W celu efektywnego zarządzania tak zróżnicowanym portfelem Towarzystwo grupuje produkty według jednorodnych grup ryzyka. Wykorzystywane są one na potrzeby związane ze strategicznym zarządzaniem jak i kontrolowaniem wyników, zarówno na poziomie jednostkowym jak i Grupy PZU. Do sprawozdania statutowego Towarzystwo klasyfikuje produkty wg grup ustawowych.

Do celów raportowania, zgodnie z zasadami Wypłacalności II i załącznikiem I do Rozporządzenia, Towarzystwo klasyfikuje ryzyka do następujących linii biznesowych:

- ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych,
- pozostałe ubezpieczenia pojazdów,

- ubezpieczenia OC ogólne,
- ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych,
- ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe,
- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów,
- ubezpieczenia świadczenia pomocy,
- ubezpieczenia kredytów i poręczeń,
- ubezpieczenia różnych strat finansowych.

Opis najważniejszych linii produktowych został zaprezentowany w rozdziale A.1.6 Sprawozdania.

Kluczowe elementy systemu zarządzania

Obowiązujący w Towarzystwie system zarządzania jest dostosowany do skali działalności oraz zakresu realizowanych czynności i funkcji. Wspiera realizację celów o charakterze strategicznym oraz bieżących zadań operacyjnych i kierunków biznesowych.

System zarządzania został ustanowiony i wdrożony w taki sposób, aby na każdym jego poziomie zapewniać realizację określonych zadań i celów Towarzystwa, przy jednoczesnym zachowaniu zasady prawidłowości, proporcjonalności i ostrożności. Struktura organizacyjna Towarzystwa wyznacza zakresy odpowiedzialności. Zapewniona jest właściwa komunikacja na wszystkich szczeblach, dzięki skutecznemu systemowi przekazywania informacji obejmującemu określone ścieżki raportowania z zachowaniem wymaganej niezależności.

W ramach systemu zarządzania zapewnione jest, aby osoby zarządzające lub pełniące kluczowe funkcje spełniały wymogi w zakresie kompetencji, rękojmi, reputacji i wiarygodności. System wynagradzania został skonstruowany w taki sposób, aby zapobiegać podejmowaniu przez osoby zarządzające nadmiernego ryzyka.

W ramach outsourcingu, nie jest powierzana realizacja żadnej z kluczowych funkcji.

Towarzystwo posiada Plan Ciągłości Działania i Plany Awaryjne, które podlegają cyklicznej aktualizacji. W ciągu roku przeprowadzane są testy ciągłości działania. Towarzystwo zapewnia bezpieczeństwo, integralność i poufność informacji.

System zarządzania poddawany jest corocznemu przeglądowi w zakresie adekwatności do skali działalności, zakresu realizowanych funkcji oraz skali i złożoności ryzyka.

Kluczowe ryzyka

Ze względu na szeroką gamę oferowanych produktów, Towarzystwo narażone jest na szereg ryzyk, które podlegają procesowi zarządzania ryzykiem.

Zabezpieczeniu Członków TUV PZUW przed następstwami materializacji ryzyk, w szczególności ryzyk katastroficznych, służy szeroka oferta produktowa i program reasekuracji biernej zapewniający zachowanie zdolności Towarzystwa do kontynuowania działalności w momencie pojawienia się wysokich szkód. Do najbardziej istotnych ryzyk, warunkujących realizację strategii biznesowej, należy ryzyko aktuarialne i ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Towarzystwo narażone jest również na ryzyko rynkowe, operacyjne oraz braku zgodności. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności oraz uwzględniając skalę i charakter działalności, wszystkie identyfikowane ryzyka są objęte całościowym procesem zarządzania oraz podlegają wewnętrznym limitom i poziomom ostrzegawczym.

Szczegółowy opis ryzyk został zaprezentowany w części C Sprawozdania.

Działalność Towarzystwa

Na koniec 2023 r. Członkami TUV PZUW było 623 podmiotów, czyli o 48 więcej niż w roku 2022 skupionych w 61 Związkach Wzajemności Członkowskiej. Towarzystwo odnotowało składkę przypisaną brutto w wysokości 1 161 mln zł, realizując po raz kolejny cel strategiczny określony w Strategii na lata 2021-2024.

Wyniki operacyjne

Poniższa tabela zawiera podsumowanie istotnych wskaźników dotyczących działalności Towarzystwa za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2023 r. (działalność i wyniki operacyjne szczegółowo przedstawiono w części A Sprawozdania).

Rachunek wyników (tys. zł)	2023	2022
Składka przypisana brutto	1 160 788	1 044 034
Odszkodowania i świadczenia wypłacone (netto)	134 669	92 575
Wynik techniczny	44 219	43 656
Wynik z działalności lokacyjnej (netto)*	18 053	-1 644
Pozostałe koszty operacyjne i techniczne	23 441	17 427
Wynik z działalności operacyjnej**	-14 190	-11 583
Zysk brutto	48 082	30 428
Zysk netto	37 563	23 571

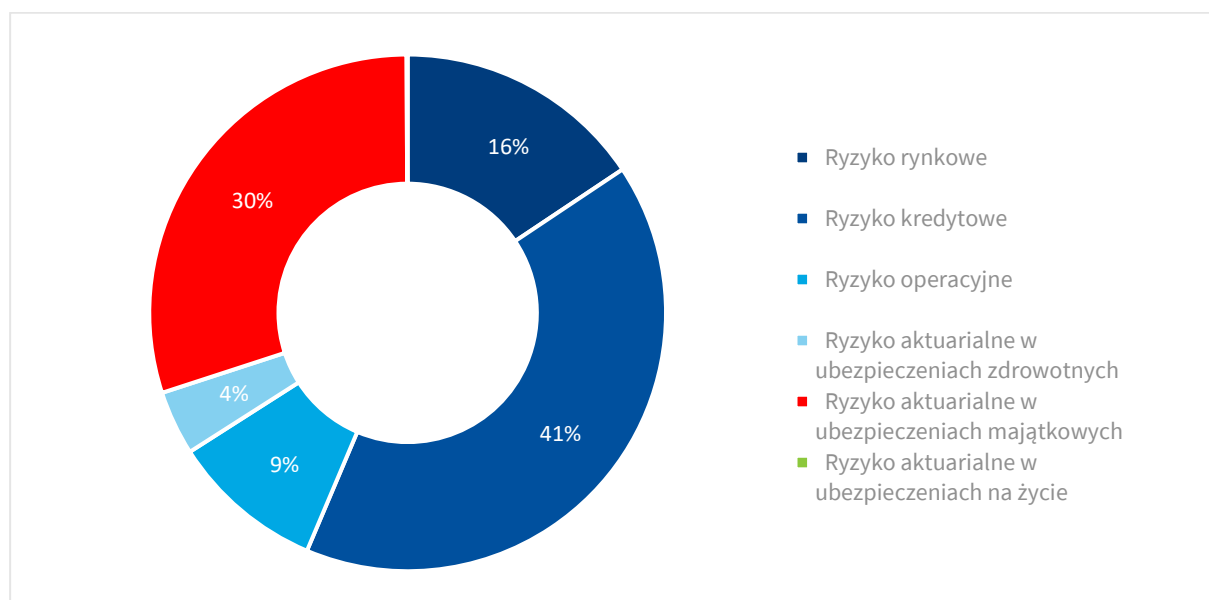
*Wynik z działalności lokacyjnej (netto) składa się z przychodów z lokat oraz kosztów działalności lokacyjnej zgodnie ze sprawozdaniem finansowym wg PSR

Rachunek wyników (tys. zł)	2023	2022
**Wynik z działalności operacyjnej składa się z pozostałych przychodów i pozostałych kosztów operacyjnych zgodnie ze sprawozdaniem finansowym wg PSR		

Profil ryzyka

Profil ryzyka opisuje ryzyka, które Towarzystwo napotyka w procesie realizacji obranej strategii działalności. Obok kategorii ryzyk objętych Formułą Standardową na profil ryzyka składają się również te ryzyka, które Towarzystwo identyfikuje zarówno w bieżącej działalności, własnej ocenie ryzyka i wypłacalności, jak również w procesie planowania biznesowego.

Profil ryzyka jest w istotny sposób determinowany przez program reasekuracji biernej (szczegółowe informacje, wraz z porównaniem z rokiem poprzednim, przedstawiono w części C Sprawozdania). Poniższy wykres przedstawia profil ryzyka w podziale na główne moduły ryzyka, bez ujęcia efektu dywersyfikacji.

Dzięki identyfikacji, analizie, pomiarowi, kontroli, zarządzaniu oraz raportowaniu ryzyka, Towarzystwo jest w stanie zrealizować swoje zobowiązania wobec Członków i partnerów biznesowych oraz wypełnić wymogi przepisów prawnych i regulacji zewnętrznych.

Wycena dla celów wypłacalności

Aktywa i zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności są wyceniane w wartości godziwej ustalonej według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach. W przypadku braku aktywnego rynku zastosowanie mają alternatywne metody wyceny, w szczególności metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Najistotniejszą pozycję aktywów stanowią dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej na potrzeby bilansu ekonomicznego oraz według skorygowanej ceny nabycia na potrzeby bilansu do celów rachunkowości.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany w sposobie wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Najistotniejszą pozycję zobowiązań stanowią rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz zobowiązanie wynikające z pożyczki podporządkowanej udzielonej w 2016 r. przez PZU SA (Założyciela). Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie odpowiada oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Margines ryzyka zapewnia, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji (zakład odniesienia) zażądałby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich. Szczegóły dotyczące metod wyceny oraz różnic w stosunku do sprawozdania finansowego zostały opisane w części D Sprawozdania.

W stosunku do 2022 r. dokonano zmiany założeń ekonomicznych w zakresie wyceny najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Zaktualizowano, zgodnie z publikacją EIOPA, stopy wolne od ryzyka stosowane do dyskontowania przepływów.

Zarządzanie kapitałem

Funkcjonujący proces zarządzania kapitałem zakłada utrzymanie współczynnika wypłacalności powyżej poziomu określającego apetyt na ryzyko – 145%.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany w sposobie zarządzania kapitałem.

W całym okresie sprawozdawczym Towarzystwo spełniało wymogi wypłacalności i posiadało dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.

Poniższa tabela prezentuje dane w zakresie adekwatności kapitałowej TUV PZUW (dane w tys. zł) w raportowanym okresie.

	2023	2022
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	241 030	223 062
Dopuszczone środki własne na pokrycie SCR, w tym	587 541	502 334
· Środki własne zaklasyfikowane do kategorii 1	480 598	406 104
· Środki własne zaklasyfikowane do kategorii 2	80 607	80 181
· Środki własne zaklasyfikowane do kategorii 3	26 336	16 049

	2023	2022
Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)	60 258	55 765
Dopuszczone środki własne na pokrycie MCR, w tym	492 650	417 257
· Środki własne zaklasyfikowane do kategorii 1	480 598	406 104
· Środki własne zaklasyfikowane do kategorii 2	12 052	11 153
· Środki własne zaklasyfikowane do kategorii 3	0	0
Współczynnik pokrycia wymogu kapitałowego SCR	243,76%	225,20%
Współczynnik pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego MCR	817,57%	748,24%

Środki własne przeznaczone na pokrycie wymogów kapitałowych zapewniają ich dostępność w przypadku wystąpienia strat, a ich czas trwania jest nieograniczony.

Towarzystwo nie korzysta przy kalkulacji SCR z przepisów przejściowych. Na 31 grudnia 2023 r. Towarzystwo nie stosowało korekty dopasowującej, o której mowa w art. 227 Ustawy, korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 229 Ustawy, przejściowej korekty do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 496 Ustawy, przejściowego odliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, o którym mowa w art. 497 Ustawy.

Oświadczenie Zarządu Towarzystwa

Zarząd Towarzystwa oświadcza, że roczne Sprawozdanie SFCR zostało sporządzone z uwzględnieniem obowiązujących zasad wyceny aktywów i pasywów dla potrzeb sprawozdawczości oraz zasad wyceny aktywów i zobowiązań dla potrzeb wypłacalności, zgodnie z Dyrektywą.

Sprawozdanie, podlegające ocenie biegłego rewidenta, we wszystkich istotnych aspektach zostało sporządzone zgodnie z Podstawą sporządzenia, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości kapitałowego wymogu wypłacalności oraz poziomu i struktury środków własnych przeznaczonych na jego pokrycie na dzień bilansowy. Sprawozdanie zawiera obraz wyniku finansowego Towarzystwa, który w sposób syntetyczny oddaje skalę jego działalności, jednocześnie definiując zakres stojących przed Towarzystwem wyzwań.

Jeżeli nie wskazano inaczej, dane prezentowane w Sprawozdaniu są wyceniane zgodnie z przepisami Ustawy.

Zgodnie z art. 7 Rozporządzenia zarówno aktywa, jak i zobowiązania Towarzystwa, wyceniane są przy założeniu kontynuacji działalności.

Walutą obowiązującą w Sprawozdaniu jest polski złoty, a wszystkie dane finansowe zostały wyrażone w tysiącach (dalej tys. zł). Ze względu na zaokrąglenia mogą wystąpić różnice między poszczególnymi wierszami, a sumami kontrolnymi Sprawozdania.

Zarząd zaprasza do zapoznania się z treścią Sprawozdania dziękując jednocześnie wszystkim Członkom, Pracownikom oraz Członkom Rady Nadzorczej Towarzystwa za dotychczasowe zaufanie oraz niezwykle udany, kolejny rok współpracy. Zarząd wyraża również nadzieję na utrzymanie tempa rozwoju i trendów wzrostowych w kolejnych latach.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

A.1.1. Nazwa i forma prawna

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, zostało założone w 2015 r. Zgodnie art. 7 ust. 4 Ustawy działa w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

Siedziba Towarzystwa mieści się w Warszawie przy rondzie Ignacego Daszyńskiego 4. Towarzystwo należy do Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń (Grupa PZU), w której podmiotem dominującym jest PZU SA.

A.1.2. Organ nadzoru odpowiedzialny za nadzór finansowy nad zakładem oraz organ sprawujący nadzór nad Grupą PZU

Organ nadzoru odpowiedzialny za nadzór finansowy nad Towarzystwem i nad Grupą PZU to:

- Komisja Nadzoru Finansowego (KNF).
- Adres siedziby i adres korespondencyjny:
ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa

A.1.3. Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta i podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Justyna Zań, nr ewidencyjny biegłego rewidenta 12750, działająca w imieniu podmiotu uprawnionego do badania KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., nr 3546 na liście prowadzonej przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego, ul. Inflancka 4A 00-189 Warszawa.

A.1.4. Udziałowcy Towarzystwa

Na 31 grudnia 2023 r. PZU SA posiadało 100% udziałów w kapitale zakładowym Towarzystwa. Udziały te zostały opłacone przelewem na rachunek bankowy Towarzystwa. Tym samym struktura udziałów nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego.

A.1.5. Pozycja Towarzystwa w prawnej strukturze Grupy PZU

Strukturę kapitałową Grupy PZU, według stanu na 31 grudnia 2023 r., zaprezentowano w Załączniku nr 1 do Sprawozdania.

A.1.6. Istotne linie biznesowe Towarzystwa oraz istotne obszary geograficzne, na których Towarzystwo prowadzi działalność

Decyzjami KNF z 3 listopada 2015 r. i z 26 czerwca 2018 r. Towarzystwo otrzymało zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w ramach działu II dla następujących grup ubezpieczeń: 1, 2-13, 15, 16 i 18. W ramach poszczególnych linii produktowych Towarzystwo oferuje następujące produkty:

Linia produktowa	Produkt ubezpieczeniowy
AC komunikacyjne	Ubezpieczenie autocasco.
Inne komunikacyjne	Ubezpieczenie Auto-Szyba, Auto-Pomoc, Zielona Karta.
Majątkowe	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk, ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń, ubezpieczenia budowlano-montażowe, ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku, ubezpieczenie sprzętu elektronicznego, ubezpieczenie mienia podziemnego kopalń, ubezpieczenie szyb od stłuczenia, ubezpieczenie cargo, ubezpieczenie Casco: morskie, aerocasco, jachty, pojazdy szynowe, ubezpieczenia ryzyk cybernetycznych, ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznych, ubezpieczenie elektrowni wiatrowych.
OC komunikacyjne	Ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.
Pozostałe finansowe	Ubezpieczenie utraty zysku, medycyna pracy, ubezpieczenie kart bankomatowych.
Pozostałe OC	OC ogólne, OC podmiotów leczniczych, obowiązkowe ubezpieczenie OC podmiotu leczniczego, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Władz Spółki Kapitałowej (D&O), ubezpieczenie OC przewoźnika, ubezpieczenie OC zawodowej, ubezpieczenie odpowiedzialności za szkody w środowisku.
Wypadkowe	Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków kierowcy i pasażera, ubezpieczenie zdrowotne (opieka medyczna), ubezpieczenia NNW.
Finansowe	Ubezpieczenie gwarancji.

Linie produktowe wykorzystywane są do grupowania produktów o podobnej charakterystyce. Zapewnia to spójną komunikację i raportowanie na potrzeby wewnętrzne Towarzystwa, jak również w ramach Grupy PZU, ze szczególnym uwzględnieniem procesów planowania finansowego i raportowania o ryzyku.

Informacja na temat składek, odszkodowań i świadczeń oraz kosztów w podziale na linie biznesowe w systemie Wypłacalność II zawiera formularz QRT S.05.01.02 stanowiący Załącznik nr 5 do Sprawozdania.

A.1.7. Wszelkie istotne zdarzenia gospodarcze i inne, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym i które wywarły istotny wpływ na Towarzystwo

Z istotnych zdarzeń, które miały miejsce w roku obrotowym, a które w sposób istotny wpłynęły na Towarzystwo należy wymienić m.in.:

- wprowadzenie przez Unię Europejską środków ograniczających (sankcji) w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, związanych z działaniami Rosji i Białorusi destabilizującymi sytuację na Ukrainie oraz podważającymi jej integralność terytorialną, suwerenność i niezależność. Zdeterminowało to konieczność identyfikacji obszarów działalności dotkniętych sankcjami oraz implementacji przepisów sankcyjnych w obszarze działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz wszelkich innych aktywności Towarzystwa. Znaczna skala nałożonych środków ograniczających i niepewność w zakresie otoczenia prawnego wymaga zachowania szczególnej ostrożności oraz kontynuowania identyfikacji ryzyka związanego z ich stosowaniem;
- wyhamowanie inflacji. Inflacja CPI w relacji grudzień 2023 r. w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku zmniejszyła się do 6,2 proc., w porównaniu z 16,6 proc. r/r w grudniu roku 2022. W reakcji na spadek inflacji Rada Polityki Pieniężnej obniżyła we wrześniu 2023 roku podstawową stopę procentową z 6,75 proc. do 6,0 proc., a następnie w październiku do 5,75 proc.

W związku z powyższym wykonano dodatkowe analizy dotyczące w szczególności:

- wyników finansowych,
- należności od kontrahentów,
- wpływu na płynność,
- wpływu na wypłacalność,
- wycen portfela lokat,
- scenariuszach obniżenia oceny ratingowej największego reasekuratora,
- zapewnienia ciągłości działania,
- monitorowania bezpieczeństwa IT.

Ogólny wpływ konfliktu zbrojnego w Ukrainie na działalność Towarzystwa wciąż jest ograniczony. Należy jednak pamiętać o niepewności związanej z dalszym jej przebiegiem i skutkami dla całej gospodarki, a pośrednio również dla Towarzystwa.

A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Składki, odszkodowania i koszty, w podziale na linie biznesowe, przedstawia formularz QRT S.05.01.02 stanowiący Załącznik nr 5 do Sprawozdania. W prezentowanych w dalszej części informacjach dotyczących wybranych pozycji technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych mogą występować niewielkie różnice wynikające z zaokrąglenia.

A.2.1. Główne czynniki mające wpływ na osiągnięty wynik techniczny wg PSR

Na koniec 2023 roku Towarzystwo uzyskało dodatni wynik techniczny na poziomie 44 219 tys. zł, co stanowi wzrost w stosunku do roku 2022 o 563 tys. zł, w którym TUV PZUW zanotowało wynik techniczny na poziomie 43 656 tys. zł.

Poniższa tabela prezentuje wynik techniczny w podziale na grupy ustawowe (dane w tys. zł). Definicja każdej z wymienionych poniżej grup ustawowych Działu II została zawarta w Załączniku nr 13 do Sprawozdania.

Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych wg PSR w podziale na grupy ustawowe (tys. zł)	2023	2022
Grupa 1: Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	825	352
Grupa 2: Ubezpieczenia choroby	-5 794	-1 039
Grupa 3: Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych	4 003	3 327
Grupa 4: Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych	981	496
Grupa 5: Ubezpieczenia casco statków powietrznych	80	43
Grupa 6: Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej	1 838	1 744
Grupa 7: Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie	853	371
Grupa 8: Ubezpieczenia szkód rzeczowych spowodowane przez żywioły	108	-2 725
Grupa 9: Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	8 634	7 809
Grupa 10: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów lądowych	31	-16
Grupa 11: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej statków powietrznych	174	71
Grupa 12: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	547	376
Grupa 13: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nieujętej w grupach 10–12	-2 820	-5 273
Grupa 15: Gwarancja ubezpieczeniowa	0	351
Grupa 16: Ubezpieczenia ryzyk finansowych	3 941	2 549
Grupa 18: Ubezpieczenia świadczenia pomocy	30 819	35 220
Razem	44 219	43 656

A.2.2. Przychody wg PSR

Łączna składka przypisana brutto za rok 2023 wyniosła 1 161 mln zł. Odnotowano wzrost składki przypisanej w stosunku do roku poprzedniego o 11,2%. Główne przyczyny wzrostu to:

- wzrost średniej składki oraz nowe przystąpienia – grupa 2,

- nowa istotna umowa – grupa 6,
- wzrost cen odnawianych umów oraz doubezpieczenia umów – grupa 8,
- wzrost cen odnawianych umów oraz nowe umowy - grupa 13.

Składka przypisana brutto (tys. zł)	2023	2022
Grupa 1: Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	4 719	4 101
Grupa 2: Ubezpieczenia choroby	48 410	16 656
Grupa 3: Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych	19 143	16 008
Grupa 4: Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych	24 970	20 243
Grupa 5: Ubezpieczenia casco statków powietrznych	742	616
Grupa 6: Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej	135 960	32 878
Grupa 7: Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie	11 351	3 294
Grupa 8: Ubezpieczenia szkód rzeczowych spowodowane przez żywioły	197 472	157 271
Grupa 9: Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	291 812	410 168
Grupa 10: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów lądowych	8 425	8 165
Grupa 11: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej statków powietrznych	1 974	1 707
Grupa 12: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	15 378	6 952
Grupa 13: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nieujętej w grupach 10–12	175 083	151 232
Grupa 15: Gwarancja ubezpieczeniowa	233	550
Grupa 16: Ubezpieczenia ryzyk finansowych	103 077	96 133
Grupa 18: Ubezpieczenia świadczenia pomocy	122 040	118 058
Razem	1 160 788	1 044 034

W okresie sprawozdawczym przychody, poza składkami przypisanymi brutto, w rachunku technicznym wyniosły 50 554 tys. zł, co stanowiło wzrost w stosunku do 2022 roku o 12 435 tys. zł. Na wyżej wymienione przychody składały się:

- przychody z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach, które wyniosły 45 933 tys. zł (36 368 tys. zł w roku 2022),
- pozostałe przychody techniczne na udziale własnym w wysokości 4 622 tys. zł (1 752 tys. zł w roku 2022).

A.2.3. Koszty

A.2.3.1 Odszkodowania i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg PSR

Na 31 grudnia 2023 r. wartość odszkodowań i świadczeń wraz ze zmianą stanu rezerw (na udziale własnym) wyniosła 134 669 tys. zł i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 42 094 tys. zł. Główne przyczyny wzrostu to :

- wzrost szkodowości w ubezpieczeniach podmiotów medycznych (grupa 2), co jest efektem dużej liczby zgłaszanych szkód, szczególnie w pierwszych miesiącach roku- ponadprzeciętny sezon chorobowy,
- pogorszenie szkodowości u jednego z klientów w grupie 16,
- wzrost składki zarobionej w grupach 3 i 10 wraz ze wzrostem szkodowości,
- wzrost składki zarobionej w grupie 18, szkodowość utrzymuje się na tym samym poziomie co w 2022 r.,
- wzrost składki zarobionej w grupie 8, szkodowość jest niższa niż w 2022 r.

W ramach obowiązującego w Towarzystwie programu reasekuracji duże ryzyka objęte są reasekuracją fakultatywną z cesją do 100%. Ryzyka spełniające kryterium pojemności ubezpieczeniowej Towarzystwa objęte zostały cesją, której poziom uzależniony jest zarówno od produktu ubezpieczeniowego jak również od wynikającej z niego ekspozycji Towarzystwa na ryzyko aktuarialne. Ubezpieczenia assistance (grupa 18) opierają się w całości na ryzyku własnym Towarzystwa.

Odszkodowania i świadczenia netto wg PSR w podziale na grupy ustawowe (tys. zł)	2023	2022
Grupa 1: Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	1 302	607
Grupa 2: Ubezpieczenia choroby	36 512	13 651
Grupa 3: Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych	9 415	4 927
Grupa 4: Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych	52	17
Grupa 5: Ubezpieczenia casco statków powietrznych	15	12
Grupa 6: Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej	8	404
Grupa 7: Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie	-32	83
Grupa 8: Ubezpieczenia szkód rzeczowych spowodowane przez żywioły	12 311	9 893
Grupa 9: Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	1 976	1 017
Grupa 10: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów lądowych	5 598	3 817

Odszkodowania i świadczenia netto wg PSR w podziale na grupy ustawowe (tys. zł)	2023	2022
Grupa 11: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej statków powietrznych	11	8
Grupa 12: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	-103	119
Grupa 13: Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nieujętej w grupach 10–12	21 668	21 839
Grupa 15: Gwarancja ubezpieczeniowa	-1	1
Grupa 16: Ubezpieczenia ryzyk finansowych	11 488	3 996
Grupa 18: Ubezpieczenia świadczenia pomocy	34 448	32 183
Razem	134 669	92 575

A.2.3.2 Koszty akwizycji i administracyjne

Na koszty akwizycji składają się rozliczane w czasie prowizje pośredników oraz pośrednie koszty akwizycji obejmujące pozostałe koszty związane z zawieraniem i odnawianiem umów ubezpieczenia.

W 2023 r. koszty akwizycji wyniosły 74 748 tys. zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 12 616 tys. zł, co jest związane z rozwojem Towarzystwa i wzrostem liczby nowych polis. Dodatkowo na koszty administracyjne wpływ miała inflacja obserwowana w 2023 r.

Koszty administracyjne w 2023 r. wyniosły 44 951 tys. zł, wzrosły w stosunku do roku 2022 o 8 504 tys. zł. Zmiany związane są z rozwojem Towarzystwa i wzrostem liczby nowych polis, a tym samym z historycznie wysoką składką przypisaną Towarzystwa.

A.2.4 Pozostałe przychody i koszty techniczne

W 2023 r. saldo pozostałych przychodów i kosztów technicznych wyniosło -3 558 tys. zł. W 2022 r. saldo wyniosło -3 412 tys. zł.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

A.3.1. Przychody i koszty działalności lokacyjnej

Na koniec 2023 r. Towarzystwo wykazało wynik netto z działalności lokacyjnej na poziomie 18 053 tys. zł, na co złożyły się:

- przychody zrealizowane w wysokości 26 910 tys. zł, z czego 26 685 tys. zł to przychody z lokat finansowych, (w tym: 24 043 tys. zł z tytułu dłużnych papierów wartościowych i innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu, 2 642 tys. zł z lokat terminowych) oraz 225 tys. zł to wynik dodatni z realizacji lokat.

- koszty działalności lokacyjnej w wysokości 8 857 tys. zł, obejmujące głównie wynik ujemny z realizacji lokat, który wyniósł 7 977 tys. zł oraz pozostałe koszty działalności lokacyjnej w wysokości 880 tys. zł, w tym kosztów zarządzania portfelem aktywów Towarzystwa przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA.

Wartość portfela lokat finansowych Towarzystwa w 2023 r. wzrosła o 298 311 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 843 968 tys. zł. Na tę wartość złożyły się: obligacje emitowane bądź gwarantowane przez Skarb Państwa w kwocie 680 064 tys. zł i lokaty terminowe w kwocie 163 904 tys. zł.

Na koniec 2022 r. portfel lokat finansowych Towarzystwa składał się z obligacji emitowanych bądź gwarantowanych przez Skarb Państwa w wysokości 522 405 tys. zł i lokat terminowych w kwocie 23 252 tys. zł.

Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny za okres sprawozdawczy wynikały ze wzrostu wielkości portfela oraz wartości wyceny dłużnych papierów wartościowych, co w głównej mierze spowodowane było spadkiem rynkowych stóp procentowych.

Kapitał z aktualizacji wyceny (tys. zł)	2023	2022
Aktualizacja wyceny lokat finansowych (brutto)	-7 271	-43 864
Z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 382	8 334
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	-5 890	-35 530

A.3.2. Inwestycje związane z sekurytyzacją

W okresie sprawozdawczym Towarzystwo nie posiadało inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

A.4.1. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych w 2023 r. było ujemne i wyniosło -14 190 tys. zł wobec również ujemnego salda z 2022 roku na poziomie -11 583 tys. zł. Zmiana salda w 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim o 2 607 tys. zł była związana głównie ze wzrostem pozostałych kosztów operacyjnych o kwotę 2 998 tys. zł w stosunku do 2022 r. Wynikało to głównie ze wzrostu kosztów finansowych dla odsetek z tytułu otrzymanej pożyczki podporządkowanej (zmiana o kwotę 1 564 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego) oraz wzrostu obciążeń z tytułu podatku od aktywów, (wzrost 996 tys. zł).

Ogólny rachunek zysków i strat (tys. zł)	2023	2022
Wynik techniczny	44 219	43 656
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	18 053	-1 644
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	-14 190	-11 583
Zysk (strata) brutto	48 082	30 428
Zysk (strata) netto	37 563	23 571

A.4.2. Umowy leasingowe

Zgodnie ze standardem MSSF 16 „Leasing” Towarzystwo rozpoznaje w bilansie ekonomicznym dla celów wypłacalności aktywa z tytułu prawa użytkowania przeznaczone na użytek własny. Aktywo z tytułu prawa użytkowania wykazuje się w pozycji nieruchomości, maszyny i wyposażenie użytkowane na użytek własny. Jednocześnie zobowiązanie z tytułu leasingu wykazuje się jako zobowiązanie finansowe. Wartość godziwą aktywów i zobowiązań wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.

A.5. Wszelkie inne informacje

Wszystkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Obowiązujący w Towarzystwie system zarządzania wspiera realizację celów strategicznych i bieżących celów biznesowych oraz zadań operacyjnych. Obejmuje kluczowe funkcje, tj.: funkcję zarządzania ryzykiem, funkcję zgodności z przepisami, funkcję audytu wewnętrznego i funkcję aktuarialną.

Przyjęte rozwiązania formalne, organizacyjne i procesowe obejmują wszystkie istotne elementy systemu zarządzania i umożliwiają utrzymanie wielkości ryzyka na poziomie akceptowalnym.

Corocznie dokonywany jest przegląd funkcjonowania systemu zarządzania w Towarzystwie, który obejmuje swoim zakresem takie obszary, jak:

- struktura organizacyjna,
- system przekazywania / obiegu informacji,
- funkcja zarządzania ryzykiem,
- funkcja zgodności z przepisami,
- funkcja audytu wewnętrznego,
- funkcja aktuarialna,
- outsourcing,
- ciągłość działania,
- dane osobowe,
- zasady w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji,
- system kontroli wewnętrznej.

Podział kompetencji Zarządu pomiędzy poszczególnych jego członków został precyzyjnie i jasno określony. Każda ze wskazanych funkcji kluczowych dla organizacji ma przypisany zakres kompetencji i zadań oraz niezależność w zakresie wykonywanych czynności, sprawozdawczości, dostępu do informacji, komunikowania się z organem zarządzającym i nadzorującym, udziału w posiedzeniach tych organów i powołanych komitetów.

Wdrożone w TUV PZUW zasady wynagradzania członków organów statutowych i pracowników spełniają wymogi systemu Wypłacalność II.

Na poziomie organizacji zostały opracowane regulacje wewnętrzne opisujące zasady:

- przeprowadzania oceny odpowiedności Członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,
- wykonywania okresowej weryfikacji tej oceny,

- oceny i weryfikacji kompetencji oraz reputacji osób nadzorujących inne kluczowe funkcje i osób wykonujących czynności w ramach tych funkcji,
- wyłaniania i oceny stanowisk uznanych za istotne oraz zastępowalności osób wykonujących zadania w ramach stanowisk uznanych za istotne.

System zarządzania jest oparty na strukturze organizacyjnej, w której są szczegółowo podzielone zadania i kompetencje. W ramach systemu zarządzania funkcjonują:

- system kontroli wewnętrznej – ma na celu zapewnienie przestrzegania wymogów prawnych i regulacyjnych oraz skuteczność i wydajność działań operacyjnych, a także zabezpieczenie dostępności i wiarygodności informacji finansowych i niefinansowych,
- system zarządzania ryzykiem – obejmuje bieżące i strategiczne działania prowadzące do aktywnej i świadomej zmiany wielkości przyjmowanego ryzyka w celu podniesienia wartości Towarzystwa oraz zapobiegania akceptacji ryzyka zagrażającego stabilności finansowej.

Towarzystwo wdrożyło szczegółowe zasady dotyczące outsourcingu ze wskazaniem, które z czynności uznaje za podstawowe lub ważne. Co najmniej raz w roku jest dokonywany przegląd przyjętych zasad outsourcingu. Są one dostosowywane do istotnych zmian w systemie zarządzania lub obszarze, którego dotyczą.

B.1.1. Rada Nadzorcza

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. Organ nadzorujący Towarzystwa składał się z 10 osób. Pierwsza Rada Nadzorcza została powołana w całości przez Członka Założyciela. Członkowie kolejnych Rad Nadzorczych są powoływani według następującego schematu:

- Walne Zgromadzenie Towarzystwa (organ stanowiący) powołuje jednego członka organu nadzorującego,
- Członek Założyciel powołuje pozostałych członków organu nadzorującego, w tym wskazuje Przewodniczącą Rady Nadzorczej.

Skład Rady Nadzorczej jest ustanawiany w taki sposób, aby mogła ona działać w sposób prawidłowy, sprawując profesjonalny nadzór nad działalnością Towarzystwa i zapewniając efektywne wsparcie Zarządowi.

Każdy członek organu nadzorującego ma kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych wynikające z jego:

- wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych lub stopni naukowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
- doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
- umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji, z uwzględnieniem wymogów

dotyczących niezależności wynikających z przepisów powszechnie obowiązującego prawa i Statutu Towarzystwa, niezależności osądu i poświęcania wystarczającej ilości czasu na pełnienie funkcji członka Rady Nadzorczej.

Kompetencje poszczególnych członków organu nadzorującego uzupełniają się, zapewniając odpowiedni poziom kolegiального nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Towarzystwa. Członkowie Rady Nadzorczej dają rękojmię prawidłowego pełnienia powierzonych im zadań i obowiązków, w szczególności pod względem swojej reputacji i zdolności do ich wykonywania.

Organ nadzorujący może delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych, których zakres powinien być określony w uchwale Rady Nadzorczej o delegowaniu członka Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza ustanawia Komitet Audytu, a także może ustanawiać inne komitety o charakterze stałym lub doraźnym, określając ich kompetencje, skład, sposób powoływania i tryb pracy danego komitetu. Delegowany członek Rady Nadzorczej oraz komitet Rady Nadzorczej powinni co najmniej raz w każdym kwartale roku obrotowego udzielać Radzie Nadzorczej informacji o podejmowanych czynnościach nadzorczych oraz ich wynikach.

Rada Nadzorcza może podjąć uchwałę w sprawie zbadania na koszt Towarzystwa określonej sprawy dotyczącej działalności Towarzystwa lub jego majątku przez wybranego doradcę (doradca Rady Nadzorczej). Doradca Rady Nadzorczej może zostać wybrany również w celu przygotowania określonych analiz oraz opinii. Walne Zgromadzenie może określić maksymalny łączny koszt wynagrodzenia wszystkich doradców Rady Nadzorczej, który Towarzystwo może ponieść w trakcie roku obrotowego. Na poziomie Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu, do którego zadań należy m.in.:

- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej,
- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytów wewnętrznych i zarządzania ryzykiem w Towarzystwie.

Komitet otrzymuje okresowe raporty od audytu wewnętrznego Towarzystwa przedstawiające sprawozdania ze swojej działalności (zawierające m.in. informację o wynikach zrealizowanych audytów i wydanych rekomendacjach). Komitet Audytu ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności w zakresie badania prawidłowości sprawozdawczości finansowej, efektywności systemu kontroli wewnętrznej, w tym audytu wewnętrznego oraz systemu zarządzania ryzykiem. Szczegółowe zadania Komitetu Audytu zostały opisane w Regulaminie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Towarzystwa. Ponadto Komitet Audytu może wnioskować do Rady Nadzorczej o zlecenie wykonania określonych czynności kontrolnych, a wykonawcą zleconych kontroli może być komórka wewnętrzna lub podmiot zewnętrzny.

W Towarzystwie obowiązują „Zasady oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Towarzystwa”. Regulacja została przyjęta uchwałą Walnego Zgromadzenia (nr UWZ/27/2021 z 10 czerwca 2021 r.) z uwagi na opublikowanie przez organ nadzoru „Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych”. Regulacja ta podlega okresowej weryfikacji i w razie potrzeby również aktualizacji zgodnie z Procedurą legislacyjną w TUV PZUW, mając na względzie opublikowaną treść ww. Metodyki KNF a także oczekiwania organu nadzoru.

W dniu 26 maja 2023 r. nastąpiło powołanie Rady Nadzorczej TUV PZUW na okres wspólnej kadencji, której bieg rozpoczął się od dnia następnego po odbyciu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia TUV PZUW zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2022 rok i obejmuje 3 kolejne pełne lata obrotowe. W dniu 26 maja 2023 r. wygasła kadencja członka Rady Nadzorczej Pana Janusza Medera.

W 3 kwartale 2023 r. w skład Rady Nadzorczej TUV PZUW została powołana Pani Danuta Sikora. Powołanie nastąpiło od dnia 25 sierpnia 2023 r. na okres wspólnej kadencji obejmującej trzy kolejne, pełne lata obrotowe.

Uchwałą Rady Nadzorczej TUV PZUW z dnia 1 czerwca 2023 r. powołano członków Komitetu Audytu Rady Nadzorczej TUV PZUW na kolejną, trzyletnią kadencję. W skład Komitetu zostali powołani:

Imię i nazwisko	Funkcja w Komitecie Audytu Rady Nadzorczej
Wojciech Pawlak	Przewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej
Katarzyna Łubkowska	Wiceprzewodnicząca Komitetu Audytu Rady Nadzorczej
Tomasz Zbróg	Członek Komitetu Audytu Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej wg stanu na 31 grudnia 2023 r. przedstawia się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja w Radzie
Małgorzata Sadurska	Przewodnicząca Rady
Sławomir Niemierka	Wiceprzewodniczący Rady
Leon Gelberg	Członek Rady
Wojciech Dąbrowski	Członek Rady
Katarzyna Łubkowska	Członek Rady
Danuta Sikora	Członek Rady
Marcin Wierzychowski	Członek Rady
Wojciech Pawlak	Członek Rady

Imię i nazwisko	Funkcja w Radzie
Robert Pusz	Członek Rady
Tomasz Zbróg	Członek Rady

Skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej wg stanu na 31 grudnia 2023 r. był następujący:

Imię i nazwisko	Funkcja w Komitecie Audytu Rady Nadzorczej
Wojciech Pawlak	Przewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej
Katarzyna Łubkowska	Wiceprzewodnicząca Komitetu Audytu Rady Nadzorczej
Tomasz Zbróg	Członek Komitetu Audytu Rady Nadzorczej

W lutym 2024 roku Przewodnicząca Rady Nadzorczej, Pani Małgorzata Sadurska złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącej Rady Nadzorczej oraz z członkostwa w Radzie Nadzorczej TUV PZUW.

B.1.2. Zarząd

Zgodnie ze Statutem organ zarządzający, prowadzący sprawy i reprezentujący Towarzystwo składa się z co najmniej dwóch osób. Wyodrębniona jest funkcja Prezesa Zarządu, który kieruje pracami Zarządu. Członkowie Zarządu ponoszą kolegiąlną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji organu zarządzającego, niezależnie od wprowadzonego, wewnętrznego podziału odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Towarzystwa między członków Zarządu lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze.

Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności między członków Zarządu, odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych, wprowadzony jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny. Podział ten nie prowadzi do nakładania się kompetencji członków organu zarządzającego lub wewnętrznych konfliktów interesów. Zasady zarządzania konfliktem interesów w zakresie organu zarządzającego określone są m.in. w Regulaminie Zarządu oraz Zasadach Etyki Członków Zarządu, które definiują zasady wyłączenia Członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Wewnętrzny podział odpowiedzialności między członków organu zarządzającego nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Towarzystwa pozostaje nieprzypisany do któregośkolwiek z członków. Niezależnie od zadań przypisanych poszczególnym komórkom organizacyjnym Zarząd ponosi odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem w Towarzystwie.

Organ zarządzający zapewnia otrzymywanie przez organ nadzorujący regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Towarzystwa. Zawiera ona opis

charakteru, skali, złożoności ryzyka oraz podejmowanych działań zarządczych, w tym także informacji bezpośrednio od komórki audytu wewnętrznego lub komórki do spraw zapewnienia zgodności.

W roku sprawozdawczym nie było zmian w składzie Zarządu Towarzystwa.

Wg stanu na 31 grudnia 2023 r. w skład Zarządu Towarzystwa wchodziły następujące osoby:

Imię i nazwisko	Funkcja	Zakres odpowiedzialności
Rafał Kiliński	Prezes Zarządu	zarządzanie Towarzystwem, audyt wewnętrzny (administracyjnie), kadry, compliance, bezpieczeństwo, obszar prawny i procesów zakupowych
Aneta Zawistowska	Członek Zarządu	sprzedaż, underwriting, reasekuracja, likwidacja szkód
Jakub Papuga	Członek Zarządu	obszar zarządzania ryzykiem oraz IT
Grzegorz Krawiec	Członek Zarządu	obszar finansów i kontrolingu, aktuariat
Tomasz Karusewicz	Członek Zarządu	obszar strategii i projektów, obszar zarządzania i analityki danych

B.1.3. Zadania i obowiązki osób nadzorujących kluczowe funkcje

Osobami pełniącymi kluczowe funkcje w Towarzystwie są członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz osoby nadzorujące następujące kluczowe funkcje:

- zgodności z przepisami,
- zarządzania ryzykiem,
- aktuarialną,
- audytu wewnętrznego.

Funkcja zgodności z przepisami jest umiejscowiona w Biurze Compliance, które organizacyjnie podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu. Jej zadaniem jest doradzanie Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej Towarzystwa w zakresie zgodności z przepisami prawa, ocena potencjalnego wpływu na działalność Towarzystwa zmian w otoczeniu regulacyjnym, identyfikacja i monitorowanie ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa oraz opiniowanie działań i decyzji, które mogą powodować ryzyko niezgodności lub utraty reputacji.

Osoba nadzorująca Funkcję zgodności z przepisami jest odpowiedzialna za wspieranie Zarządu we wprowadzeniu skutecznej Funkcji zgodności z przepisami oraz sprawowanie skutecznego nadzoru nad obszarem jej funkcjonowania w zakresie wskazanym w regulacjach wewnętrznych Towarzystwa. Osoba

nadzorująca Funkcję zgodności z przepisami ma zapewnioną bezpośrednią linię raportową do Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Towarzystwa.

Funkcja zarządzania ryzykiem umiejscowiona jest w Biurze Ryzyka, podlegającym Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za ryzyko w Towarzystwie. Realizuje zadania mające na celu wdrożenie i rozwój skutecznego, adekwatnego do skali i złożoności prowadzonej działalności systemu zarządzania ryzykiem, m.in.:

- opracowuje i implementuje strategie, polityki i procedury zarządzania ryzykiem,
- rozwija metody i narzędzia identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania o ryzyku,
- zapewnia spełnienie przez Towarzystwo wymogów Dyrektywy oraz innych aktów zewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem.

Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem jest odpowiedzialna za wspieranie Zarządu we wdrażaniu w Towarzystwie skutecznej funkcji zarządzania ryzykiem i nadzorowanie jej działania.

Funkcja aktuarialna jest umiejscowiona w Biurze Aktuarialnym, podlegającym Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za obszar finansowy. Osoba nadzorująca funkcję aktuarialną jest odpowiedzialna za efektywne nadzorowanie wykonywania zadań przez funkcję aktuarialną oraz za wspieranie Zarządu we wprowadzeniu w Towarzystwie skutecznej funkcji aktuarialnej.

Do zadań funkcji aktuarialnej należy:

- koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
- porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń (w tym podejścia indywidualnego),
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia oraz adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- współpraca przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem,
- ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.

Funkcja audytu wewnętrznego umiejscowiona w Biurze Audytu Wewnętrznego, podlega Prezesowi Zarządu. Do zadań funkcji audytu należy prowadzenie badań audytowych oraz wydawanie opinii i ocen po-audytowych. Funkcja audytu wewnętrznego raportuje bezpośrednio do Zarządu oraz Komitetu Audytu Rady Nadzorczej. Osoba nadzorująca funkcję audytu wewnętrznego ma prawo do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu oraz bezpośredniego kontaktowania się z Przewodniczącym Rady Nadzorczej i Przewodniczącym Komitetu Audytu Rady Nadzorczej.

Osoby pełniące kluczowe funkcje zobowiązane są do współpracy i wymiany informacji w zakresie niezbędnym do realizacji zadań każdej z nich. W celu zapewnienia zdolności do wykonywania swoich obowiązków w sposób obiektywny, rzetelny i niezależny mają zapewniony bezpośredni dostęp do Zarządu Towarzystwa, do którego zgłaszają wszelkie istotne problemy dotyczące obszaru ich odpowiedzialności. Uczestniczą w posiedzeniach Zarządu, w trakcie których składają sprawozdania z nadzorowanych obszarów. Udzielają również porad Zarządowi w sprawach dotyczących bieżącej działalności Towarzystwa, zgodnie z zakresem swoich zadań. Osoby nadzorujące kluczowe funkcje oraz osoby wykonujące czynności w ramach danych kluczowych funkcji, mają możliwość komunikowania się z własnej inicjatywy z każdym pracownikiem Towarzystwa. Posiadają niezbędne uprawnienia, zasoby i doświadczenie oraz nieograniczony dostęp do wszystkich istotnych informacji, koniecznych do wykonywania powierzonych im obowiązków.

Sposób wdrożenia kluczowych funkcji w Towarzystwie, uwzględnia strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone i zapewnia ich niezależność operacyjną. Szczegółowy opis zadań i obowiązków funkcji kluczowych zaprezentowany został w dalszych rozdziałach Sprawozdania, tj.: funkcja zgodności z przepisami B.4.2, funkcja zarządzania ryzykiem B.3.2, funkcja audytu wewnętrznego B.5, funkcja aktuarialna B.6.

B.1.4. Struktura Komitetów

W okresie sprawozdawczym funkcjonowały w Towarzystwie komitety powołane do określonych zadań, wśród nich należy wyróżnić:

- 1) Komitet Ryzyka,
- 2) Komitet Sponsoringu, Prewencji i CSR,
- 3) Komitet ds. Bezpieczeństwa i Ciągłości Działania,
- 4) Komitet ds. Technologii Informatycznych,
- 5) Komitet ds. rozliczeń ZWC,
- 6) Komitet Danych,
- 7) Komitet Szkodowy.

Każdy z powołanych komitetów odpowiada za działania znajdujące się w jego kompetencjach.

1) **Komitet Ryzyka**

Został powołany w celu koordynacji działań oraz nadzoru nad systemem i procesami zarządzania ryzykiem w Towarzystwie. Z wyłączeniem zadań i decyzji należących do kompetencji organów Towarzystwa i jego innych komitetów, do zadań Komitetu Ryzyka należy w szczególności:

- monitorowanie poziomu adekwatności kapitałowej,
- nadzór nad systemem i procesami zarządzania, w szczególności następującymi kategoriami ryzyka:
 - a) aktuarialnym,
 - b) rynkowym,
 - c) kredytowym,
 - d) operacyjnym,
 - e) braku zgodności
 - w zakresie ich monitorowania, oceny oraz podejmowania decyzji o ich akceptacji lub ograniczaniu,
- wsparcie w realizacji strategii w obszarze zarządzania ryzykiem w Towarzystwie,
- doradzanie w zakresie tak obecnego, jak i przyszłego, w kontekście podejmowanych decyzji, profilu ryzyka,
- udzielanie rekomendacji związanych z programem reasekuracji biernej,
- nadzór nad procesem przygotowywania sprawozdawczości wynikającej z wdrożenia przepisów Dyrektywy.

W skład Komitetu powołano osoby zarządzające kluczowymi obszarami działalności Towarzystwa.

2) **Komitet Sponsoringu, Prewencji i CSR**

Celem Komitetu Sponsoringu, Prewencji i CSR jest zapewnienie prawidłowego prowadzenia przez TUV PZUW działalności sponsoringowej, prewencyjnej oraz z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR). Komitet sprawuje także nadzór nad spójnością prowadzonych działań w obszarze prewencji, sponsoringu i CSR.

Cele, zadania oraz zakres i tryb pracy Komitetu określa „Regulamin Komitetu Sponsoringu, Prewencji i CSR TUV PZUW”. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- wnioskowanie do Zarządu TUV PZUW w sprawie dokonywania odpisu na fundusz prewencyjny,
- rozpatrywanie wniosków, zgodnie z postanowieniami „Regulaminu działalności sponsoringowej TUV PZUW” i „Regulaminu działalności prewencyjnej TUV PZUW”,

- ustalanie szczegółowych zasad oraz wytycznych dotyczących realizacji zadań sponsoringowych i prewencyjnych z uwzględnieniem regulacji wewnętrznych,
- opiniowanie działań z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR),
- przyjmowanie raportów ze zrealizowanych przez TUV PZUW w danym roku zadań sponsoringowych, prewencyjnych i CSR oraz raportów z wykorzystania przydzielonego budżetu.

3) **Komitet ds. Bezpieczeństwa i Ciągłości Działania**

Celem Komitetu jest koordynowanie działań zapewniających bezpieczeństwo informacji i ciągłość działania Towarzystwa w przypadku wystąpienia zagrożenia. Działalność Komitetu ds. Bezpieczeństwa i Ciągłości Działania obejmuje również nadzór nad stosowaniem Wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.

4) **Komitet ds. Technologii Informatycznych**

Został powołany w celu zarządzania działaniami w obszarze technologii informatycznych oraz w związku z realizacją zadań wynikających z „Wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji”.

Z wyłączeniem zadań znajdujących się w kompetencjach organów Towarzystwa i innych komitetów funkcjonujących w strukturze organizacyjnej Towarzystwa, do zadań Komitetu należy:

- nadzór nad wdrażaniem i stosowaniem ww. Wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego,
- opracowywanie i aktualizacja strategii IT,
- realizacja zadań i obowiązków wynikających z regulacji wewnętrznych Towarzystwa,
- nadzór nad realizacją projektów środowiska teleinformatycznego,
- nadzór nad podmiotami świadczącymi na rzecz TUV PZUW usługi z obszaru IT,
- nadzór nad obszarem bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego
- analiza zagrożeń.

W skład Komitetu powołano osoby zarządzające poszczególnymi, kluczowymi obszarami działalności Towarzystwa.

5) **Komitet ds. rozliczeń ZWC**

Został powołany przez Zarząd TUV PZUW na potrzeby przygotowania i przeprowadzania procesu rozliczenia zwrotów i dopłat.

6) **Komitet Danych**

Został utworzony na potrzeby wspierania działań dotyczących jakości danych oraz zarządzania obszarem zaawansowanej analityki danych.

Do zadań Komitetu należy:

- realizowanie zadań związanych z obszarem zaawansowanej analityki danych oraz jego rozwojem,
- przygotowanie i przedstawienie Zarządowi do akceptacji strategii danych wspierającej realizację strategii biznesowej,
- wspieranie działań związanych z poprawą jakości danych,
- opiniowanie przedsięwzięć dotyczących danych pod kątem ich jakości oraz możliwości wykorzystania w zaawansowanej analityce danych,
- wyrażanie stanowiska lub rekomendacji w sprawach z zakresu zadań Komitetu.

7) **Komitet szkodowy**

Komitet ustanowiony jest w celu zapewnienia właściwego informowania Zarządu oraz komórek organizacyjnych Towarzystwa o istotnych szkodach mogących mieć wpływ na wynik finansowy Towarzystwa, ryzyko reputacyjne, prawne, regulacyjne i finansowe Towarzystwa.

Do zadań Komitetu należy nadzór nad szkodami:

- z poziomem istotności 500 tys. zł (rezerwa),
- z występującym ryzykiem reputacyjnym – szkody medialne,
- zakwalifikowanymi do drogi wyjątku powyżej 100 tys. zł.

W zakresie szkód, o których mowa powyżej do zadań Komitetu należy analiza:

- wysokości i adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dotyczących szkód zaistniałych;
- kierunki obsługi szkód szczególnie złożonych,
- szkód, których obsługa znacząco wpływa na procesy sprzedażowe, underwritingowe lub reasekuracyjne,
- zasadności i wysokości potencjalnych ugód,
- szans procesowych w potencjalnych postępowaniach sądowych.

B.1.5. Schemat organizacyjny

Schemat organizacyjny Towarzystwa odzwierciedlający zmiany w nadzorze organizacyjnym sprawowanym przez członków Zarządu nad funkcjami kluczowymi został ujęty w Załączniku nr 2 do Sprawozdania.

B.1.6. Istotne zmiany systemu zarządzania, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym

Najistotniejsze zmiany w obrębie systemu zarządzania w okresie sprawozdawczym dotyczyły kadencji Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w Towarzystwie.

1. Członkowie Zarządu

W roku sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Towarzystwa. Aktualny skład i obszar nadzoru przedstawiono w części B.1.2. Sprawozdania.

29 grudnia 2022 r. Rada Nadzorcza TUV PZUW powołała Zarząd TUV PZUW na nową kadencję. Powołanie nastąpiło z dniem 1 stycznia 2023 r. Skład Zarządu TUV PZUW nie zmienił się.

2. Członkowie Rady Nadzorczej i Komitetu Rady Nadzorczej TUV PZUW

W dniu 26 maja 2023 r. nastąpiło powołanie Rady Nadzorczej TUV PZUW na okres wspólnej kadencji, której bieg rozpoczął się od dnia następnego po odbyciu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia TUV PZUW zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za 2022 rok i objął 3 kolejne pełne lata obrotowe. W 3 kwartale 2023 r. w skład Rady Nadzorczej TUV PZUW została powołana Pani Danuta Sikora. Powołanie nastąpiło od dnia 25 sierpnia 2023 r. na okres wspólnej kadencji obejmującej trzy kolejne, pełne lata obrotowe.

Uchwałą Rady Nadzorczej TUV PZUW z dnia 1 czerwca 2023 r. powołano członków Komitetu Audytu Rady Nadzorczej TUV PZUW na kolejną, trzyletnią kadencję.

3. Zmiany w składzie osób nadzorujących kluczowe funkcje

W okresie sprawozdawczym nie zmieniły się osoby nadzorujące 4 kluczowe funkcje, tj.: zarządzania ryzykiem, aktuarialną, zgodności z przepisami i audytu wewnętrznego.

Zmiany zostały zgłoszone do organu nadzoru w terminach wymaganych przepisami prawa.

B.1.7. Informacje na temat zasad i praktyk dotyczących wynagradzania Rady Nadzorczej, Zarządu oraz pracowników

Towarzystwo prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków Zarządu, a także osób, które faktycznie zarządzają Towarzystwem i innych pracowników, w tym osób nadzorujących kluczowe funkcje, jeżeli ich praca ma istotny wpływ na profil ryzyka Towarzystwa albo z innych przyczyn zostali zakwalifikowani przez Zarząd do tej kategorii pracowników (Osoby Uprawnione).

Towarzystwo stosuje Politykę wynagradzania oraz Metodę identyfikacji Osób Uprawnionych zapewniające, że zasady wynagradzania osób, do zadań których należą czynności istotnie wpływające na profil ryzyka Towarzystwa spełniają wymogi określone w art. 275 ust. 1 lit. c i ust. 3 Rozporządzenia oraz art. 3 ust. 1 pkt. 26 lit. a Ustawy.

Zasady przyznawania wynagrodzenia zmiennego, szczególnie w odniesieniu do członków Zarządu, Osób Uprawnionych oraz pracowników zaliczanych do Wyższej Kadry Kierowniczej, mają na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem, zniechęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza limity zaakceptowane przez Radę Nadzorczą, a także wspieranie realizacji strategii działalności i ograniczenie konfliktu interesów.

Członkowie Rady Nadzorczej nie otrzymują wynagrodzenia zmiennego zależnego od wyników Towarzystwa. Zasady ich wynagradzania ustala bezpośrednio Walne Zgromadzenie Towarzystwa.

Wynagrodzenia członków Zarządu ustalane są indywidualnie przez Radę Nadzorczą i składają się z następujących składników:

- miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego,
- wynagrodzenia zmiennego w postaci nagrody rocznej stanowiącej określony procent rocznego wynagrodzenia zasadniczego przyznawanego decyzją Rady Nadzorczej w drodze uchwały, na podstawie oceny pracy Członka Zarządu, w ciągu miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdań finansowych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenia Towarzystwa oraz uzyskania przez członka Zarządu absolutorium za rok obrotowy podlegający ocenie,
- świadczeń dodatkowych ustalanych indywidualnie oraz przysługujących członkowi Zarządu na podstawie przepisów wewnętrznych Towarzystwa.

Stosunek stałego wynagrodzenia zasadniczego do wynagrodzenia zmiennego Osoby Uprawnionej umożliwia prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżenie lub nieprzyznanie wynagrodzenia zmiennego.

Zgodnie z przyjętymi zasadami wynagrodzenie zmienne za dany rok przyznawane Osobie Uprawnionej w formie pieniężnej składa się z dwóch części:

- 1) nieodroczonej, przyznawanej i wypłacanej w pierwszym roku następującym po roku kalendarzowym stanowiącym okres oceny,
- 2) odroczonej (przez 3 lata), przyznawanej Osobom Uprawnionym warunkowo i stanowiącej znaczącą część wynagrodzenia zmiennego za dany rok, którą mogą nabyć do 1/3 części łącznej kwoty odroczonej za dany rok, po spełnieniu warunków opisanych w przepisach wewnętrznych Towarzystwa i Polityce wynagradzania.

Łączne wynagrodzenie zmienne przyznawane Osobom Uprawnionym za dany rok nie może ograniczać zdolności Towarzystwa do zwiększenia jego bazy kapitałowej.

W Towarzystwie funkcjonuje pracowniczy program emerytalny (PPE) skierowany do wszystkich zatrudnionych, do którego Towarzystwo odprowadza określoną część wynagrodzenia na indywidualny

rachunek pracownika. Pracownik obciążany jest podatkiem dochodowym od wartości sfinansowanej przez pracodawcę składki.

Polityka wynagradzania nie przewiduje wynagradzania pracowników w formie uprawnień do akcji bądź opcji na akcje oraz dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla Członków Zarządu lub Rady Nadzorczej i innych osób nadzorujących funkcje kluczowe.

B.1.8. Informacje dotyczące istotnych transakcji zawartych w okresie sprawozdawczym z udziałowcami oraz z członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne transakcje zawarte z udziałowcami oraz członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

B.2.1. Wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej wobec osób, które faktycznie zarządzają Towarzystwem lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji

Osoba pełniąca funkcję kluczową w Towarzystwie to:

- członek Rady Nadzorczej Towarzystwa,
- członek Zarządu Towarzystwa,
- osoba nadzorująca inną funkcję kluczową,
- inne osoby zatrudnione w Towarzystwie, o ile zostały wskazane przez Zarząd jako osoby kluczowe.

Osoby wykonujące czynności należące do funkcji kluczowej to pracownicy komórki organizacyjnej, których zakres obowiązków wynika z zadań realizowanych przez tę funkcję.

Osoby kluczowe oraz osoby wykonujące czynności w ramach kluczowych funkcji spełniają następujące wymagania adekwatnie do ich stanowiska i realizowanych zadań:

- ich kwalifikacje zawodowe, wiedza i doświadczenie są odpowiednie, aby umożliwić prawidłowe i ostrożne zarządzanie (kompetencje),
- są osobami uczciwymi i cieszącymi się nieposzlakowaną opinią (reputacją).

Członkiem Zarządu może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania:

1. posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
2. posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa,

3. nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu,
4. daje rękojmię prowadzenia spraw zakładu ubezpieczeń w sposób należyty.

Członkiem Rady Nadzorczej może być osoba, która spełnia łącznie wymagania, o których mowa powyżej (pkt 1 i 4) oraz daje rękojmię należytego wykonywania swojej funkcji.

Osobą nadzorującą funkcję kluczową może być osoba, która spełniła łącznie następujące wymagania:

- formalne określone dla członków Zarządu, zgodnie z Ustawą,
- posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania danej funkcji,
- daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Osoba pełniąca inną kluczową funkcję powinna posiadać wiedzę i doświadczenie adekwatne do pełnionej funkcji z zakresu:

- rynków ubezpieczeń i rynków finansowych (świadomość i rozumienie biznesowego, ekonomicznego i rynkowego otoczenia, w którym Towarzystwo prowadzi działalność oraz świadomość wiedzy i potrzeb klientów Towarzystwa),
- strategii i modelu biznesowego (szczegółowa znajomość strategii i modelu Towarzystwa),
- systemu zarządzania (świadomość, zrozumienie i możliwości zarządzania ryzykiem, na które narażone jest Towarzystwo, zdolność oceny efektywności istniejących rozwiązań zapewniając prawidłowe zarządzanie, nadzór i kontrolę w Towarzystwie oraz niezbędnych zmian w tych obszarach),
- analizy finansowej i aktuarialnej (zdolność do interpretacji danych finansowych i aktuarialnych, wdrażania odpowiednich mechanizmów kontrolnych i podejmowania niezbędnych działań na podstawie tych informacji),
- zasad, reguł i wymogów przepisów prawa związanych z funkcjonowaniem Towarzystwa, w tym umiejętności dostosowania do zmian przepisów prawa.

W zakresie oceny reputacji osób kluczowych uwzględnione są dostępne informacje na temat danej osoby, dotyczące w szczególności:

- istotne przestępstwa, w tym każdego przestępstwa z zakresu prawa bankowego, finansowego oraz ubezpieczeniowego lub dotyczącego rynku papierów wartościowych lub instrumentów płatniczych włączając przepisy prawa dotyczące prania pieniędzy, manipulacji rynkowych, niedozwolonych transakcji własnych oraz wszelkich wykroczeń przeciwko uczciwości, w tym nadużyć lub przestępstw finansowych,

- istotne przewinienia dyscyplinarne lub administracyjne w sektorze finansowym, w tym w zakresie prawa odnoszącego się do osób prawnych, bankructwa, niewypłacalności lub ochrony konsumenta.

Osoby wykonujące czynności w ramach funkcji kluczowych powinny spełniać wymogi kompetencji i reputacji, o których mowa powyżej, proporcjonalnie do wykonywanych czynności, ale nie są objęte wymogiem powiadamiania organu nadzoru.

Osoby kluczowe zobowiązane są unikać działań mogących spowodować konflikt interesów w rozumieniu odrębnych regulacji wewnętrznych. Podlegają ocenie przed podjęciem decyzji o wyborze na to stanowisko lub gdy zaistnieją okoliczności wskazujące na wysokie prawdopodobieństwo braku zgodności działań danej osoby z przepisami prawa, w szczególności, gdy pojawiają się uprawdopodobnione powody do wniosków, że:

- zatrudnienie lub działania danej osoby spowodują, że działalność Towarzystwa nie będzie prowadzona zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa,
- dana osoba podniesie ryzyko przestępstwa finansowego,
- zarządzanie ostrożnościowe Towarzystwem może być zagrożone.

Towarzystwo implementowało „Metodykę oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych”, wydaną przez Komisję Nadzoru Finansowego, wdrażając adekwatne regulacje wewnętrzne w odniesieniu do członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej.

Regulacje te, opracowane zgodnie z zasadą proporcjonalności, określają m.in.:

- zasady oraz metodologię przeprowadzania oceny odpowiedniości pierwotnej kandydatów na członków Zarządu, oceny odpowiedniości wtórnej członków Zarządu oraz oceny odpowiedniości zbiorowej Zarządu Towarzystwa,
- zasady oraz metodologię przeprowadzania oceny odpowiedniości pierwotnej kandydatów na członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Towarzystwa, oceny odpowiedniości wtórnej członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Towarzystwa oraz oceny odpowiedniości zbiorowej Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w Towarzystwie,
- przesłanki i okoliczności, w tym terminy, dokonywania każdej z wymienionych ocen,
- zasady archiwizacji każdej przeprowadzonej oceny,
- postępowanie w zależności od wyników otrzymanych ocen,
- zasady zawiadamiania organu nadzoru,

a także uwzględniają przepisy prawa, rekomendacje i wytyczne organów regulacyjnych w procesie oceny odpowiedniości.

W Towarzystwie przyjęta została Uchwałą Zarządu nr UZ/240/2023 z 19 grudnia 2023 r. Polityka zarządzania stanowiskami istotnymi, która ma zastosowanie również do osób nadzorujących cztery kluczowe funkcje

w TUV PZUW, tj. funkcję aktuarialną, funkcję zarządzania ryzykiem, funkcję zgodności z przepisami (funkcja compliance) oraz funkcję audytu.

Celem polityki jest wdrożenie dobrych praktyk w organizacji dotyczących odpowiedniego wymiaru zasobów ludzkich i ich zastępowalności w odniesieniu do stanowisk uznanych za istotne, a także budowanie silnych kompetencji z uwzględnieniem bieżącej działalności Towarzystwa oraz konieczności zachowania ciągłości działania.

Polityka określa proces wyłaniania stanowisk uznanych za istotne, zasady zastępowalności osób wykonujących zadania w ramach stanowisk uznanych za istotne, a także obowiązki raportowe i informacyjne.

B.2.2. Ocena kompetencji i reputacji osób, które faktycznie zarządzają Towarzystwem lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji

Towarzystwo ocenia i weryfikuje kompetencje oraz reputację osób pełniących w nim kluczowe funkcje.

Towarzystwo dokonuje:

- oceny kompetencji i reputacji kandydata lub kandydatki przed dokonaniem wyboru na stanowisko osoby pełniącej kluczową funkcję,
- weryfikacji oceny osoby pełniącej kluczową funkcję w określonych odstępach czasu w przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w regulacjach wewnętrznych (np. wskazujących na niezgodność działań tej osoby z przepisami prawa, mogących skutkować, w szczególności niezgodnością działalności Towarzystwa z przepisami prawa, przestępstwem finansowym lub zagrożeniem prawidłowego zarządzania Towarzystwem.

Kandydaci na stanowisko osoby kluczowej zobowiązani są dostarczyć dokumenty i oświadczenia potwierdzające spełnienie określonych wymogów w zakresie wykształcenia, kwalifikacji i doświadczenia zawodowego oraz reputacji. W odniesieniu do wymogu uczciwości i nieposzlakowanej opinii mogą to być referencje poprzednich pracodawców i oświadczenia, że kandydaci nie ogłaszali w przeszłości upadłości. W przypadku obcokrajowców dokumentem równoważnym jest wyciąg z rejestru sądowego lub inny dokument wydany przez urząd kraju, z którego pochodzi cudzoziemiec albo stosowne oświadczenie złożone przed notariuszem.

Towarzystwo dokonuje doraźnej weryfikacji spełnienia wymogów przez osobę kluczową w przypadku:

- wydania stosownej decyzji organu nadzoru,
- powzięcia uprawdopodobnionej informacji o zaistnieniu okoliczności mogących powodować zmianę oceny spełnienia wymogów przez osobę kluczową.

Towarzystwo dokonuje oceny, czy osoba, która miałaby zostać osobą kluczową, cieszy się dobrą reputacją – pod względem uczciwości i swojej sytuacji finansowej, opierając się także na:

- istotnych przesłankach dotyczących jej charakteru,

- wzorcach zachowań,
- zasadach prowadzenia działalności gospodarczej (w tym aspektach karnych, finansowych i nadzorczych).

Równoczesne pełnienie przez tę samą osobę kluczowych stanowisk w zakładach ubezpieczeń wykonujących działalność z zakresu działów I i II Załącznika do Ustawy nie jest uznawane za naruszenie wymogu rękojmi należytego wykonywania funkcji oraz prowadzenia spraw i wykonywania zadań w sposób należyty.

Wymogi dotyczące osób kluczowych stosuje się do oceny kompetencji i reputacji osób wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych z uwzględnieniem adekwatności wymogów do ich zakresu odpowiedzialności.

Organ nadzoru prowadzi kontrolę kompetencji i reputacji osób pełniących funkcje kluczowe w zakładzie ubezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów w stosunku do członków Zarządu. KNF może odmówić zgody na powołanie członka Zarządu, jeżeli nie spełnia on wymagań określonych w Ustawie. Weryfikacja jest dokonywana zarówno na etapie postępowania w sprawie wydania zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej, jak i w toku prowadzonej działalności.

Członkowie Zarządu Towarzystwa pełniący swoje funkcje posiadają stosowne zgody KNF, zgodnie z przepisami prawa.

Jak wskazano w części B.2.1. Sprawozdania, w roku sprawozdawczym Towarzystwo implementowało „Metodykę oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych”, wydaną przez Komisję Nadzoru Finansowego. Opracowało i wdrożyło adekwatne regulacje wewnętrzne dotyczące dokonywania oceny pierwotnej, tj. jeszcze przed objęciem funkcji, oceny wtórnej, tj. po zaistnieniu określonego zdarzenia oraz zbiorowej oceny w członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Towarzystwa. Opracowane regulacje wewnętrzne stanowią podstawę do przeprowadzania:

- 1) oceny kompetencji oraz reputacji osób nadzorujących kluczowe funkcje, osób wykonujących czynności w ramach kluczowych funkcji oraz kandydatów na pracownika, mającej na celu ustalenie, czy:
 - a. ich kwalifikacje, wiedza i doświadczenie zawodowe (dalej: kompetencje) są odpowiednie, aby umożliwić prawidłowe i ostrożne zarządzanie Towarzystwem oraz
 - b. są osobami uczciwymi i cieszącymi się nieposzlakowaną opinią zawodową (dalej: reputacja),
- 2) weryfikacji oceny kompetencji oraz reputacji w celu potwierdzenia, że osoby nadzorujące kluczową funkcję oraz osoby wykonujące czynności w ramach kluczowej funkcji oraz kandydaci na pracowników:

- a. posiadają niezbędne doświadczenie zawodowe,
- b. dają rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Zgodnie z tymi regulacjami Towarzystwo wdrożyło rozwiązania dotyczące m.in. kryteriów i częstotliwości oceny kompetencji i reputacji, wymaganych dokumentów, obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych, działań w przypadku negatywnej oceny.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1. Opis systemu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Towarzystwie system zarządzania ryzykiem zapewnia prawidłowe i ostrożne zarządzanie prowadzoną działalnością. Obejmuje m.in.:

- strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone,
- skuteczny system przekazywania informacji,
- efektywny i adekwatny proces zarządzania ryzykiem,
- powiązania z innymi elementami systemu zarządzania Towarzystwem (takimi, jak system kontroli wewnętrznej, zarządzanie kapitałem, realizacja zadań pozostałych funkcji kluczowych etc.),
- zgodność z wymogami regulacyjnymi.

Procesy i narzędzia dostosowuje się do skali działalności Towarzystwa i jego profilu ryzyka. Główne wytyczne w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w stosownych dokumentach: Strategii zarządzania ryzykiem i politykach zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka. Celem każdej polityki jest wsparcie Rady Nadzorczej, Zarządu, kierujących i pracowników Towarzystwa w zarządzaniu ryzykiem. Dokumenty określają: role i zakres odpowiedzialności poszczególnych organów i osób w Towarzystwie w odniesieniu do ryzyka, zasady jego monitorowania, identyfikacji i oceny oraz poziom tolerancji na ryzyko. Wprowadzają też jednolite definicje. Przyjęte zasady służą usprawnieniu planowania działalności Towarzystwa, a tym samym większej skuteczności działań dzięki odpowiednim mechanizmom kontroli i uzyskiwaniu informacji o zagrożeniach dla realizacji zadań. Apetyt na ryzyko wyznaczony jest poprzez akceptowalny poziom współczynnika wypłacalności, jak również akceptowalny poziom określonych limitów profilu ryzyka i limitów tolerancji.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem PZU SA, jako podmiot dominujący w Grupie PZU (podmiot odpowiedzialny), realizuje zadania związane z wdrożeniem i bieżącym funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcji zgodności), systemu zarządzania ryzykiem (z uwzględnieniem obszaru reasekuracji) oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem w sposób spójny, umożliwiając

kontrolowanie tych systemów na poziomie Grupy PZU. System zarządzania w Towarzystwie jest dostosowany do jego działalności i podlega tym samym regułom, co systemy zarządzania pozostałych, ubezpieczeniowych podmiotów zależnych PZU SA. Zadania są realizowane na mocy zawartego między Towarzystwem a PZU SA porozumienia w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego, systemu zarządzania ryzykiem, systemu zgodności, systemu zarządzania bezpieczeństwem oraz reasekuracji w Grupie PZU. Celem porozumienia oraz przyjętych polityk jest wypracowanie i wdrożenie, zgodnie z Zasadami Ładu Korporacyjnego, jednolitych mechanizmów, standardów i organizacji funkcjonowania efektywnych systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego, zarządzania ryzykiem, zarządzania bezpieczeństwem, funkcji zgodności oraz programu reasekuracji.

Organizacja systemu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie ma na celu zapewnienie jednoznacznego i efektywnego procesu jego identyfikacji, pomiaru i oceny, monitorowania i raportowania oraz podejmowania działań zarządczych w odniesieniu do ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem składa się z następujących etapów:

1) Identyfikacja

Rozpoczyna się wraz z propozycją rozpoczęcia tworzenia produktu ubezpieczeniowego, nabycia instrumentu finansowego, zmiany procesu operacyjnego, a także z chwilą wystąpienia każdego innego zdarzenia potencjalnie wpływającego na powstanie ryzyka. Proces identyfikacji trwa do momentu wygaśnięcia zobowiązań, należności lub działań związanych z danym ryzykiem. Identyfikacja ryzyka polega na rozpoznaniu rzeczywistych i potencjalnych źródeł ryzyka, następnie analizowanych pod względem istotności.

2) Pomiar i ocena ryzyka

Są przeprowadzane w zależności od charakterystyki danego typu ryzyka i poziomu jego istotności. Pomiar ryzyka przeprowadzają wyspecjalizowane jednostki. Biuro Ryzyka odpowiada za rozwój narzędzi oraz za pomiar ryzyka w zakresie określającym apetyt na ryzyko, profil ryzyka i limity tolerancji.

3) Monitorowanie i kontrola ryzyka

Polega na bieżącym przeglądzie odchyień realizacji od założonych punktów odniesienia (limitów, wartości progowych, planów, wartości z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń).

4) Raportowanie

Umożliwia efektywną komunikację o ryzyku i wspiera zarządzanie ryzykiem na różnych poziomach decyzyjnych.

5) Działania zarządcze

Obejmują m.in.: unikanie ryzyka, transfer ryzyka, ograniczanie ryzyka, określanie apetytu na ryzyko i akceptację poziomu ryzyka. System zarządzania ryzykiem jest powiązany z innymi elementami systemu zarządzania Towarzystwem, w szczególności:

- procesem zarządzania kapitałem, który opiera się na następujących, podstawowych zasadach:
 - a. utrzymanie współczynnika wypłacalności powyżej docelowego współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności,
 - b. gwarancji uzupełnienia środków własnych przez Członka Założyciela Towarzystwa do poziomu zapewniającego spełnienie warunku określonego w pkt. a, po wcześniejszym wyczerpaniu wszystkich innych możliwości optymalizacji kapitałowego wymogu wypłacalności czy też zwiększenia poziomu środków własnych Towarzystwa,
- systemem kontroli wewnętrznej mającym na celu zapewnienie przestrzegania przez Towarzystwo wymogów prawnych i regulacyjnych, a także skuteczność i wydajność operacji zakładu ubezpieczeń w kontekście jego celów oraz zabezpieczenia dostępności i wiarygodności informacji finansowych i niefinansowych. System ten obejmuje w szczególności funkcję zgodności z przepisami, procedury administracyjne i księgowe, organizację kontroli wewnętrznej, ustalenia w zakresie raportowania na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Towarzystwa; wszystkie te działania mają na celu ograniczenie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością,
- funkcją zgodności z przepisami, mającą zapewniać, że działalność Towarzystwa prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a także wspierać pozostałe komórki organizacyjne i organy statutowe Towarzystwa w procesie bieżącego zarządzania ryzykiem zgodności,
- funkcją aktuarialną, która celem jest koordynacja procesu ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- funkcją audytu wewnętrznego zapewniającą niezależną ocenę adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania w Towarzystwie.

B.3.2. Funkcja zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania ryzykiem, zgodnie z art. 60 Ustawy, realizowana jest przez Biuro Ryzyka, w szczególności poprzez następujące zadania:

- wdrożenie i rozwój skutecznego, adekwatnego do skali i złożoności prowadzonej działalności systemu zarządzania ryzykiem,
- opracowanie i implementacja strategii, polityk i procedur zarządzania ryzykiem,

- budowa i rozwój metod i narzędzi identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania o ryzyku,
- zapewnienie spełnienia przez Towarzystwo wymogów Dyrektywy i innych aktów zewnętrznych dotyczących systemu zarządzania ryzykiem.

Przedmiotem działalności Biura Ryzyka jest udział w procesach sprawozdawczości finansowej, wyceny produktów oraz poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie programu reasekuracji biernej, w tym w szczególności:

- obliczanie wymogu kapitałowego, minimalnego wymogu kapitałowego oraz marginesu ryzyka zgodnie z wymogami Wypłacalności II,
- przeprowadzanie procesu Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności oraz sporządzanie sprawozdania z jego przeprowadzenia,
- opracowanie i implementacja strategii, polityk i procedur zarządzania ryzykiem,
- doradzanie Zarządowi w procesie zarządzania ryzykiem,
- raportowanie o ryzyku,
- inicjowanie i podejmowanie działań mających na celu wdrożenie w Towarzystwie procesu decyzyjnego uwzględniającego potencjalne ryzyka, szczególnie wpływ podejmowanych decyzji i przyjmowanych rozwiązań na adekwatność kapitałową.

Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem oraz osoby wykonujące czynności w ramach funkcji zarządzania ryzykiem przedstawiają Zarządowi Towarzystwa wyniki swoich analiz oraz rekomendacje w trakcie posiedzeń Komitetu Ryzyka oraz posiedzeń Zarządu.

B.3.3. Ciągła zgodność z systemem limitów

System zarządzania ryzykiem zapewnia bieżącą i aktualną informację w zakresie charakteru i skali ryzyka związanego z prowadzoną działalnością poprzez odpowiedni system limitów. Zarząd oraz Rada Nadzorcza otrzymują cykliczne raporty w zakresie wykorzystania ustalonych limitów profilu ryzyka oraz limitów tolerancji.

W sytuacji, gdy wykorzystanie limitów profilu ryzyka w pomiarze przekroczy poziom 90%, Biuro Ryzyka na bieżąco monitoruje sytuację i informuje Zarząd o jej rozwoju, przedstawiając jednocześnie propozycję w zakresie działań zarządczych. W sytuacji przekroczenia limitów profilu ryzyka, Biuro Ryzyka niezwłocznie informuje Zarząd w celu oceny istotności i podjęcia odpowiednich działań.

W odniesieniu do adekwatności kapitałowej, system wczesnego ostrzegania opiera się na następujących limitach ostrożnościowych:

	Strefa zielona	Strefa żółta	Strefa czerwona
Współczynnik wypłacalności	$\geq 160\%$	$\geq 145\%; < 160\%$	$< 145\%$

Wskazane limity są dostosowane do poziomu apetytu na ryzyko wynikającego z realizacji przez Towarzystwo celów biznesowych i strategii Grupy PZU. Zarząd planuje działalność w taki sposób, aby współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności nie spadł poniżej poziomu granicznego dla strefy zielonej.

B.3.4. Struktura organizacyjna procesu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie

Struktura organizacyjna procesu zarządzania ryzykiem zapewnia, że ryzyka są identyfikowane, mierzone i zarządzane z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. W procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą wszyscy pracownicy Towarzystwa poprzez postępowanie zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i wewnętrznymi regulacjami. Za bieżące zarządzanie ryzykiem odpowiadają poszczególne komórki organizacyjne w ramach swoich kompetencji oraz stosownie do zakresu odpowiedzialności ustalonego w ramach systemu zarządzania.

Struktura organizacyjna w zakresie zarządzania ryzykiem składa się z czterech poziomów kompetencyjnych:

- 1) trzy pierwsze poziomy obejmują:
 - a) Radę Nadzorczą i jej Komitet, która sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego procesu w ramach decyzji określonych w Statucie Towarzystwa oraz regulaminach Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,
 - b) Zarząd, który organizuje i zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem poprzez określenie strategii, polityk, wyznaczenie apetytu na ryzyko, określenie limitów profilu ryzyka i limitów tolerancji na poszczególne kategorie ryzyka,
 - c) Komitety (w szczególności Komitet Ryzyka), które mają za zadanie zapewnić funkcjonowanie efektywnego systemu identyfikacji, zarządzania i monitorowania poziomu istotnego ryzyka związanego z działalnością Towarzystwa, a także nadzór nad tym procesem i jego usprawnianie stosownie do zmieniającego się otoczenia ekonomicznego i prawno-regulacyjnego.
- 2) czwarty poziom dotyczy poziomu operacyjnego, w którym zadania związane z procesem zarządzania ryzykiem podzielone są między trzy linie:

- a) pierwsza – obejmuje bieżące zarządzanie ryzykiem na poziomie komórek operacyjnych i bezpośrednie podejmowanie decyzji w odniesieniu do ryzyka na podstawie wewnętrznych regulacji,
- b) druga – obejmuje zarządzanie ryzykiem w drodze identyfikacji, monitorowania i raportowania o ryzyku oraz kontroli ograniczeń,
- c) trzecia – dokonuje niezależnej oceny procesów zarządzania ryzykiem z częstotliwością zależną od zidentyfikowanych obszarów ryzyka i poziomu jego istotności, a także od roli i skuteczności kontroli wewnętrznej w ich redukowaniu.

Proces zarządzania ryzykiem jest objęty systemem kontroli wewnętrznej, który zapewnia zgodność procesu z przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz jego stałe usprawnianie i adekwatność względem profilu działalności Towarzystwa.

B.3.5. Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Wdrożony proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności zapewnia regularną ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, przy zastosowaniu scenariuszy testów warunków skrajnych dostosowanych do specyfiki działalności (profilu ryzyka) Towarzystwa.

Odpowiedzialność za proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności spoczywa na Zarządzie Towarzystwa, który bierze w nim udział poprzez nadzorowanie jego tworzenia i przebiegu oraz weryfikację uzyskanych wyników.

Proces ORSA stanowi integralną część procesu planowania finansowego. Składa się z następujących etapów:

- przygotowanie i zatwierdzanie założeń do przeprowadzenia procesu ORSA w danym roku,
- przygotowanie i zatwierdzanie danych sprawozdawczych, spójnych z Planem Finansowym,
- przeprowadzanie oceny potrzeb kapitałowych przy realizacji założeń Planu Finansowego,
- analiza zgodności z poziomem apetytu na ryzyko i profilem ryzyka,
- zatwierdzanie i udokumentowanie wyników ORSA,
- przekazanie do organu nadzoru raportu z procesu ORSA.

Proces ORSA obejmuje w szczególności:

- ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności,
- ocenę ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi,
- ocenę zgodności z wymogami dotyczącymi rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,

- ocenę istotności, z jaką profil ryzyka Towarzystwa odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego według Formuły Standardowej.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności dokonywana jest dla wszystkich ryzyk uznanych za istotne, zgodnie z postanowieniami Strategii zarządzania ryzykiem w Towarzystwie, tj. ryzyka aktuarialnego, ryzyka rynkowego, ryzyka niewypłacalności kontrahenta i ryzyka operacyjnego. Przeprowadzana dodatkowo analiza jakościowa obejmuje swoim zakresem tzw. ryzyka trudno mierzalne (w tym ryzyko braku zgodności).

Własna ocena ryzyka i wypłacalności jest dokonywana regularnie, co najmniej raz w roku, lub po wystąpieniu istotnych zmian w profilu ryzyka wynikających ze zmian operacji wewnętrznych lub zmian otoczenia biznesowego, np. rewizji założeń Planu Finansowego w trakcie roku obrotowego. Częstotliwość przeprowadzania ORSA jest spójna z rewizją planów finansowych oraz towarzyszących im nowych prognoz rozwoju działalności, które odpowiadają realizacji strategii Towarzystwa oraz uwzględniają zmiany wynikające z rozwoju portfela i zmiany w otoczeniu biznesowym.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności może być przeprowadzana przy użyciu następujących narzędzi:

- analizy wybranych wskaźników,
- metod scenariuszowych (testów stresu, odwróconych testów stresu) – analizy utraty wartości spowodowanej przez zadaną zmianę czynników ryzyka,
- metod faktorowych – uproszczonych wersji metod scenariuszowych, zredukowanych do przypadku jednego scenariusza dla jednego czynnika ryzyka,
- miary ekspozycji i wrażliwości,
- wiedzy eksperckiej pracowników Towarzystwa.

W ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności uwzględnia się ponadto ryzyka specyficzne, wynikające z powiązań występujących w ramach Grupy PZU, w szczególności ryzyko zarażenia.

Określenie przez Towarzystwo własnych potrzeb w zakresie wypłacalności odbywa się w scenariuszu warunków rynkowych przewidywanych Planem Finansowym. Uwzględnia się też aktualną informację w zakresie kształtowania się wielkości oraz struktury portfela umów ubezpieczenia.

Jeżeli w wyniku własnej oceny ryzyka i wypłacalności, w kolejnych latach projekcji, zostanie zidentyfikowany możliwy spadek współczynnika wypłacalności poniżej akceptowalnego poziomu lub przekroczenie limitów profilu ryzyka, Dyrektor Biura Ryzyka, we współpracy z Dyrektorem Biura Finansów i Rachunkowości, przedstawiają możliwe działania mające na celu obniżenie poziomu ryzyka lub podwyższenie środków własnych. Podejmując decyzję o zastosowaniu danego działania naprawczego, uwzględnia się w szczególności możliwość zastosowania danego działania w praktyce,

czas niezbędny do wdrożenia danego działania naprawczego, jakość środków własnych oraz ryzyko reputacji.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności w 2023 r. objęła lata 2023-2025, zgodnie z horyzontem planowania finansowego w Towarzystwie. W ramach oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności przeprowadzane zostały analizy w celu określenia czy przy danej strategii działalności Towarzystwo utrzyma niezbędny poziom kapitału, adekwatny do ryzyka, na jakie jest narażone obecnie i na jakie może być narażone w przyszłości (również w przypadku wystąpienia nagłych zdarzeń odzwierciedlonych w scenariuszach warunków skrajnych). Testowane przez Towarzystwo, a określone na poziomie Grupy PZU, scenariusze obejmujące zarówno aktywa jak i pasywa uwzględniają profil ryzyka Towarzystwa i umożliwiają analizę potrzeb kapitałowych przy założeniu niekorzystnych warunków otoczenia makroekonomicznego adresując ryzyka charakterystyczne dla sektora ubezpieczeń.

B.4. System kontroli wewnętrznej

B.4.1. Opis systemu kontroli wewnętrznej

W ramach systemu zarządzania w Towarzystwie funkcjonuje system kontroli wewnętrznej (dalej: SKW) mający na celu zapewnienie przestrzegania przez Towarzystwo wymogów prawnych i regulacyjnych, skuteczność i wydajność operacji w kontekście jego celów oraz zabezpieczenia dostępności i wiarygodności informacji finansowych i niefinansowych. SKW wspiera organy statutowe i pracowników w realizacji celów określonych w szczególności w strategii Towarzystwa. Koncentruje się na:

- środowisku kontroli wewnętrznej, tj. promowaniu znaczenia kontroli wśród pracowników i jej nadzoru ze strony kierownictwa, stylu zarządzania, w tym delegowania zadań, a także uczciwości, etyce i rozwoju pracowników,
- identyfikacji i ocenie ryzyka, w tym utrzymywania go na akceptowalnym poziomie,
- czynnościach kontrolnych i podziale obowiązków,
- jakości informacji i zapewnieniu ich przepływu, co pozwala prowadzić i kontrolować działalność Towarzystwa,
- monitorowaniu efektywności mechanizmów kontrolnych,
- działaniach weryfikacyjnych, mitygujących, korygujących i naprawczych.

SKW obejmuje ogół przepisów wewnętrznych, w szczególności administracyjnych, rachunkowych, dotyczących adekwatności kapitałowej, zagadnień informacyjnych, struktur organizacyjnych, rozwiązań wprowadzonych w systemach informatycznych, systemach raportowania, funkcji kluczowych, nadzoru oraz inne mechanizmy kontrolne przyczyniające się do realizacji celów Towarzystwa oraz zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności jego funkcjonowania.

W ramach SKW wyodrębnia się:

- funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem,
- niezależną komórkę ds. zgodności (Biuro Compliance) mającą za zadanie realizację funkcji zgodności z przepisami oraz zapewnianie rozwiązań systemowych w zakresie efektywności i skuteczności SKW,
- niezależną komórkę audytu wewnętrznego (Biuro Audytu Wewnętrznego) mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

SKW bazuje na modelu trzech niezależnych i uzupełniających się poziomów, tzw. trzech linii, gdzie:

- 1) na I linię składa się działalność właścicieli procesów biznesowych obejmująca operacyjne zarządzanie ryzykiem związanym z działalnością Towarzystwa i realizowanymi w ramach tej działalności procesami,
- 2) na II linię składa się działalność compliance,
- 3) na III linię składa się działalność audytu wewnętrznego.

SKW został oparty na działaniach kontrolnych realizowanych w ramach I linii oraz działaniach kontrolnych i naprawczych realizowanych przez II i III linię. W przypadku zidentyfikowania nieprawidłowości pracownik Towarzystwa jest zobowiązany do ich udokumentowania i poinformowania bezpośredniego przełożonego.

Kierujący podejmuje działania w celu usunięcia uchybień oraz informuje Zarząd w przypadku konieczności podjęcia dalszych działań.

W Towarzystwie funkcjonuje również system zgłaszania nieprawidłowości, który zapewnia ochronę sygnalistów i przewiduje określone tryby postępowania w związku z otrzymanym zgłoszeniem.

B.4.2. Funkcja zgodności z przepisami

Ryzyko braku zgodności klasyfikowane jest jako ryzyko istotne i podlega odpowiednim regulacjom wewnętrznym. Zaliczane jest do kategorii trudno mierzalnych i dotyczy w szczególności ryzyka wynikającego z niedostosowania prowadzonej przez Towarzystwo działalności do zmieniającego się otoczenia prawno-regulacyjnego. Błędy proceduralne, opóźnienia w implementacji regulacji, niezastosowanie się do przepisów prawa, wytycznych i rekomendacji regulatorów rynku czy przyjętych standardów i kodeksów postępowania zwiększają ryzyko sankcji prawnych, materialnych strat finansowych lub utraty dobrej reputacji.

Do zadań funkcji zgodności z przepisami należą w szczególności:

- doradzanie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Towarzystwa oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa,
- ocena potencjalnego wpływu na działalność Towarzystwa zmian w otoczeniu regulacyjnym,
- identyfikacja i monitorowanie ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz kodeksów postępowania,
- opiniowanie działań i decyzji, które mogą powodować ryzyko niezgodności lub mogą narażać Towarzystwo na ryzyko utraty dobrej reputacji.

Biuro Compliance w ramach koordynacji zapewnienia zgodności działalności Towarzystwa z obowiązującymi przepisami prawa i przyjętymi standardami, podejmuje następujące działania:

- prowadzi analizę przepisów wewnętrznych pod kątem występowania ryzyka braku zgodności,
- dostosowuje i ujednolica w Towarzystwie przepisy wewnętrzne z obszaru zarządzania ryzykiem braku zgodności w celu zapewnienia ich spójności z regulacjami obowiązującymi w Grupie PZU z uwzględnieniem różnic wynikających z profilu działania organizacji i jej rozwoju w perspektywie czasu,
- analizuje i ocenia informacje na temat ryzyka braku zgodności, na które narażone jest Towarzystwo,
- określa plan zapewnienia zgodności z przepisami,
- przeprowadza ocenę adekwatności środków podejmowanych przez Towarzystwo w celu zapobiegania występowania przypadków niezgodności z przepisami.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności realizowane jest w szczególności przez nadzór funkcji zgodności z przepisami nad działalnością operacyjną, jak również w następstwie prowadzonych czynności opiniodawczych i doradczych oraz kontrolnych i naprawczych.

Osoba nadzorująca funkcję zgodności z przepisami oraz osoby wykonujące czynności w ramach funkcji zgodności z przepisami przedstawiają Zarządowi Towarzystwa wyniki swoich analiz oraz rekomendacje w trakcie posiedzeń Zarządu, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

B.5.1. Opis wdrożenia funkcji audytu wewnętrznego

Funkcja audytu wewnętrznego w TUV PZUW realizowana jest przez Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW), jako tzw. „trzecia linia”, która przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem oraz czynności kontrolnych wbudowanych w działalność Towarzystwa.

Do zadań funkcji audytu wewnętrznego należy:

- ocena adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania,
- ustanawianie, wdrażanie i utrzymanie planu audytu określającego zakres prac audytowych, które mają być podjęte w kolejnych latach, uwzględniającego wszystkie rodzaje działalności i cały system zarządzania Towarzystwem,
- terminowe dostarczenie Zarządowi oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej raportów zawierających informacje o rezultatach wykonanych prac,
- wydawanie rekomendacji oraz monitorowanie efektywności i terminowości procesu realizacji rekomendacji audytu wewnętrznego,
- przegląd oraz doradztwo w zakresie usprawnienia procesów zarządzania ryzykiem, procesów zarządczych oraz procedur kontrolnych,
- dokonywanie oceny zgodności podejmowanych przez kierownictwo Towarzystwa działań z planami, politykami, procedurami oraz prawem, mogącymi mieć istotny wpływ na realizację operacyjnych i strategicznych celów Towarzystwa.

Plan audytu sporządzany jest na podstawie corocznej oceny ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działalności Towarzystwa. Ocena jest przeprowadzana zgodnie z wewnętrzną metodyką. Projekt planu audytu jest opiniowany przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej, a następnie zatwierdzany uchwałą przez Zarząd.

Wyniki audytów są przedstawiane w raportach. W przypadku audytów doraźnych, forma przekazywania, sposób oraz termin są uzgodnione z osobą podejmującą decyzję o ich przeprowadzeniu. Nadzór nad terminowością realizacji rekomendacji przez jednostki sprawują nadzorujący je Członkowie Zarządu.

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu jakości oraz doskonalenia audytu wewnętrznego prowadzona jest wewnętrzna (corocznie) i zewnętrzna (nie rzadziej niż raz na pięć lat) ocena działalności audytu wewnętrznego w Towarzystwie.

Cele, struktura oraz podział zadań realizowanych przez funkcję audytu wewnętrznego zostały określone w odrębnych regulacjach wewnętrznych.

B.5.2. Niezależność i obiektywizm audytu wewnętrznego

Funkcja audytu wewnętrznego jest obiektywna i niezależna od funkcji operacyjnych. Za nadzór i kierowanie funkcją audytu wewnętrznego odpowiada Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego („BAW”).

Dyrektor BAW podlega administracyjnie Prezesowi Zarządu Towarzystwa, a funkcjonalnie Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej. Opiniowanie powołania lub odwołania dyrektora BAW dokonywane jest przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

Wdrożono Kodeks Etyki Audytora, w oparciu o Kodeks etyki Instytutu Audytorów Wewnętrznych (IIA). Celem Kodeksu jest promowanie najlepszych praktyk wykonywania obowiązków, wzorców postawy etycznej oraz determinowanie potrzeby ciągłego rozwoju zawodowego i kształtowania właściwego wizerunku audytorów wewnętrznych.

Audyty wewnętrzne w Towarzystwie realizowane są przez pracowników BAW (audytorów wewnętrznych), którzy stanowią zespół o wysokich kwalifikacjach zawodowych i etycznych oraz posiadają wiedzę, umiejętności i znajomość zagadnień niezbędnych do realizacji audytów. Pracownicy BAW podlegają i raportują bezpośrednio Dyrektorowi BAW. Biuro Audytu Wewnętrznego jest niezależne od funkcji operacyjnych, co oznacza, że osoby odpowiedzialne za nadzór i wykonywanie czynności należących do funkcji audytu wewnętrznego nie mogą realizować zadań z zakresu innych funkcji należących do systemu zarządzania Towarzystwem. Zakres badań audytowych oraz wydawane opinie i oceny poaudytowe stanowią autonomiczne decyzje BAW. Zadania są rozdzielane w taki sposób, aby zapobiec potencjalnym i rzeczywistym konfliktom interesów. Każdy pracownik BAW jest zobowiązany do poinformowania przełożonego w przypadku wystąpienia takiego konfliktu. Dodatkowo zbierane są informacje od pracowników audytu wewnętrznego na temat potencjalnego konfliktu interesów oraz w miarę potrzeb dokonuje się rotacji przydzielonych zadań. Żaden z audytorów nie może przed upływem jednego roku oceniać działalności, którą sam uprzednio wykonywał lub zarządzał. Audytorom wewnętrznym nie wolno przyjmować odpowiedzialności za działalność operacyjną, która podlega ocenie audytu wewnętrznego.

Dyrektor BAW uczestniczy w posiedzeniach Komitetu Audytu Rady Nadzorczej i w posiedzeniach Zarządu. Ponadto przedstawiciele BAW uczestniczą w posiedzeniach wybranych komitetów funkcjonujących w strukturze Towarzystwa bez prawa głosu.

Dyrektor BAW posiada uprawnienia do bezpośredniego kontaktowania się z Przewodniczącym Rady Nadzorczej i Przewodniczącym Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, w szczególności w zakresie istotnych nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku realizacji zadań audytowych oraz możliwość bezzwłocznego przekazywania do Komitetu Audytu Rady Nadzorczej istotnych informacji (w zależności od pilności związanych z nimi działań).

W uzasadnionych przypadkach, BAW może korzystać ze wsparcia audytorów spółek PZU SA i PZU Życie SA lub usługodawców spoza Grupy PZU.

Audytorzy wewnętrzni Towarzystwa mają dostęp do niezbędnych informacji, wyjaśnień, dokumentów i danych umożliwiających terminowe i poprawne wykonanie zadań.

BAW przygotowuje sprawozdania kwartalne i roczne z działalności, które są przedkładane Zarządowi i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej – odpowiednio kwartalnie i rocznie.

Sprawozdanie roczne obejmuje:

- informację o zrealizowanych audytach (w tym o wykonaniu planu audytu),

- ocenę systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Sprawozdanie roczne przedkładane jest Zarządowi Towarzystwa do 28 lutego następującego po roku, którego dotyczy, a następnie Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej w terminach, które są uzależnione od porządku i terminu posiedzeń Komitetu Audytu.

BAW sporządza w cyklach kwartalnych, sprawozdanie obejmujące w szczególności:

- informację o realizacji planu audytu,
- informację o wynikach zrealizowanych audytów wewnętrznych,
- informację o wynikach monitorowania rekomendacji.

Dyrektor BAW przekazuje sprawozdania, o których mowa powyżej:

- Członkom Zarządu w formie elektronicznej w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału, którego dotyczy informacja,
- Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej w terminach, które są uzależnione od porządku i terminu posiedzeń Komitetu Audytu Rady Nadzorczej.

Dyrektor BAW potwierdza niezależność i obiektywizm funkcji audytu wewnętrznego w opisanych powyżej kwartalnych i rocznych sprawozdaniach.

B.6. Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna w Towarzystwie, zgodnie z art. 66 Ustawy, realizowana jest przez Biuro Aktuarialne w szczególności poprzez następujące działania:

- koordynację ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności, obejmującej w szczególności:
 - ustalanie najlepszego oszacowania zobowiązań (BEL) brutto i na udziale reasekuratora, w tym wyznaczanie przepływów na potrzeby tych oszacowań,
 - walidację rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
 - sporządzanie wymaganej przepisami prawa dokumentacji dotyczącej procesu tworzenia rezerw dla celów wypłacalności.
- zapewnienie adekwatności metod i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, realizowane w szczególności poprzez:
 - cykliczną aktualizację zakładanych współczynników i parametrów wykorzystywanych do wyliczenia rezerw,

- cykliczne porównanie wartości rezerw wyznaczonych przy wykorzystaniu innych metod/modeli.
- ocenę czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości, realizowaną w szczególności poprzez:
 - comiesięczną weryfikację danych polisowych i szkodowych wykorzystywanych do wyznaczania rezerw dla celów rachunkowości za pomocą mechanizmów kontrolnych wbudowanych w narzędzia do wyznaczania rezerw,
 - współpracę z właścicielami danych, które są wykorzystywane do ustalenia wartości rezerw w celu spełniania przez nie w sposób ciągły wymogów dotyczących jakości.
- cykliczną ocenę przyjętych i stosowanych metod wyceny poszczególnych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- cykliczną ocenę adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- porównywanie najlepszych oszacowań w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego,
- ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości brutto i na udziale reasekuratora oraz tworzenie i dokumentowanie metodologii kalkulacji rezerw dla celów rachunkowości brutto i na udziale reasekuratora,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, zawierającej elementy opisane artykułem 272, ust. 6 Rozporządzenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji, zawierającej elementy opisane artykułem 272, ust. 7 Rozporządzenia,
- udział we wdrażaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności obejmujący informowanie Zarządu oraz osoby nadzorującej funkcję zarządzania ryzykiem o wszystkich ryzykach, w tym ryzyku operacyjnym, zidentyfikowanych w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz przedstawianie propozycji działań mających na celu minimalizację tych ryzyk,
- cykliczne sporządzanie raportu dla Zarządu zawierającego informacje na temat wykonanych zadań dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Osoba nadzorująca funkcję aktuarialną oraz osoby wykonujące czynności w ramach funkcji aktuarialnej przedstawiają Zarządowi Towarzystwa wyniki swoich analiz oraz rekomendacje w trakcie posiedzeń Komitetu Ryzyka oraz posiedzeń Zarządu.

Główny aktuariusz jest powoływany i odwoływany przez Zarząd. W realizacji swoich obowiązków ma zapewnioną niezależność operacyjną oraz dostęp do raportów, danych źródłowych, kompletnych informacji oraz do wszystkich pracowników Towarzystwa.

B.6.1. Zgodność z wymogami w zakresie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Funkcja aktuarialna w Towarzystwie zapewnia, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym również dla celów wypłacalności, wyliczane są w sposób prawidłowy, z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Towarzystwa Regulaminem tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, Regulaminem wyznaczania najlepszego oszacowania rezerw dla celów wypłacalności oraz szczegółowymi procedurami w zakresie tworzenia rezerw szkodowych.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów rachunkowości ustalane są na koniec każdego miesiąca, z wyłączeniem rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka), ustalonej na koniec każdego roku obrotowego, zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności ustalane są na koniec każdego kwartału zgodnie z obowiązującymi wymogami prawa. Zadaniem funkcji aktuarialnej jest dokonywanie oceny wystarczalności oraz odpowiedniej jakości danych wykorzystywanych w procesie wyliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w tym również dla celów wypłacalności. Potwierdzeniem zachowania należytej staranności w procesie szacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest opinia, o prawidłowości rezerw wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym.

B.7. Outsourcing

Towarzystwo wdrożyło pisemne zasady dotyczące outsourcingu, w których zostały określone m. in.:

- wykaz funkcji należących do systemu zarządzania oraz czynności ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, które Towarzystwo zamierza powierzać w drodze outsourcingu ze wskazaniem, które z tych czynności są uznawane za podstawowe lub ważne,
- kryteria wyboru podmiotu, któremu Towarzystwo zamierza powierzać wykonywanie czynności ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych oraz funkcji należących do systemu zarządzania,
- warunki dopuszczalności outsourcingu oraz dodatkowe wymagania z nim związane,
- zasady zarządzania ryzykiem związanym z powierzeniem, w drodze outsourcingu, wykonywania czynności oraz funkcji należących do systemu zarządzania.

Towarzystwo nie powierza dostawcom realizacji kluczowych funkcji systemu zarządzania.

Zarząd zatwierdza zasady dotyczące outsourcingu i zapewnia wprowadzenie ich w życie.

Zawarcie umowy o świadczenie przez podmiot zewnętrzny usług dotyczących czynności ważnych lub podstawowych jest poprzedzone określeniem przez Zarząd realnych potrzeb w danym zakresie, charakteru i skali prowadzonej działalności oraz kosztu, który Towarzystwo musiałoby ponieść w przypadku decyzji o obsłudze danego procesu w ramach zasobów własnych. Umowy outsourcingu należy chronić interesy Towarzystwa.

Dokumenty umów zawierają postanowienia wymagane przepisami prawa, w szczególności określają dokładnie przedmiot i zakres czynności, cenę oraz wyznaczają relacje między dostawcą a Towarzystwem.

Dostawca składa rękojmię wykonywania zleconych zadań w sposób należyty, oświadczając, że dysponuje pozwoleniami wymaganymi przez przepisy prawa regulujące jego działalność. Ponadto Towarzystwo jest uprawnione do nadzoru i kontrolowania przestrzegania przez dostawcę warunków umowy oraz realizacji przedmiotu umowy na każdym jej etapie.

Towarzystwo w terminie określonym w Ustawie informuje Komisję Nadzoru Finansowego o planowanym zawarciu umowy outsourcingu, a także o istotnej zmianie w tym zakresie. Dostawcy usług dotyczących czynności ważnych lub podstawowych mają siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przyjęta przez Towarzystwo Polityka outsourcingu określa zasady dokonywania outsourcingu przez Towarzystwo, w tym:

- podział odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem outsourcingu,
- kryteria identyfikacji umowy outsourcingu,
- wymogi wobec dostawcy, któremu Towarzystwo może powierzyć wykonanie czynności ubezpieczeniowych oraz czynności należących do działalności reasekuracyjnej i czynności bezpośrednio związanych z tą działalnością,
- warunki i formę umowy outsourcingu,
- szczególne wymogi dla procesu zawierania umów outsourcingu,
- zasady współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego w obszarze outsourcingu.

Polityka outsourcingu zawiera również następujące elementy:

- określenie, jakie czynności mogą podlegać outsourcingowi, w tym postanowienia dotyczące outsourcingu funkcji kluczowych,
- kryteria wyboru dostawcy usług z zakresu czynności ubezpieczeniowych,
- kryteria wyboru dostawcy usług z zakresu czynności reasekuracyjnych.

Towarzystwo co najmniej raz w roku dokonuje przeglądu przyjętych zasad outsourcingu. Zasady te są dostosowywane do istotnych zmian w systemie zarządzania lub obszarze, którego dotyczą.

W 2023 r. Towarzystwo dokonało przeglądu Polityki outsourcingu oraz zawartych umów outsourcingu i prowadzonej ewidencji. W wyniku przeprowadzonych działań nie stwierdzono nieprawidłowości w obszarze outsourcingu, przeprowadzono bieżącą weryfikację treści regulacji wewnętrznej m. in. z punktu widzenia przepisów prawa i bieżących potrzeb związanych z prowadzoną działalnością.

B.8. Wszelkie inne informacje

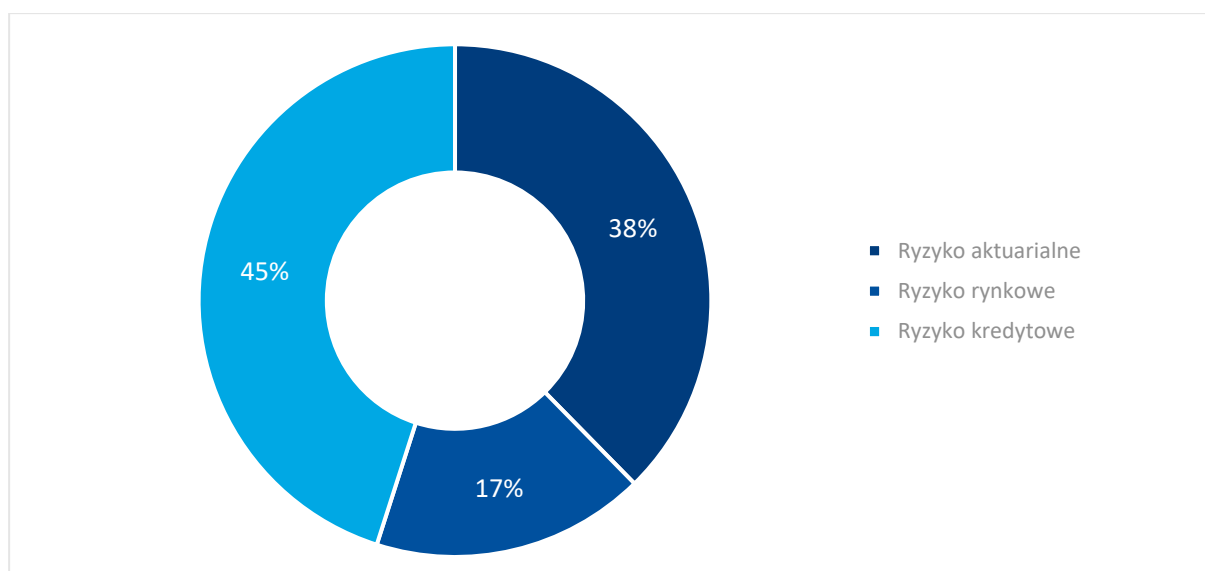
Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

C. Profil ryzyka

W Towarzystwie funkcjonuje system zarządzania ryzykiem ukierunkowany na kontrolę ryzyka i na zachowanie odpowiedniego poziomu środków własnych. Odzwierciedleniem przyjętego przez Towarzystwo modelu biznesowego jest mierzony strukturą kapitałowego wymogu wypłacalności profil ryzyka. W okresie sprawozdawczym, w porównaniu do 2022 r., nie wystąpiły istotne zmiany w strukturze kapitałowego wymogu wypłacalności, który jest determinowany w głównej mierze przez wymóg dla ryzyka kredytowego kontrahenta. Dalszy wzrost udziału wymogu dla ryzyka aktuarialnego wynika z dynamicznego rozwoju działalności. W 2023 r. poziom ryzyka rynkowego spadł w porównaniu do 2022 r.

Kategoria ryzyka	Definicja
Ryzyko aktuarialne	Możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, które mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.
Ryzyko rynkowe	Ryzyko straty na skutek zmian w poziomie lub zmienności cen rynkowych instrumentów finansowych, jak również strukturalnego niedopasowania aktywów i zobowiązań, w szczególności w odniesieniu do okresu trwania aktywów i zobowiązań.
Ryzyko kredytowe	Ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające z wahań wiarygodności i zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i wszelkich dłużników, materializujące się niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta.
Ryzyko operacyjne	Ryzyko poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.
Ryzyko płynności	Ryzyko braku możliwości zrealizowania przez Towarzystwo lokat i innych aktywów bez wpływu na ich rynkowe ceny w celu uregulowania swoich zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne
Ryzyko braku zgodności	Ryzyko naruszenia powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz niedostosowania się lub naruszenia przez Towarzystwo przepisów wewnętrznych i przyjętych standardów postępowania, w tym norm etycznych, które skutkuje lub może skutkować poniesieniem przez Towarzystwo sankcji prawnych, powstania strat finansowych bądź utraty reputacji lub wiarygodności.

Struktura podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności na 31 grudnia 2023 r. (bez ujęcia efektu dywersyfikacji), wyznaczonego na podstawie Formuły Standardowej, przedstawia się następująco:

Struktura SCR	2023	2022	Zmiana	Zmiana %
Ryzyko aktuarialne	111 964	93 671	18 294	20%
Ryzyko rynkowe	51 425	58 265	- 10 442	-18%
Ryzyko kredytowe	134 017	124 803	9 214	7%

Spadek udziału ryzyka rynkowego w łącznym wymogu kapitałowym spowodowany jest obniżkami stóp procentowych w 2023 r. Wzrost udziału ryzyka aktuarialnego w łącznym wymogu kapitałowym jest spowodowanym dalszym rozwojem biznesu, między innymi w obszarze ubezpieczeń zdrowotnych. Ryzyko kredytowe utrzymuje się na poziomie porównywalnym do roku poprzedniego.

Koncentracja ryzyka

Towarzystwo identyfikuje następujące obszary działalności, w których występuje koncentracja ryzyka:

- ryzyko kredytowe wynikające z realizowanego programu reasekuracji biernej – zgodnie z przyjętym modelem biznesowym i realizowaną strategią działalności istotną techniką mitygacji ryzyka jest program reasekuracji biernej realizowanej głównie w ramach Grupy PZU,
- ryzyko kredytowe wynikające z działalności lokacyjnej – realizowana przez Towarzystwo polityka inwestycyjna jest nakierowana na zapewnienie odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa i płynności lokat finansowych.

Ryzyka są w odpowiedni sposób odzwierciedlone w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności jak również podlegają odpowiednim technikom zarządzania stosowanym przez Towarzystwo.

Obok wymienionych powyżej składowych koncentracji ryzyka identyfikowanego w ujęciu ilościowym, ekspozycja na ryzyko koncentracji ma również wymiar operacyjny i wynika z faktu zlecania więcej niż jednej usługi w ramach outsourcingu do jednego dostawcy, którym w przypadku Towarzystwa jest

Członek Założyciel. Ryzyko to jest ograniczane poprzez dodatkowe mechanizmy przewidziane procesem zawierania umów outsourcingu.

Testy warunków skrajnych i analizy wrażliwości

Testy warunków skrajnych zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką KNF oraz według scenariuszy przygotowanych na potrzeby ORSA. Zostały zdefiniowane następujące scenariusze:

Lp.	Test warunków skrajnych	Ryzyko
1	Scenariusz zakładający obniżenie ratingu kredytowego PZU SA o jeden stopień jakości kredytowej	Ryzyko kredytowe
2	Równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o +200 punktów bazowych (scenariusz makroekonomiczny)	Ryzyko rynkowe
3	Równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o -200 punktów bazowych (scenariusz makroekonomiczny)	Ryzyko rynkowe
4	Zmiana nachylenia podstawowej krzywej stóp procentowych poprzez zastosowanie równoległego przesunięcia krzywej o +50 punktów bazowych dla terminów zapadalności poniżej 10 lat i jednocześnie, równoległe przesunięcie krzywej o -50 punktów bazowych dla pozostałych terminów zapadalności (scenariusz makroekonomiczny)	Ryzyko rynkowe
5	Spadek wartości nieruchomości (budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu) o 30%	Ryzyko rynkowe
6	Scenariusze zakładające zmianę relacji kursu waluty polski złoty do walut obcych (+/-30%)	Ryzyko rynkowe
7	Realizacja szkody odpowiadającej 50% sumy dwóch największych ryzyk w ujęciu PML (Probable Maximum Loss) brutto	Ryzyko aktuarialne
8	Wzrost współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 10 p.p.	Ryzyko aktuarialne
9	Wzrost najlepszego oszacowania rezerwy techniczno-ubezpieczeniowych brutto	Ryzyko aktuarialne
10	Scenariusz zakładający wystąpienie szkody katastroficznej (łącznie ryzyko powodzi i ryzyko huraganu)	Ryzyko aktuarialne
11	Scenariusz zakładający realizację 5 szkód w ciągu roku w wysokości nieprzekraczającej granicy zachowka	Ryzyko aktuarialne
12	Scenariusz zakładający spadek śmiertelności o 20%.	Ryzyko aktuarialne
13	Scenariusz zakładający nałożenie na Towarzystwo kary w wysokości 2% łącznego przypisu składki brutto za poprzedni rok obrotowy	Ryzyko operacyjne
14	Scenariusz wzrostu współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 10 p.p. przy jednoczesnym równoległym przesunięciu podstawowej krzywej stóp procentowych o +200 punktów bazowych	Ryzyko płynności

Lp.	Test warunków skrajnych	Ryzyko
15	Scenariusz wzrostu współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 10 p.p. przy jednoczesnym równoległym przesunięciu podstawowej krzywej stóp procentowych o -200 punktów bazowych	Ryzyko płynności
16	Scenariusz ryzyka klimatycznego - transformacji	Ryzyko kredytowe
17	Scenariusz ryzyka klimatycznego – fizycznego	Ryzyko aktuarialne
18	Zmiana metodologii wyznaczania stóp procentowych wolnych od ryzyka przez EIOPA	Ryzyko rynkowe
19	Zmiana metodologii wyznaczania szoków krzywej stóp procentowych w ramach podmodułu ryzyka stopy procentowej	Ryzyko rynkowe
20	Zmiana współczynnika korelacji pomiędzy ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem spread'u kredytowego.	Ryzyko rynkowe
21	Agresja militarna Rosji na terytorium Ukrainy	Ryzyko rynkowe

Zaproponowane testy stresu obejmują najważniejsze obszary działalności oraz profil ryzyka Towarzystwa.

Wyniki testów nie uwzględniają wpływu ewentualnych działań podejmowanych przez Zarząd, mających na celu złagodzenie skutków materializacji scenariusza. W rzeczywistości Zarząd Towarzystwa, opierając się na funkcjonującym systemie zarządzania ryzykiem, w szczególności systemie limitów i ograniczeń, może podjąć stosowne działania zapobiegające lub też ograniczające wpływ realizacji zakładanego scenariusza.

Poniższa tabela prezentuje zmiany poziomu wskaźników pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi po przeprowadzeniu wewnętrznych testów stresu.

Test warunków skrajnych	Wpływ na współczynnik wypłacalności
Scenariusz zakładający obniżenie ratingu kredytowego PZU SA o jeden stopień jakości kredytowej	Istotny
Równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o +200 punktów bazowych (scenariusz makroekonomiczny)	Umiarkowany
Równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o -200 punktów bazowych (scenariusz makroekonomiczny)	Umiarkowany
Zmiana nachylenia podstawowej krzywej stóp procentowych poprzez zastosowanie równoległego przesunięcia krzywej o +50 punktów bazowych dla terminów zapadalności poniżej 10 lat i jednoczesne, równoległe przesunięcie krzywej o -50 punktów bazowych dla pozostałych terminów zapadalności (scenariusz makroekonomiczny)	Niski
Spadek wartości nieruchomości (budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu) o 30%	Niski

Test warunków skrajnych	Wpływ na współczynnik wypłacalności
Scenariusze zakładające zmianę relacji kursu waluty polski złoty do walut obcych (+/-30%)	Niski
Realizacja szkody odpowiadającej 50% sumy dwóch największych ryzyk w ujęciu PML (Probable Maximum Loss) brutto	Istotny
Wzrost współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 10 p.p.	Umiarkowany
Wzrost najlepszego oszacowania rezerwy techniczno-ubezpieczeniowych brutto	Niski
Scenariusz zakładający wystąpienie szkody katastroficznej (łącznie ryzyko powodzi i ryzyko huraganu)	Umiarkowany
Scenariusz zakładający realizację 5 szkód w ciągu roku w wysokości nieprzekraczającej granicy zachowka	Umiarkowany
Scenariusz zakładający spadek śmiertelności o 20%.	Niski
Scenariusz zakładający nałożenie na Towarzystwo kary w wysokości 2% łącznego przypisu składki brutto za poprzedni rok obrotowy	Umiarkowany
Scenariusz wzrostu współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 10 p.p. przy jednoczesnym równoległym przesunięciu podstawowej krzywej stóp procentowych o +200 punktów bazowych	Umiarkowany
Scenariusz wzrostu współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 10 p.p. przy jednoczesnym równoległym przesunięciu podstawowej krzywej stóp procentowych o -200 punktów bazowych	Umiarkowany
Scenariusz ryzyka klimatycznego - transformacji	Umiarkowany
Scenariusz ryzyka klimatycznego – fizycznego	Niski
Zmiana metodologii wyznaczania stóp procentowych wolnych od ryzyka przez EIOPA	Istotny
Zmiana metodologii wyznaczania szoków krzywej stóp procentowych w ramach podmodułu ryzyka stopy procentowej	Istotny
Zmiana współczynnika korelacji pomiędzy ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem spread'u kredytowego.	Istotny
Agresja militarna Rosji na terytorium Ukrainy	Istotny

Określenie poziomu wpływu danego scenariusza opiera się na analizie spadku współczynnika wypłacalności po przeprowadzeniu danego testu stresu, w porównaniu ze scenariuszem bazowym:

- od 0 p.p. do 5 p.p. – wpływ niski,
- od 5 p.p. do 20 p.p. – wpływ umiarkowany,
- powyżej 20 p.p. – wpływ istotny.

Przeprowadzone w horyzoncie planowania i projekcji testy warunków skrajnych, potwierdzają zdolność Towarzystwa do absorpcji ryzyka w przypadku większości scenariuszy.

Wyniki przeprowadzanych analiz warunków skrajnych potwierdzają przewidywania co do odporności bilansu ekonomicznego Towarzystwa na większość scenariuszy zakładających niekorzystny rozwój sytuacji, zarówno w skali makro, jak również wynikający ze specyfiki prowadzonej działalności ubezpieczeniowej. Scenariuszem, którego ewentualna materializacja mogłaby negatywnie wpłynąć na pozycję kapitałową i współczynnik wypłacalności Towarzystwa, jest scenariusz obniżenia oceny ratingowej wiodącego reasekuratora. Scenariusz ten uwzględnia wymagania KNF w kontekście analizy ryzyka zarażenia w ramach grupy kapitałowej. Dodatkowo istotny wpływ na wymogi kapitałowe ma scenariusz realizacji dwóch największych szkód w ujęciu PML. Materializacja scenariusza jest oceniana na poziomie niskim ze względu na aktualny program reasekuracji biernej i specyfikę rozliczeń z reasekuratorami (brak sytuacji, w której Towarzystwo dokonałoby płatności zaistniałej szkody z góry). Oba wymienione najbardziej dotkliwe scenariusze nie powodują jednak spadku współczynnika wypłacalności poniżej 100%.

Pozostałe z przeprowadzonych scenariuszy z istotnym wpływem na współczynnik wypłacalności nie prowadzą do pogorszenia się sytuacji kapitałowej Towarzystwa.

W odpowiedzi na zidentyfikowany scenariusz warunków skrajnych, który istotnie wpływa na współczynnik wypłacalności, Towarzystwo posiada Plan awaryjny na wypadek zrealizowania się ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta reasekuracyjnego lub ryzyka zarażenia.

C.1. Ryzyko aktuarialne

Identyfikacja ryzyka aktuarialnego rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i towarzyszy mu do momentu wygaśnięcia zobowiązań z nim związanych. Identyfikacja ryzyka aktuarialnego odbywa się m. in. poprzez:

- analizę ogólnych warunków ubezpieczenia pod kątem przyjmowanego ryzyka i zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa,
- analizę warunków ubezpieczenia lub innych wzorców umów pod kątem ryzyka aktuarialnego przyjmowanego na ich podstawie,
- rozpoznanie potencjalnych ryzyk związanych z danym produktem w celu ich późniejszego pomiaru i monitorowania; analizę wpływu wprowadzenia nowych produktów ubezpieczeniowych na wymogi kapitałowe obliczone według Formuły Standardowej,
- weryfikację i walidację zmian w produktach,
- ocenę ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych produktów,
- monitorowanie istniejących produktów,

- analizę polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwriting), polityki taryfikacyjnej, polityki w zakresie rezerw i polityki reasekuracyjnej oraz procesu obsługi szkód i świadczeń.

Ocena ryzyka aktuarialnego polega na rozpoznaniu stopnia zagrożenia lub grupy zagrożeń stanowiących o możliwości powstania szkody, w sposób pozwalający na podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia i ponoszenia względem niego odpowiedzialności do momentu wygaśnięcia zobowiązania.

Zarządzanie ryzykiem aktuarialnym w Towarzystwie odbywa się w szczególności, poprzez:

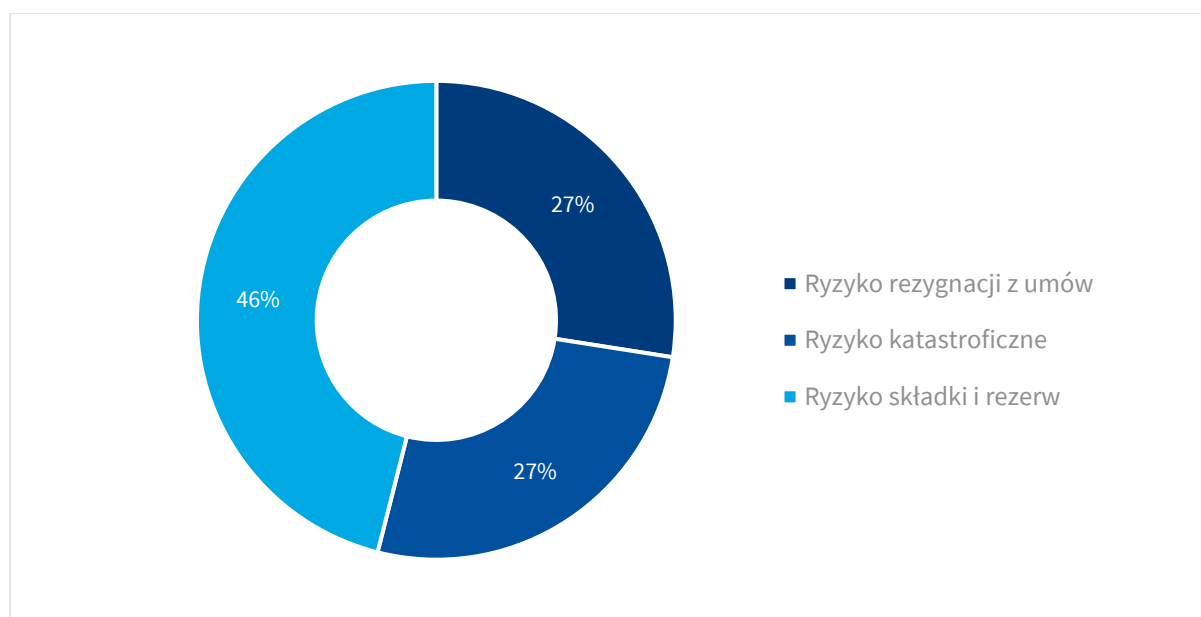
- określenie tolerancji na ryzyko aktuarialne i jego monitorowanie,
- decyzje biznesowe i plany sprzedażowe,
- kalkulację i monitoring adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- strategię taryfową oraz monitoring istniejących szacunków i ocenę adekwatności składki,
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka aktuarialnego,
- stosowanie narzędzi ograniczania ryzyka aktuarialnego, w szczególności reasekuracji.

Ograniczanie ryzyka aktuarialnego w Towarzystwie odbywa się poprzez następujące czynności:

- zdefiniowanie zakresów i wyłączeń odpowiedzialności w ogólnych warunkach ubezpieczenia,
- reasekurację,
- adekwatną politykę taryfikacyjną,
- przyjęcie konserwatywnych założeń do kalkulacji rezerw przy użyciu metod zgodnych z obowiązującymi aktami prawnymi,
- adekwatną politykę przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwriting),
- właściwą dla charakteru ubezpieczenia procedurę likwidacji szkód,
- decyzje i plany sprzedażowe,
- prewencję.

Ryzyko aktuarialne jest monitorowane w częstotliwości miesięcznej i kwartalnej, przy wykorzystaniu ustalonych limitów tolerancji oraz maksymalnej wielkości zachowka na ryzyko katastroficzne w programie reasekuracyjnym dla pojedynczego zdarzenia szkodowego.

Strukturę wymogu kapitałowego dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie na 31 grudnia 2023 r. (bez ujęcia efektu dywersyfikacji) przedstawia poniższy schemat.

Struktura ryzyka aktuarialnego	2023	2022	Zmiana	Zmiana %
Ryzyko rezygnacji z umów	41 821	39 708	2 113	5%
Ryzyko katastroficzne	40 312	44 641	-4 329	-10%
Ryzyko składki i rezerw	70 104	55 231	14 873	27%

Wzrost ryzyka składki i rezerw spowodowany jest wzrostem portfela umów ubezpieczenia, w szczególności w ramach linii biznesowej 11 (Ubezpieczenia świadczenia pomocy), natomiast spadek ryzyka katastroficznego spowodowany jest zmianą ekspozycji największych ryzyk na udziale Towarzystwa w podmodule katastrof spowodowanych przez człowieka. Udział ryzyka rezygnacji z umów pozostaje na podobnym poziomie do poprzedniego roku.

Proces monitorowania skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa za pomocą:

- kwartalnej kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, a następnie analizy jego relacji w stosunku do określonej siatki limitów (limity profilu ryzyka i limity tolerancji) – wyniki analizy są raportowane do Komitetu Ryzyka, Zarządu oraz Rady Nadzorczej,
- opiniowania wyboru programu reasekuracji biernej.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka aktuarialnego.

W porównaniu z poprzednim okresem nie miały miejsca istotne zmiany w przyjętych metodach i środkach stosowanych do oceny ryzyka.

C.1.1. Koncentracja ryzyka

Program reasekuracji biernej zabezpiecza działalność ubezpieczeniową, ograniczając skutki wystąpienia zjawisk o charakterze katastroficznym, mogących w negatywny sposób wpłynąć na sytuację finansową Towarzystwa.

Rozwiązania w zakresie reasekuracji obligatoryjnej uchwała Zarząd, biorąc pod uwagę zmiany wynikające z bieżącego i oczekiwanego kształtowania się szkodowości portfela zobowiązań. Przygotowanie założeń programu reasekuracji obligatoryjnej poprzedzają konsultacje z jednostkami merytorycznymi, w tym z Biurem Aktuarnym i Biurem Ryzyka.

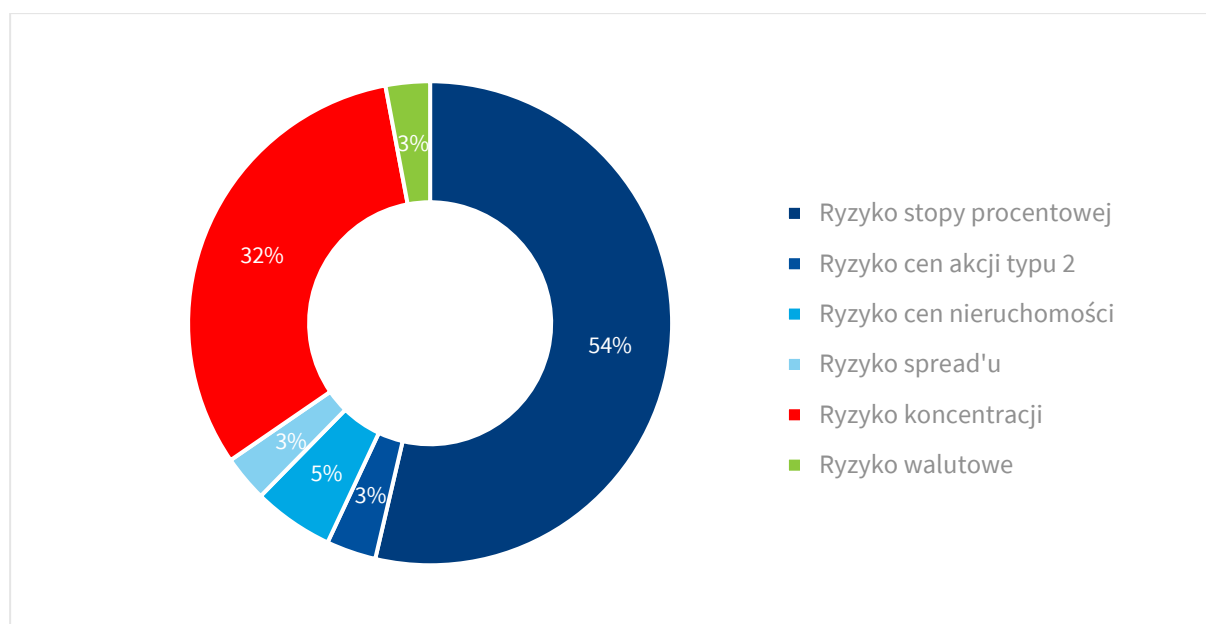
Dobór programu reasekuracji biernej poprzedza analiza skali i specyfiki działalności, uwzględniająca plany pozyskiwania nowych ubezpieczonych z różnych branż i potrzebę zapewnienia komplementarności ochrony ubezpieczeniowej. W tym kontekście optymalnym rozwiązaniem, z punktu widzenia ochrony członków Towarzystwa i zachowania zdolności TUV PZUW do kontynuowania działalności w momencie pojawienia się dużych szkód, jest wykorzystywanie w głównej mierze doświadczenia i siły kapitałowej Członka Założyciela TUV PZUW.

C.2. Ryzyko rynkowe

Identyfikacja ryzyka rynkowego polega na rozpoznaniu jego rzeczywistych i potencjalnych źródeł. Proces identyfikacji ryzyka rynkowego związanego z aktywami rozpoczyna się przed podjęciem decyzji o zawarciu transakcji na nowym rodzaju instrumentu finansowego. Proces identyfikacji ryzyka rynkowego związanego z zobowiązaniami ubezpieczeniowymi poprzedzają prace nad stworzeniem nowego produktu ubezpieczeniowego i identyfikacja zależności wielkości przepływów finansowych z tego produktu od czynników ryzyka rynkowego.

Towarzystwo monitoruje ryzyko rynkowe przy wykorzystaniu ustalonych limitów tolerancji oraz miary odchylenia duracji zarządzanego przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA portfela lokat finansowych Towarzystwa w stosunku do duracji przyjętego portfela referencyjnego (benchmark).

Na 31 grudnia 2023 r., struktura wymogu dla ryzyka rynkowego przedstawiała się jak poniżej.

Struktura ryzyka rynkowego	2023	2022	Zmiana	Zmiana %
Ryzyko stopy procentowej	43 133	56 957	-13 824	-24%
Ryzyko cen akcji typu 2	2 670	2 055	616	30%
Ryzyko cen nieruchomości	4 323	16	4 307	26765%
Ryzyko spread'u	2 482	389	2 093	538%
Ryzyko koncentracji	25 413	209	25 204	12058%
Ryzyko walutowe	2 383	4 270	-1 887	-44%

Spadek udziału ryzyka stopy procentowej wynika głównie ze wzrostu wartości depozytów (krótkoterminowych) i tym samym wzrostu udziału podmodułów ryzyka koncentracji i spread'u. Dodatkowo spadek wartości ryzyka stopy procentowej wynika z ogólnej zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych na rynku. Zmiana ta skutkuje wzrostem wartości rynkowej portfela obligacji i wzrostem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Wzrost w podmodułach ryzyka cen nieruchomości, spreadu i koncentracji spowodowany był odpowiednio ujęciem w kalkulacji nowej lokalizacji Towarzystwa oraz wysokim stanem depozytów bankowych na koniec roku obrotowego.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa za pomocą kwartalnej kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, a następnie analizy jego relacji w stosunku do określonej siatki limitów (limity profilu ryzyka i limity tolerancji). Wyniki analizy są raportowane do Komitetu Ryzyka.

W 2023 r., w porównaniu do poprzedniego roku, nie było istotnych zmian w metodach i środkach stosowanych do oceny ryzyka.

C.2.1. Koncentracja ryzyka

Z uwagi na charakter prowadzonej działalności lokacyjnej, w której dominują obligacje Skarbu Państwa, portfel lokat charakteryzuje się ekspozycją na ryzyko koncentracji, wynikającą z inwestycji znacznej części aktywów w jeden typ instrumentów finansowych. Sytuacja ta jest akceptowalna z punktu widzenia realizowanego celu inwestycyjnego i charakteru zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia.

C.3. Ryzyko kredytowe

W ramach ryzyka kredytowego identyfikowane są ekspozycje na ryzyko, w przypadku których wysokość potencjalnej straty może zagrażać wypłacalności lub sytuacji finansowej Towarzystwa.

Na 31 grudnia 2023 r., struktura wymogu dla ryzyka kredytowego przedstawiała się jak poniżej.

Struktura ryzyka kredytowego (tys. zł)	2023	2022	Zmiana	Zmiana %
Ekspozycje typu 1	131 030	123 930	7 101	6%
Ekspozycje typu 2	3 949	1 161	2 788	240%

Monitorowanie ryzyka kredytowego polega w głównej mierze na określeniu stopnia wykorzystania wyznaczonych limitów profilu ryzyka oraz limitów tolerancji. Pomiar i ocena ryzyka kredytowego i koncentracji odbywa się kwartalnie. Wzrost ekspozycji typu 2 spowodowany był dodatkową ekspozycją z tytułu koasekuracji.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa za pomocą kwartalnej kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, a następnie analizy jego relacji w stosunku do określonej siatki limitów (limity profilu ryzyka i limity tolerancji) i raportowaniu wyników tej analizy do Komitetu Ryzyka, Zarządu i Rady Nadzorczej.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka kredytowego.

W 2023 r., w porównaniu do poprzedniego roku, nie było istotnych zmian w metodach i środkach stosowanych do oceny ryzyka.

C.3.1. Koncentracja ryzyka

Do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwo stosuje (jedynie w formie reasekuracji biernej) techniki ograniczania ryzyka, o których mowa w art. 101 ust. 5 Dyrektywy. Umożliwiają one przeniesienie na inny podmiot części lub całości ryzyka aktuarialnego. Ekspozycja na kontrahentów reasekuracyjnych, wynikająca ze stosowanych technik, a w szczególności z programu reasekuracji

bierniej w Grupie PZU, jest uwzględniona w ramach wymogu kapitałowego dla ryzyka kredytowego kontrahenta.

C.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest jako sytuacja, w której Towarzystwo, mimo że dysponuje odpowiednim poziomem dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności, nie dysponuje wystarczającym zasobem płynnych aktywów finansowych. W efekcie traci zdolność do regulowania bieżących i przyszłych zobowiązań.

Identyfikacja ryzyka polega na analizie możliwości wystąpienia trzech rodzajów zdarzeń:

- niedoboru środków płynnych w stosunku do bieżących potrzeb Towarzystwa,
- braku płynności posiadanych instrumentów finansowych,
- strukturalnego niedopasowania zapadalności aktywów do wymagalności zobowiązań.

Ryzyko płynności, identyfikowane jako istotne, kształtuje się na poziomie akceptowalnym. Na ocenę tego ryzyka składa się odpowiednia zbywalność portfela lokat i bieżąca analiza stanu wzajemnych rozliczeń z reasekuratorami wraz z analizą ich kondycji finansowej.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. wartość oczekiwanego zysku z przyszłych składek wyniosła 297 347 tys. zł, a według stanu na 31 grudnia 2022 r. 353 301 tys. zł.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka płynności.

C.5. Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zmniejszanie jego poziomu i wzrost efektywności operacyjnej w działalności Towarzystwa. Zarządzanie tym ryzykiem, przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, proceduralnych i technicznych oraz efektywnych mechanizmów kontrolnych, prowadzi do ograniczenia strat i kosztów spowodowanych materializacją ryzyka operacyjnego.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka operacyjnego stosowane są następujące rozwiązania:

- aktualizacja oraz optymalizacja procesów i procedur,
- automatyzacja systemów kontrolnych,
- plany awaryjne.

Najistotniejsze z punktu widzenia Towarzystwa zidentyfikowane rodzaje ryzyka operacyjnego to:

- ryzyko związane z procesami operacyjnymi – możliwość wystąpienia straty w wyniku błędów w przyjętych procedurach bądź braku wymaganych procedur,
- ryzyko w obszarze systemów informatycznych / ryzyko dotyczące poufności i bezpieczeństwa danych – rosnąca skala działalności TUV PZUW i jednocześnie nowe wymagania w zakresie sprawozdawczości przekładają się na coraz większe zapotrzebowanie na systemy przetwarzające i gromadzące informacje; wiąże się to ze zwiększoną ekspozycją na ryzyko wystąpienia straty związanej z awarią tych systemów lub technologii oraz niewłaściwego użycia danych i informacji poufnych z powodu błędu albo wskutek uzyskania dostępu do systemów bądź danych przez nieuprawnioną osobę.

Ograniczaniu wymienionych rodzajów ryzyka operacyjnego służy szereg mitygantów technologicznych i organizacyjnych, np.:

- wewnętrzne regulaminy, procedury i instrukcje,
- odpowiednia polityka rekrutacji i system oceny pracowników,
- opracowanie planu ciągłości działania,
- określenie uprawnień do systemów i zarządzanie nimi,
- monitorowanie zmian otoczenia prawno-regulacyjnego,
- zarządzanie incydentami bezpieczeństwa.

Komitet Ryzyka na swoich posiedzeniach dokonuje ponadto regularnych przeglądów wybranych kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego, jak:

- liczba spraw sądowych wraz z wartością przedmiotu sporu,
- liczba incydentów,
- fluktuacja kadr.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka operacyjnego.

W porównaniu do poprzedniego okresu nie było też istotnych zmian w przyjętych metodach i środkach stosowanych do oceny ryzyka.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

Przez ryzyko utraty reputacji rozumie się ryzyko związane z negatywnym odbiorem podmiotu przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, podmioty administracji publicznej oraz opinię publiczną.

Ryzyko outsourcingu to ryzyko negatywnego wpływu podmiotu zewnętrznego na ciągłość, integralność lub jakość funkcjonowania Towarzystwa, jego majątku lub pracowników.

Ryzyko braku zgodności uwzględnia w szczególności ryzyko niedostosowania działalności do zmieniającego się otoczenia prawnego. Materializacja tego ryzyka może nastąpić w związku z opóźnieniem wdrożenia przepisów albo ich niepełną bądź błędną implementacją, gdy są niejasne i niejednoznaczne. Może to powodować nieprawidłowości w działalności, co w konsekwencji może przyczynić się do wzrostu kosztów (np. z uwagi na kary administracyjne), jak i zwiększenia ryzyka utraty reputacji, a więc spadku wiarygodności na rynku (i w efekcie także ewentualnej straty finansowej).

Ocena i pomiar ryzyka braku zgodności dokonywane są poprzez określenie skutków materializacji ryzyka:

- finansowych, wynikających m.in. z kar administracyjnych, wyroków sądowych, kar umownych i odszkodowań,
- niematerialnych, dotyczących utraty reputacji, w tym uszczerbku w zakresie wizerunku i marki.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności dokonywane jest w szczególności poprzez:

- analizy compliance,
- przeglądy wymogów regulacyjnych,
- koordynację procesów kontroli zewnętrznej,
- koordynację obowiązków informacyjnych.

Działania zarządcze w reakcji na ryzyko braku zgodności obejmują:

- akceptację ryzyka, m.in. wobec zmian prawnych i regulacyjnych,
- ograniczanie ryzyka w tym, dostosowanie procedur i procesów w kontekście wymogów regulacyjnych, opiniowanie i projektowanie regulacji wewnętrznych pod względem zgodności,
- unikanie ryzyka poprzez zapobieganie angażowania w działania niezgodne z obowiązującymi wymogami regulacyjnymi, dobrymi praktykami rynkowymi lub mogące negatywnie wpłynąć na wizerunek Towarzystwa.

Monitorowaniu skuteczności technik ograniczania ryzyka służą kwartalne informacje jakościowe dotyczące ryzyka compliance i ryzyka bezpieczeństwa, raportowane do Komitetu Ryzyka.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom pozostałych istotnych ryzyk.

C.6.1. Koncentracja ryzyka

Na ostatni dzień roku obrotowego Towarzystwo identyfikuje koncentrację ryzyka w odniesieniu do umów outsourcingu zawartych między Towarzystwem a Członkiem Założycielem.

C.7. Wszelkie inne informacje

C.7.1. Zasada „ostrożnego inwestora”

Regulacje dotyczące wypłacalności sektora ubezpieczeń wprowadziły zasadę „ostrożnego inwestora”. Zgodnie z nią zakłady ubezpieczeń powinny lokować środki finansowe wyłącznie w te aktywa i instrumenty finansowe, których ryzykiem mogą w sposób właściwy zarządzać i kontrolować, jak również prowadzić w ich zakresie sprawozdawczość, uwzględniając poziom tego ryzyka w procesie oceny ogólnych potrzeb związanych z wypłacalnością. Prowadzona przez Towarzystwo polityka inwestycyjna uwzględnia te wymagania, poprzez nieangażowanie środków finansowych w te klasy instrumentów rynku kapitałowego, które zarówno z punktu widzenia charakteru zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia, jak również bieżących potrzeb Towarzystwa w zakresie płynności, nie zapewniają pożądanej relacji stopy zwrotu do skali ponoszonego ryzyka inwestycyjnego. Aktywa pokrywające minimalny wymóg kapitałowy i kapitałowy wymóg wypłacalności, są lokowane w instrumenty dłużne (obligacje Skarbu Państwa) i rynku pieniężnego. Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są lokowane w sposób odpowiadający charakterowi i czasowi trwania zobowiązań ubezpieczeniowych. Portfel lokat charakteryzuje się nieograniczoną zbywalnością i jest notowany na rynku regulowanym. Nie są prowadzone inwestycje na rynkach zagranicznych. Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą ciągłej kontroli odchylenia duracji portfela obligacji od duracji przyjętego benchmarku określonego w ramach realizowanego celu. Wyniki są raportowane do Komitetu Ryzyka.

C.7.2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i zdarzenia po dacie bilansowej

Sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez TUV PZUW w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego.

Według najlepszej wiedzy Zarządu, na dzień podpisania Sprawozdania nie ma zagrożenia kontynuacji działalności Towarzystwa w okresie co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Towarzystwo nie identyfikuje istotnych z punktu widzenia kontynuacji działalności zdarzeń zaistniałych po dacie bilansowej.

D. Wycena do celów wypłacalności

Ilościowe informacje dotyczące aktywów i zobowiązań wycenianych zgodnie z systemem Wypłacalność II zawiera formularz QRT S.02.01.02 stanowiący Załącznik nr 3 do Sprawozdania.

D.1. Aktywa

Aktywa dla celów wypłacalności są wyceniane w wartości godziwej. W poniższej tabeli przedstawiono podstawy, metody i główne założenia stosowane przy ich wycenie.

Aktywa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
Nieruchomości, maszyny i urządzenia wykorzystywane na własne potrzeby	Wartość godziwa nieruchomości określana jest za pomocą alternatywnej metody wyceny opisanej w części D.4.
Dłużne papiery wartościowe, pożyczki	Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku, a w przypadku ich braku wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, a w przypadku ich braku – przy wykorzystaniu modeli wyceny odnoszonych do publikowanych notowań instrumentów finansowych, stóp procentowych i indeksów giełdowych. W wartości godziwej dłużnych papierów wartościowych uwzględniane są naliczone na dzień bilansowy odsetki, zgodnie z warunkami emisji z uwzględnieniem pełnej wartości odsetek kupionych, ale nierozliczonych, a także odsetek przyznanych, ale niewypłaconych. Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek oraz pożyczek wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	Wartość godziwą depozytów wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Należności z tytułu ubezpieczeń i z tytułu reasekuracji	Obejmują one należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych Należności od ubezpieczających, zakładów ubezpieczeń oraz innych podmiotów związanych z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. Pozycja obejmuje należności z reasekuracji czynnej. Wartość godziwą wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4. Należne i przyszłe raty składek, związane z przyszłym nieprzeterminowanym i należnym inkasem składki brutto ujętym w najlepszym oszacowaniu rezerwy składki brutto, są uwzględniane przy wyznaczaniu rezerw

Aktywa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
	techniczno-ubezpieczeniowych jako przepływy pieniężne – wpływy.
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) oraz kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	Wartość godziwą wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Środki pieniężne	Wartość godziwą wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.

Poniższa tabela przedstawia ilościowe wyjaśnienie różnic między danymi dotyczącymi aktywów wyliczonych zgodnie z zasadami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności (opisanymi w powyższej tabeli) a danymi wyliczonymi zgodnie z zasadami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych (wg PSR). W kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” zaprezentowano wartości ze sprawozdania finansowego Towarzystwa za rok zakończony 31 grudnia 2023 r. zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w systemie Wypłacalność II. Suma aktywów w kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” odpowiada sumie ze sprawozdania finansowego Towarzystwa po uwzględnieniu zmiany prezentacji udziału reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Aktywa na 31.12.2023 r. (dane w tys. zł)	Wartość ze sprawozdania finansowego	Zmiana zasad wyceny	Reklasyfikacja pozycji	Wartość wg Wypłacalność II na dzień 31.12.2023 r.
Aktywowane koszty akwizycji	50 354	-50 354	-	-
Wartości niematerialne i prawne	1 037	-1 037	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	41 598	-15 262	-	26 336
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	-	-	-	-
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	2 726	19 859	-	22 585
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	843 968	-56	-	843 912

Aktywa na 31.12.2023 r. (dane w tys. zł)	Wartość ze sprawozdania finansowego	Zmiana zasad wyceny	Reklasyfikacja pozycji	Wartość wg Wypłacalność II na dzień 31.12.2023 r.
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	-	-	-	-
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	-	-	-	-
Akcje i udziały	-	-	-	-
Akcje i udziały – notowane	-	-	-	-
Akcje i udziały – nienotowane	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	680 064	-	-	680 064
Obligacje państwowe	680 064	-	-	680 064
Obligacje korporacyjne	-	-	-	-
Strukturyzowane papiery wartościowe	-	-	-	-
Zabezpieczone papiery wartościowe	-	-	-	-
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	163 904	-56	-	163 848
Pozostałe lokaty	-	-	-	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	-	-	-
Pożyczki pod zastaw polisy	-	-	-	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	-	-	-	-
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	-	-	-

Aktywa na 31.12.2023 r. (dane w tys. zł)	Wartość ze sprawozdania finansowego	Zmiana zasad wyceny	Reklasyfikacja pozycji	Wartość wg Wypłacalność II na dzień 31.12.2023 r.
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	1 684 787	-927 135	-	757 652
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	1 659 172	-919 800	-	739 373
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	1 659 172	-920 093	-	739 079
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	-	293	-	293
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	25 614	-7 335	-	18 279
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	-	-	-	-
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	25 614	-7 335	-	18 279
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-	-	-	-
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	757 642	-732 969	-	24 674
Należności z tytułu reasekuracji biernej	16 172	-10 718	-	5 453
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	655	-	-	655
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	14 756	-28	-	14 728
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	41 994	-22 770	-	19 223
Aktywa ogółem	3 455 689	-1 740 470	-	1 715 219

D.1.1. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg PSR

D.1.1.1. Aktywowane koszty akwizycji

Aktywowane koszty akwizycji dla celów Wypłacalności II ustala się w wartości zero. Korekta jest odwróceniem wartości z bilansu dla celów rachunkowości, gdzie koszty akwizycji są odraczane na zasadach stosowanych przy ustaleniu rezerwy składek poprzez odnoszenie odpowiedniej części kosztów na pozycje „Aktywowane koszty akwizycji”, a następnie amortyzowane w ciężar technicznego rachunku ubezpieczeń przez okres ochrony ubezpieczeniowej.

D.1.1.2. Wartości niematerialne i prawne

W bilansie dla celów rachunkowości wartości niematerialne i prawne są wyceniane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także według odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, a amortyzowane przy zastosowaniu metody liniowej. W bilansie sporządzonym zgodnie z wymogami Wypłacalności II mają wartość zero.

D.1.1.3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Różnice między podatkiem odroczonym skalkulowanym na potrzeby sprawozdania statutowego oraz wykazany w bilansie dla celów wypłacalności są wynikiem różnic w podstawowych zasadach wyceny aktywów i pasywów. Tym samym są one podatkowym skutkiem korekt pomiędzy wyceną aktywów i pasywów zgodną ze statutowymi zasadami rachunkowości a wyceną dla celów wypłacalności.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku w sprawozdaniu finansowym według zasad rachunkowości stanowią kwotę jaką według przewidywań zmniejszy w przyszłości zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego lub która będzie podlegać zwrotowi, w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych bądź w związku ze stratą podatkową, możliwą do odliczenia od dochodu w przyszłości. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są prezentowane w sprawozdaniu finansowym po skompensowaniu właściwych kwot wynikających z ujemnych i dodatnich różnic przejściowych.

Również w bilansie ekonomicznym rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są podawane po ich skompensowaniu (w ujęciu netto). Wysokość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową, na podstawie ujemnej różnicy między wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ujmowanym i wycenianym zgodnie z zasadami Wypłacalności II a wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ujętym i wycenionym do celów podatkowych, przy uwzględnianiu stawek podatku dochodowego od osób prawnych, które (zgodnie z oczekiwaniami) będą obowiązywały w momencie realizacji aktywów, zgodnie z przepisami polskiego prawa podatkowego, wydanymi do końca okresu sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie podlegają dyskontowaniu.

D.1.1.4. Nieruchomości, maszyny i urządzenia wykorzystywane na użytek własny

Zgodnie ze statutowymi zasadami rachunkowości rzeczowe składniki majątku trwałego wykazywane są w księgach rachunkowych według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Zgodnie z dyrektywą Wypłacalności II rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane na użytek własny rozpoznawane są w wartości godziwej, określonej za pomocą alternatywnej metody wyceny, spójnej z podejściem rynkowym i/lub kosztowym (bieżącego kosztu odtworzenia), zgodnie z zasadami art. 10 ust. 5 i 7 Rozporządzenia. Wartość godziwą wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.

Inwestycje w obce środki trwałe ustala się w wartości zero.

D.1.1.5. Leasing

Zgodnie ze standardem MSSF 16 Towarzystwo rozpoznaje w bilansie ekonomicznym dla celów wypłacalności aktywa z tytułu prawa użytkowania, przeznaczone na użytek własny. Aktywo z tytułu prawa użytkowania wykazuje się w pozycji „Nieruchomości, maszyny i wyposażenie użytkowane na użytek własny”. Jednocześnie zobowiązanie z tytułu leasingu wykazuje się jako zobowiązanie finansowe. Zobowiązania te wyceniane są do wartości godziwej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych ustalonych dla umów leasingu.

D.1.1.6. Środki pieniężne

Wartość środków pieniężnych dla celów wypłacalności, w sposób analogiczny do stosowanego na podstawie statutowych zasad rachunkowości, jest wyznaczana w wartości nominalnej, która w odpowiedni sposób oddaje ich wartość godziwą. Na potrzeby bilansu dla celów Wypłacalności II ze środków pieniężnych eliminowane są środki funduszy celowych.

D.1.1.7. Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa obejmują przede wszystkim czynne rozliczenia międzyokresowe. Do rozliczeń międzyokresowych zaliczane są między innymi zarachowane przychody z tytułu reasekuracji wynikające ze zdarzeń gospodarczych zaistniałych do dnia bilansowego, a których rozliczenie zgodnie z warunkami umownymi nastąpi w przyszłości. Wartość godziwa w bilansie ekonomicznym dla celów Wypłacalności II wynosi zero.

D.1.1.8. Wycena rezerw

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto dla celów rachunkowości są tworzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów, według metody indywidualnej, ryczałtowej lub aktuarialnej na bazie danych historycznych własnych lub rynkowych bądź oceny eksperckiej.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale reasekuratora dla celów rachunkowości jest wyznaczana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów, zgodnie z postanowieniami odpowiednich umów reasekuracji, jako udział reasekuratora w rezerwach brutto.

Rezerwy na udziale reasekuratora dla celów Wypłacalności II są wyznaczane jako najlepsze oszacowanie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z rozliczeń z reasekuratorami. Prezentowane są w pozycji „Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń”.

Szczegółowe wyjaśnienie najistotniejszych różnic opisano w części D.2.1.

D.1.2. Kryteria oceny aktywnego rynku

Ustalenia, czy dany instrument finansowy jest notowany na aktywnym rynku, dokonuje się na moment ustalenia wartości bilansowej tego instrumentu w dniu wyceny. Podstawą są dane o ilości i wolumenie obrotu transakcji zawieranych na tym instrumencie, na rynku, na którym łącznie we wszystkich systemach notowań, wolumen obrotów tym instrumentem był największy w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym dzień wyceny; a w przypadku instrumentów, które zostały dopuszczone do obrotu po tym okresie – miesiącu kalendarzowym, w którym znajduje się dzień wyceny.

Zasady te nie mają zastosowania do instrumentów dopuszczonych do obrotu na rynku Treasury Bond Spot.

Analiza aktywności rynków dokonywana jest na podstawie informacji pochodzących z rynków, na których Towarzystwo mogłoby zawrzeć transakcje zbycia instrumentu w normalnych warunkach. Do tych rynków zalicza się w szczególności:

- rynki, na których Towarzystwo już przeprowadzało transakcje,
- największe rynki spośród rynków danego kraju lub
- rynki globalne przeznaczone dla inwestorów instytucjonalnych.

Uznaje się, że cena instrumentu pochodzi z aktywnego rynku, jeżeli została ustalona na rynku, o którym mowa powyżej oraz:

- pochodzące z tego rynku dostępne dane o ilości lub wolumenie obrotu transakcji pozwalają na stwierdzenie, że zazwyczaj w każdym dniu okresu, o którym mowa w akapicie pierwszym były na nim zawierane transakcje lub regulacje obowiązujące na tym rynku nakładają na wskazanych

jego uczestników wymóg przedstawiania kwotowań reprezentujących ich gotowość do jednoczesnego zakupu i sprzedaży tego instrumentu, po cenach zawierających się w ograniczonym przedziale,

- w dniu wyceny zawarte zostały na nim transakcje.

W przypadku, gdy na podstawie dostępnych danych o ilościach lub wolumenie obrotu transakcji zawartych na danym rynku nie jest możliwe jednoznaczne określenie ich częstotliwości w okresie, o którym mowa w akapicie pierwszym, ustalenie, czy cena pochodzi z aktywnego rynku dokonywane jest na podstawie analizy poziomu aktywności danego instrumentu w dniu, na który ta cena została ustalona.

D.1.3. Źródła powstawania aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wysokość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową, na podstawie ujemnej różnicy między wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ujmowanym i wycenianym zgodnie z zasadami Wypłacalność II a wartościami przypisanym pozycjom bilansu ujętym i wycenionym do celów podatkowych, przy uwzględnianiu stawek podatku dochodowego od osób prawnych zgodnie z przepisami polskiego prawa podatkowego. Wysokość rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową, na podstawie dodatniej różnicy między wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ujmowanym i wycenianym zgodnie z zasadami Wypłacalność II a wartościami przypisanym pozycjom bilansu ujętym i wycenionym do celów podatkowych, przy uwzględnianiu stawek podatku dochodowego od osób prawnych, zgodnie z przepisami polskiego prawa podatkowego.

Zmiany uwzględnione po stronie aktywów:

- Wartość rynkowa > wartości podatkowej --> zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego.
- Wartość rynkowa < wartości podatkowej --> aktywo z tytułu podatku odroczonego.

Zmiany uwzględnione po stronie pasywów:

- Wartość rynkowa < wartości podatkowej --> zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego.
- Wartość rynkowa > wartości podatkowej --> aktywo z tytułu podatku odroczonego.

Dokonywana jest kompensata aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego w bilansie ekonomicznym oraz na potrzeby kalkulacji wysokości środków własnych.

Poniższa tabela prezentuje źródła powstawania aktywa po kompensacie ujemnych i dodatnich różnic przejściowych na 31 grudnia 2023 r.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2023	2022
Wartość ze sprawozdania finansowego	41 598	29 286
Spisanie aktywowanych kosztów akwizycji	9 567	6 911
Spisanie wartości niematerialnych	197	270
Wycena lokat	-369	-389
Wycena rezerw	-16 895	-12 862
Spisanie środków ZFŚS	3	2
Spisanie odroczonej prowizji	-7 794	-6 482
Spisanie Funduszu Prewencyjnego	-117	-92
Wycena pozostałych aktywów i zobowiązań	146	-595
Wartość wg Wypłacalność II	26 336	16 049

Różnice między podatkiem odroczonym skalkulowanym na potrzeby sprawozdania statutowego oraz wykazanym w bilansie dla celów wypłacalności są wynikiem różnic w podstawowych zasadach wyceny aktywów i pasywów. Tym samym są one podatkowym skutkiem korekt między wyceną aktywów i pasywów zgodną ze statutowymi zasadami rachunkowości, a wyceną dla celów wypłacalności. Jednakże zasady rozpoznawania i wyceny podatku odroczonego stosowane w reżimie Wypłacalności II są analogiczne do wynikających ze statutowych zasad rachunkowości. Wycena aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego odzwierciedla oczekiwany wpływ podatkowy na dzień bilansowy, który wyniknąłby z odzyskania, uregulowania wartości bilansowej aktywów i pasywów Towarzystwa na ten moment.

D.1.4. Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W 2023 r. nie dokonywano istotnych zmian w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny aktywów.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

D.2.1. Wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyliczane na potrzeby wypłacalności składają się z najlepszego oszacowania (BEL) oraz marginesu ryzyka. Wartość najlepszego oszacowania i margines ryzyka wg linii biznesowych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie zawiera formularz QRT S.17.01.02 stanowiący Załącznik nr 7 do Sprawozdania. Natomiast wartość najlepszego oszacowania i margines

ryzyka z tytułu ubezpieczeń na życie zawiera formularz QRT S.12.01.02 stanowiący Załącznik nr 6 do Sprawozdania.

Informacje dotyczące odszkodowań i świadczeń z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie w formacie trójkątów rozwoju zawiera formularz QRT S.19.01.21 stanowiący Załącznik nr 8 do Sprawozdania.

D.2.2. Najlepsze oszacowanie zobowiązań

Wartość najlepszego oszacowania zobowiązań wyznaczana jest jako oczekiwana obecna wartość przyszłych przepływów pieniężnych, przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Uwzględnia wszystkie przyszłe wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych i jest ustalane na podstawie danych historycznych własnych lub rynkowych bądź oceny eksperckiej, z uwzględnieniem ewentualnych korekt dotyczących przyszłości.

Przepływy pieniężne do najlepszego oszacowania rezerw szkodowych wyznaczane są według standardowych metod aktuarialnych bądź oceny eksperckiej i opierają się na zakładanych współczynnikach rozwoju szkód. Wszystkie przepływy dyskontowane są stopą wolną od ryzyka publikowaną przez EIOPA.

Wartość najlepszego oszacowania rezerw obejmuje szkody zaistniałe (rezerwy na odszkodowania i świadczenia) oraz przyszłe, objęte zobowiązaniami ubezpieczeniowymi (rezerwa składek). Wartość najlepszego oszacowania rezerw uwzględnia koszty likwidacji szkód, administracyjne, akwizycji i koszty ogólne oraz kwoty należne z umów reasekuracji. Wzrost bazy statystycznej pozwolił na uwzględnienie w 2023 roku wartości oszacowanych przyszłych regresów i kosztów ich pozyskania w najlepszym oszacowaniu rezerw. Na potrzeby projekcji przyszłych szkód w najlepszym oszacowaniu rezerwy składki, do wyznaczenia prognozowanych współczynników szkodowości dla większości produktów/grup produktów Towarzystwo oparło wyliczenia na własnych danych dotyczących szkód wypłaconych i oszacowań rezerw szkodowych dla celów rachunkowości.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności przedstawiają ocenę przyszłych zobowiązań i nie zawierają dodatkowych narzutów bezpieczeństwa. W kalkulacji rezerw ujmowane są zdarzenia binarne (zdarzenie nieujęte w danych historycznych), w szczególności związane z pandemią COVID-19, jak i dużymi zamkniętymi szkodami, dla których istnieje istotne prawdopodobieństwo ponownego otwarcia. Niepewność najlepszego oszacowania wynika ze zmienności liczby szkód i wysokości pojedynczej szkody. W przypadku szkód zgłoszonych istnieje ryzyko związane z wysokością szkody, zwłaszcza w produktach, które obejmują ryzyka duże, charakteryzujące się szkodami o wysokiej dotkliwości. Proces likwidacji tych szkód jest długi, opiera się często na zewnętrznych ekspertyzach, stąd wysokość szacunku może się istotnie zmieniać przed wypłatą ostatecznej wartości szkody.

W przypadku szkód zaistniałych i niezgłoszonych oraz szkód, które dopiero wystąpią, niepewność dotyczy zarówno ich wysokości jak i liczby. Związana z tym zmienność jest znacznie większa. Ma to istotne znaczenie zwłaszcza w przypadku takiego zakładu ubezpieczeniowego, jak TUV PZUW. Towarzystwo sprzedaje ubezpieczenia korporacyjne, w związku z tym portfel polis dla większości produktów jest niejednorodny pod względem ubezpieczanych ryzyk, zaś ze statystycznego punktu widzenia takie portfele mogą charakteryzować się szkodami o niskiej częstotliwości i wysokiej dotkliwości. Dodatkowo, w przypadku niektórych produktów, portfel obejmował pojedyncze polisy, co może skutkować znacznymi wahaniami szkodowości między latami i związaną z tym trudnością oszacowania rezerw. W przypadku produktów, dla których liczba polis jest niewielka, szacowanie rezerw jest obciążone dużą niepewnością. Uwagi te dotyczą przede wszystkim rezerw brutto. Dzięki głębokiej reasekuracji niepewność oszacowania rezerw na udziale własnym została znacząco zredukowana.

W 2023 r. kontynuowane były prace związane z rozbudową modeli do kalkulacji rezerw związanych z ubezpieczeniami OC ogólnego, obowiązkowego ubezpieczenia OC podmiotu leczniczego oraz dobrowolnego ubezpieczenia OC podmiotu leczniczego. Szkody z tytułu tych ubezpieczeń pojawiają się z dużym opóźnieniem, często powracając w postaci spraw sądowych. W wyliczeniach rezerwy na szkody zaistniałe i niezgłoszone do daty bilansowej (IBNR) szczególną uwagę przywiązano do wyboru odpowiedniej metody wyliczenia rezerwy, jak i poziomu na którym jest ona wyliczana. Duży nacisk został położony na wybór metody i założenia do wyznaczania rezerw na koszty likwidacji (zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie) w tym kosztów odsetek sądowych. Nastąpił dalszy wzrost liczby tytułów rentowych, zarówno wypłacanych jak i zgłoszonych, dla których rezerwa jest wyznaczana przy użyciu technik życiowych.

D.2.3. Kalkulacja marginesu ryzyka

Kalkulacja marginesu ryzyka odbywa się zgodnie z założeniami zdefiniowanymi w art. 38 Rozporządzenia. Towarzystwo stosuje uproszczenia w ramach kalkulacji marginesu ryzyka, które służą przybliżeniu wartości części komponentów przyszłych wymogów kapitałowych za pomocą zidentyfikowanych nośników ryzyka.

Stopa kosztu kapitału użyta w wyliczeniu marginesu ryzyka wynosi 6%, zgodnie z art. 39 Rozporządzenia.

Alokacja marginesu ryzyka odzwierciedla udział linii biznesowych w kapitałowym wymogu wypłacalności w całym okresie trwania portfela zobowiązań ubezpieczeniowych.

D.2.4. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg PSR

Jako podstawę do wyliczeń najlepszego oszacowania rezerw dla celów wypłacalności przyjęto rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyznaczone na potrzeby rachunkowości i uwzględniające efekt

przeszacowania walutowego. Różnice w wycenie rezerw dla celów wypłacalności, a wyceną wg PSR wynikają z odmiennego sposobu, zakresu i granularności wyceny niektórych elementów zobowiązań ubezpieczeniowych, w szczególności rezerwy składek, przyszłych wpłat składek, kosztów ogólnych, oszacowanych przyszłych regresów i kosztów ich pozyskania, należności i zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej, dyskonta oraz marginesu ryzyka.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów rachunkowości
Rezerwa składek uwzględnia rentowość homogenicznych grup ryzyka	Rezerwa składek uwzględnia jedynie straty dla grup produktów poprzez rezerwę na ryzyka niewygasłe
Uwzględnione są przyszłe składki (jako pomniejszenie rezerw)	Przyszłe składki nie są uwzględnione
W wartości zdyskontowanej	W wartości niezdykontowanej
Koszty są uwzględnione jedynie w zakresie przyszłych nieprzeterminowanych przepływów	Narzuty na koszty są uwzględnione w grupach produktów nierentownych poprzez rezerwę na ryzyka niewygasłe w oparciu o rozkład ryzyka w czasie w części dotyczącej ryzyka jeszcze niezrealizowanego
Margines ryzyka	Brak marginesu ryzyka

D.2.5. Ilościowe wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg PSR

Linia biznesu	Najlepsze oszacowanie	Margines ryzyka	Rezerwy łącznie	Rezerwy do celów rachunkowości	Różnice
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	9 780	2 406	12 186	35 773	-23 587
Ubezpieczenia OC użytkowników pojazdów mechanicznych	3 351	321	3 672	11 373	-7 701
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	-2 906	778	-2 128	18 524	-20 652
Ubezpieczenia morskie, lotnicze, transportowe	7 567	1 183	8 750	20 901	-12 151
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	10 130	12 466	22 596	29 716	-7 120

Linia biznesu	Najlepsze oszacowanie	Margines ryzyka	Rezerwy łącznie	Rezerwy do celów rachunkowości	Różnice
Ubezpieczenie OC ogólnej	39 161	2 199	41 360	67 724	-26 364
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	65	7	72	33	39
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	-80 729	7 589	-73 140	159 473	-232 613
Ubezpieczenie różnych strat finansowych	925	839	1 764	17 049	-15 285
Renty	4 114	238	4 352	5 574	-1 222
Razem	-8 542	28 026	19 484	366 140	-346 656

Dla większości linii biznesowych wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wyznaczonych na potrzeby rachunkowości są wyższe niż tych wyznaczonych na potrzeby wypłacalności. W ubezpieczeniu kredytów i poręczeń rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności są wyższe od tych na cele rachunkowości głównie z powodu uwzględnienia w najlepszym oszacowaniu rezerwy składki kosztów technicznych nie podlegających pod reasekurację. W ubezpieczeniu świadczenia pomocy ujemna wartość najlepszego oszacowania rezerw wynika głównie z niskiego poziomu szkodowości połączonego z wysokim poziomem przyszłego inkasa składki obniżającym rezerwę – składki w tym ubezpieczeniu płacone są głównie miesięcznie.

D.2.6. Korekta dopasowująca, korekta z tytułu zmienności, przejściowa struktura terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka przejściowe odliczenia

Na 31 grudnia 2023 r. Towarzystwo nie stosowano korekty dopasowującej, o której mowa w art. 227 Ustawy, korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 229 Ustawy, przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 496 Ustawy ani przejściowego odliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, o którym mowa w art. 497 Ustawy.

D.2.7. Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)

Kwoty należne z umów reasekuracji ustalane są na podstawie najlepszego oszacowania i zapisów odpowiednich umów reasekuracyjnych. Wyliczenie kwot należnych uwzględnia prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahenta reasekuracyjnego.

Kwoty należne z umów reasekuracji wyznaczone są jako oczekiwana obecna wartość przyszłych przepływów pieniężnych, przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. W wyliczeniu ujmowane są szkody już zaistniałe na udziale reasekuratora oraz przyszłe szkody na udziale reasekuratora objęte umowami reasekuracji. Dodatkowo, uwzględnione są przyszłe przepływy ze składek i prowizji reasekuracyjnych oraz udziałów w zysku związane z przyszłym nieprzeterminowanym i należnych inkasem składki brutto ujętym w najlepszym oszacowaniu rezerwy składki brutto.

D.2.8. Opis istotnych zmian w założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym

Na koniec 2023 r. zostały wprowadzone następujące zmiany w założeniach (w stosunku do tych przyjętych na koniec 2022 r.):

- ze względu na rosnącą istotność oraz dostępność coraz dłuższej historii szkodowej, rozpoczęcie ujmowania w najlepszym oszacowaniu rezerwy szkodowej i kwotach należnych z umów reasekuracji związanych z rezerwą szkodową oszacowanych regresów i kosztów ich pozyskania, które na koniec 2023 r. wyniosły 1,3 mln zł brutto,
- zmiana podejścia do wyznaczania rezerw na koszty odsetek sądowych - koszty odsetek ujmowane w rezerwie RBNP szacowane są do prognozowanej daty zakończenia danej sprawy sądowej a nie do daty bilansowej, co spowodowało dotworzenie rezerwy na koszty odsetek w kwocie 5,8 mln zł brutto przed dyskontem,
- zmiana metodologii wyboru przepływów ujmowanych w najlepszym oszacowaniu rezerwy składki i kwotach należnych z umów reasekuracji dotyczących rezerwy składki - przepływy związane z przyszłym inkasem prowizji brokerskiej, składki i prowizji reasekuracyjnej ujmowane są w zakresie w jakim są związane z przyszłym nieprzeterminowanym i należnym Towarzystwu inkasem składki brutto, a nie w oparciu o ich indywidualny okres wymagalności,
- zmiana metodologii wyznaczania rezerwy na pośrednie koszty likwidacji mająca na celu odzwierciedlenie faktu, że pośrednie koszty likwidacji w Towarzystwie mają głównie charakter kosztów stałych.

D.3. Inne zobowiązania

Towarzystwo wycenia inne zobowiązania dla celów wypłacalności w wartości godziwej.

W pozycji zobowiązania podporządkowane Towarzystwo wykazuje udzieloną mu w 2016 r. przez Członka Założyciela (PZU SA) pożyczkę podporządkowaną. Zgodnie z umową pożyczka ma zostać spłacona przez Towarzystwo do 4 stycznia 2027 r.

W pozycji pozostałe rezerwy wykazuje się rezerwy na zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne, ale których kwotę można w wiarygodny sposób oszacować. W szczególności rezerwy tworzy się na straty z transakcji gospodarczych w toku oraz udzielonych poręczeń i gwarancji, a także straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich. Rezerwy wyceniane są w kwocie oczekiwanej wartości bieżącej przewidywanych przepływów pieniężnych zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Dodatkowo, w pozycji pozostałe rezerwy wykazuje się rezerwy na niewykorzystane urlopy, rezerwy rentowe oraz na odprawy pośmiertne. Wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy uznaje się zgodnie z MSR 19 na bazie memoriałowej. Zobowiązanie z tytułu urlopów pracowniczych ustala się na podstawie różnicy między faktycznym stanem urlopów pracowników a stanem, jaki istniałby, gdyby urlopy były wykorzystywane proporcjonalnie do upływu czasu w okresie, za które te urlopy przysługują pracownikom zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku stanowią kwotę, która według przewidywań zmniejszy w przyszłości zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego lub będzie podlegać zwrotowi, w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych lub w związku ze stratą podatkową, możliwą do odliczenia od dochodu w przyszłości. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są po skompensowaniu właściwych kwot wynikających z ujemnych i dodatnich różnic przejściowych.

Zobowiązania	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
Zobowiązania podporządkowane	Wycena w wartości godziwej opiera się na alternatywnej metodzie opisanej w części D.4.
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) oraz zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	Wartość godziwą pozostałych rezerw ustala się w kwocie oczekiwanej wartości bieżącej przewidywanych przepływów pieniężnych zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Dodatkowo, w pozycji „Pozostałe rezerwy” wykazuje się rezerwy na niewykorzystane urlopy, odprawy emerytalne i świadczenia pośmiertne. Wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy uznaje się zgodnie z MSR 19 na bazie memoriałowej. Koszty odpraw emerytalnych i świadczeń pośmiertnych oszacowane metodami aktuarialnymi rozpoznaje się memoriałowo zgodnie z MSR 19 przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	Wycena w wartości godziwej opiera się na alternatywnej metodzie opisanej w części D.4.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	Wycena w wartości godziwej opiera się na alternatywnej metodzie opisanej w części D.4.
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej, niewykazane w innych pozycjach)	Wycena w wartości godziwej opiera się na alternatywnej metodzie opisanej w części D.4.

Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z danymi dotyczącymi:

- liczby niewykorzystanych dni urlopu,
- poziomu wynagrodzeń poszczególnych pracowników,

które są aktualne na dzień bilansowy, ale w przyszłości mogą się zmienić.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów zobowiązań przy wykorzystaniu konkretnych założeń może wynikać ze zmienności otoczenia makro-ekonomicznego. Może to prowadzić do sytuacji, że ustalona na dzień bilansowy wartość zobowiązania będzie odbiegać od wartości rzeczywistej za jaką na warunkach rynkowych zostałyby one wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Poniższa tabela przedstawia ilościowe wyjaśnienie różnic pomiędzy danymi dotyczącymi pozostałych zobowiązań wyliczonych zgodnie z zasadami stosowanymi przez Towarzystwo przy wycenie dla celów wypłacalności a danymi wyliczonymi zgodnie z zasadami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych (PSR). „Wartość ze sprawozdania finansowego” prezentuje wartości ze sprawozdania finansowego zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w systemie Wypłacalność II. Suma aktywów w kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” odpowiada sumie ze sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz sporządzonego zgodnie ze szczególnymi zasadami rachunkowości określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów, po uwzględnieniu zmiany prezentacji udziału reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Zobowiązania stan na 31.12.2023 r. (dane w tys. zł)	Wartość ze sprawozdania finansowego	Zmiana zasad wyceny	Reklasyfikacja pozycji	Wartość wg Wypłacalność II stan na 31.12.2023 r.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	2 019 339	-1 264 834	-	754 505
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	2 019 339	-1 277 313	-	742 026
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	2 019 339	-2 019 339	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	716 643	-	716 643
Margines ryzyka	-	25 382	-	25 382
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	-	12 479	-	12 479

Zobowiązania stan na 31.12.2023 r. (dane w tys. zł)	Wartość ze sprawozdania finansowego	Zmiana zasad wyceny	Reklasyfikacja pozycji	Wartość wg Wypłacalność II stan na 31.12.2023 r.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	10 073	-	10 073
Margines ryzyka	-	2 406	-	2 406
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	31 188	-8 558	-	22 631
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	-
Margines ryzyka	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	31 188	-8 558	-	22 631
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	31 188	-31 188	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	22 393	-	22 393
Margines ryzyka	-	238	-	238
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	-

Zobowiązania stan na 31.12.2023 r. (dane w tys. zł)	Wartość ze sprawozdania finansowego	Zmiana zasad wyceny	Reklasyfikacja pozycji	Wartość wg Wypłacalności II stan na 31.12.2023 r.
Margines ryzyka	-	-	-	-
Pozostałe rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe	-	-	-	-
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	1 753	-	-	1 753
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	496	-	-	496
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	-	17 655	-	17 655
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	44 523	-7 375	-	37 148
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	174 387	-154 893	-	19 494
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	42 979	-631	-	42 348
Zobowiązania podporządkowane	80 040	567	-	80 607
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	-	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	80 040	567	-	80 607
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	611 197	-387 465	-	223 732
Zobowiązania ogółem	3 005 901	-1 805 533	-	1 200 368

D.3.1. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg PSR

D.3.1.1. Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Dla celów wypłacalności fundusze specjalne wykazuje się w wartości zero. Dla celów rachunkowości rozpoznaje się: saldo Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS), tworzonego zgodnie z przepisami o ZFŚS w ciężar kosztów (ZFŚS zwiększa się także m.in. z odpisu z zysku netto na mocy uchwał Walnego Zgromadzenia), saldo Funduszu Prewencyjnego, tworzonego z odpisów w ciężar

kosztów, zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie i w statucie TUV PZUW, a także saldo Funduszu Organizacyjnego.

D.3.1.2. Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych

Pożyczki: różnica pomiędzy wartością wg PSR a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody wyceny instrumentów wycenianych wg PSR w skorygowanej cenie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, które dla celów bilansu ekonomicznego wyceniane są w wartości godziwej.

D.3.1.3. Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe zobowiązania obejmują przede wszystkim przychody z przyszłych okresów. W ramach przychodów z przyszłych okresów ujmowane są między innymi odroczone prowizje reasekuracyjne rozliczane współmiernie do składki zarobionej na udziale reasekuratorów. Wartość godziwa w bilansie ekonomicznym dla celów Wypłacalności II wynosi zero.

D.3.2. Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W 2023 r. nie dokonywano istotnych zmian w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny zobowiązań.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Poniższa tabela przedstawia aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania tych metod. Przy wycenie aktywów i zobowiązań stosowana jest zasada istotności, przy jednoczesnym uwzględnieniu charakteru oraz skali posiadanych informacji.

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	Prawo do użytkowania zgodnie z MSSF 16: Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są zgodnie z zasadami MSSF16, tj. wg modelu kosztu pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzuje się metodą liniową od daty rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza. Aktywa rozpoznane w bilansie zgodnie z MSSF 16 wyceniane są do wartości godziwej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z umów leasingu.
	Rzeczowe aktywa trwałe: Metoda rynkowa stosowana jest w przypadku składnika majątku, którego wartość księgowa brutto przekracza 50 000 zł. W przypadku braku możliwości zastosowania metody rynkowej wyceny dokonuje się we własnym zakresie, na podstawie ogólnie dostępnych informacji na temat cen podobnych towarów na rynku lub na bazie posiadanych danych (w tym wycen podobnych towarów dokonanych przez rzeczoznawców). Komórka merytoryczna ustala cenę rynkową składnika majątkowego o zbliżonych parametrach i podobnym stanie zużycia, opierając się na informacjach z katalogów lub aukcji internetowych, np. Allegro lub OLX. Wycena opiera się na średniej cenie rynkowej z co najmniej dwóch źródeł wyceny (jeżeli są dostępne). W przypadku braku takiej wyceny komórka merytoryczna sprawdza u dostawcy cenę, która byłaby otrzymana w zamian za ten składnik aktywów. Cena opiera się na koszcie, który musiałoby ponieść Towarzystwo, aby nabyć składnik majątku jako jego zamiennik o porównywalnej jakości, skorygowany o jego aktualne zużycie zgodnie z zasadami amortyzacji środków trwałych przyjętymi w Towarzystwie. W przypadku, gdy pozostałe metody wyceny nie będą możliwe do zastosowania, a wycena dotyczy składnika majątku o wartości księgowej netto niższej niż 50.000 zł, wartość ustalana jest w wartości początkowej równej cenie nabycia lub kosztowi wytworzenia lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny), pomniejszona o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Dłużne papiery wartościowe, pożyczki	Instrumenty dłużne niedopuszczone do obrotu na aktywnym rynku wycenia się za pomocą techniki wyceny: - pozwalającej wyznaczyć wartość godziwą instrumentu poprzez przeliczenie przyszłych kwot (w szczególności przepływów pieniężnych lub dochodów i wydatków), na jedną zdyskontowaną kwotę z uwzględnieniem założeń dotyczących ryzyka lub - pozwalającej za pomocą innych powszechnie uznanych metod na oszacowanie wartości godziwej instrumentu, gdzie dane wejściowe do modelu są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni lub pośredni.
Należności z tytułu ubezpieczeń, pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) oraz kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	Z uwagi na brak aktywnego rynku Towarzystwo wycenia należności z tytułu ubezpieczeń oraz pozostałe należności metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem aktualnej rynkowej stopy dyskontowej. Wycena tych należności opiera się na historycznej analizie spłacalności należności, a prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane aktualną rynkową stopą dyskontową. Kierując się zasadą istotności przy ustaleniu wartości godziwej, przyjęto uproszczenie polegające na wycenie nominalnej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Odpisy na należności nieściągalne lub wątpliwe tworzy się na podstawie analizy sytuacji gospodarczej i majątkowej dłużników oraz prawdopodobieństwa spłaty należności.
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	Wartość godziwą depozytów wyznacza się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem aktualnej rynkowej stopy dyskonta. Kierując się zasadą istotności przy ustaleniu wartości godziwej dla lokat i depozytów typu over-night (O/N) przyjęto uproszczenie polegające na wycenie w wartości nominalnej powiększonej o zarachowane odsetki.
Środki pieniężne	Wycena w wartości nominalnej powiększonej w uzasadnionych przypadkach o zarachowane odsetki.
Pozostałe aktywa	Pozostałe aktywa wycenia się w wartości godziwej. Kierując się zasadą istotności przy ustaleniu wartości godziwej przyjęto uproszczenie polegające na wycenie w wartości nabycia, względnie w wartości podlegającej rozliczeniu w czasie z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Koszty rozliczane w czasie, dotyczące nakładów na wartości niematerialne np. nakładów informatycznych ustala się w wartości zero.

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Zobowiązania podporządkowane	Wartość godziwą ustala się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z zastosowaniem krzywej rentowności papierów rządowych.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, pozostałe zobowiązania	Z uwagi na krótki termin wymagalności wartość nominalna stanowi racjonalne przybliżenie wartości godziwej. Bieżące i przyszłe zobowiązania są uwzględniane przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania, jako przepływy pieniężne – wypływy. Zobowiązania wycenia się w wartości godziwej. Kierując się zasadą istotności przy ustalaniu wartości godziwej przyjęto uproszczenie polegające na wycenie w kwocie wymagającej zapłaty.
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej, niewykazane w innych pozycjach)	Z uwagi na krótki termin wymagalności, wartość nominalna stanowi racjonalne przybliżenie wartości godziwej. Kierując się zasadą istotności przy ustalaniu wartości godziwej przyjęto uproszczenie polegające na wycenie w kwocie wymagającej zapłaty.
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	Wartość godziwą ustala się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z zastosowaniem rynkowej stopy dyskontowej. Po początkowym ujęciu nie stosuje się korekty z tytułu własnej zdolności kredytowej Towarzystwa.
	Do pozycji zobowiązań finansowych innych niż wobec instytucji kredytowych zalicza się również zobowiązania leasingowe rozpoznane w bilansie zgodnie z MSSF 16. Z uwagi na brak aktywnego rynku zobowiązania wynikające z umów leasingu wyceniane są zgodnie ze standardem MSSF16. Zobowiązania te wyceniane są do wartości godziwej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych ustalonych dla umów leasingu lub na moment początkowego ujęcia w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty, w tym stałych opłat leasingowych pomniejszonych o należne zachęty leasingowe, zmiennych opłat leasingowych, które zależą od indeksu lub stawki, kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej, ceny wykonania opcji kupna, jeżeli jest prawdopodobne, że zostanie ona wykorzystana oraz kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli istnieje możliwość skorzystania z takiej opcji. W późniejszych okresach zobowiązania te wyceniane są według amortyzowanego kosztu.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	Z uwagi na krótki termin wymagalności wartość nominalna stanowi racjonalne przybliżenie wartości godziwej. Bieżące i przyszłe zobowiązania są uwzględniane przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania jako przepływy pieniężne – wypływy.

D.4.1. Założenia i oceny na temat istotnych źródeł niepewności oszacowania wartości godziwej

Niepewność w wycenie aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, za wyjątkiem instrumentów finansowych, oceniana jest głównie poprzez:

- zmienność cen,
- normy zużycia technicznego,
- zmienność przepływów finansowych,
- zmienność otoczenia gospodarczego,
- zmienność rynkowych stóp procentowych.

Towarzystwo weryfikuje adekwatność wycen, w szczególności poprzez porównanie z historycznymi wynikami rzeczywistych transakcji.

D.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1. Środki własne

E.1.1. Zarządzanie środkami własnymi

Kapitał zakładowy został w całości objęty i opłacony przez Członka Założyciela – PZU SA.

Środki własne, inwestowane zgodnie z zasadą "ostrożnego inwestora", obejmują instrumenty finansowe zapewniające oczekiwaną relację stopy zwrotu do ponoszonego ryzyka, z uwzględnieniem charakteru zobowiązań z portfela zawartych umów ubezpieczenia oraz bieżących potrzeb w zakresie płynności.

Towarzystwo prowadzi monitoring określonych w Dyrektywie limitów ilościowych dla poszczególnych kategorii środków własnych.

Planowanie kapitałów polega na ustaleniu celów i odpowiednich działań do zrealizowania w horyzoncie planowania finansowego, który to proces jest zharmonizowany na poziomie Grupy PZU. Planowanie, realizowane zgodnie z procesem planowania finansowego w Grupie PZU, powinno zapewnić utrzymanie współczynnika wypłacalności powyżej poziomu dolnego przewidzianego dla strefy zielonej, rozumianego jako docelowy współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności, przy uwzględnieniu określonych, przewidzianych dla poszczególnych kategorii środków własnych limitów ilościowych. Okres planowania kapitałów obejmuje co najmniej horyzont czasowy aktualnej strategii Towarzystwa, nie krótszy niż 3 lata.

W okresie sprawozdawczym środki własne nie podlegały żadnym ograniczeniom wpływającym na ich dostępność.

Warunki przyznanej przez Członka Założyciela w IV kwartale 2016 r. pożyczki podporządkowanej w wysokości 80 mln zł (osiemdziesiąt milionów złotych) pozwalają na zawieszenie spłaty kapitału wraz z odsetkami w przypadku, gdyby zachodziła niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności bądź w sytuacji, gdyby Towarzystwo przekazało do organu nadzoru informację o niebezpieczeństwie wystąpienia takiej niezgodności w ciągu najbliższych 3 miesięcy, zgodnie z art. 312 ust. 1 Ustawy.

W celu monitorowania i utrzymywania kapitału na poziomie adekwatnym do podejmowanego ryzyka oraz spełnienia w sposób ciągły wymogów kapitałowych, wprowadzony został system limitów kapitałowych.

Zawiera on system wczesnego ostrzegania, o którym mowa w części B.3.3 Sprawozdania i obejmuje szereg działań naprawczych zapobiegających przekroczeniu poziomu apetytu na ryzyko.

Działania zarządcze mające na celu podwyższenie poziomu środków własnych, to w szczególności:

- zwiększenie zobowiązań podporządkowanych,
- zaniechanie lub czasowe wstrzymanie wykupu instrumentów zakwalifikowanych do środków własnych, jeżeli umowa przewiduje taką możliwość,
- dopłaty w ramach uzupełniających środków własnych,
- podwyższenie kapitału.

Działania zarządcze w zakresie profilu ryzyka obejmują, w szczególności:

- unikanie ryzyka – nieangażowanie się lub zaprzestanie angażowania się w działania, które powodują wzrost ekspozycji na ryzyko,
- transfer ryzyka – przeniesienie części ekspozycji ryzyka na stronę trzecią,
- ograniczanie ryzyka – ograniczenie prawdopodobieństwa zmaterializowania się ryzyka lub ograniczenie jego wpływu,
- akceptacja ryzyka – zatrzymanie ryzyka, gdy inne działania zarządcze nie są dostępne lub koszt ich wdrożenia jest zbyt wysoki w stosunku do uzyskanych korzyści,
- wdrożenie narzędzi wspierających inne działania zarządcze, w szczególności: limitów, programów reasekuracyjnych, regularnego przeglądu polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwriting).

Skala podjętych działań naprawczych zależy od aktualnej sytuacji oraz przewidywanych zmian pozycji kapitałowej, a także momentu dokonania oceny adekwatności kapitałowej. Generalnie, jeżeli analiza przeprowadzana jest na etapie planowania, wprowadzane działania naprawcze mogą mieć łagodniejszy charakter (np. dokonanie zmian w biznesplanie), niż gdy jest ona przeprowadzana na etapie monitorowania – wówczas może być konieczne podjęcie działań natychmiastowych. Na dobór działań naprawczych mają również wpływ inne czynniki, takie jak: kwestie związane z ryzykiem reputacji, możliwość zastosowania w praktyce danego działania naprawczego, czas niezbędny do wdrożenia danego działania naprawczego, jakość środków własnych w przypadku podwyższenia poziomu kapitału na pokrycie ryzyka, wpływ na prowadzoną przez Grupę PZU działalność (np. rentowność, udział w rynku).

Decyzje odnośnie zastosowania opisanych powyżej metod podejmuje Zarząd.

Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Komitet Ryzyka otrzymują regularne raporty na temat stanu adekwatności kapitałowej (co najmniej raz na kwartał oraz na bieżąco w przypadku przekroczenia ustalonych progów kapitałowych).

Planowanie kapitałowe odbywa się w ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności, która przeprowadzana jest co najmniej raz w roku. Stanowi ono integralną część strategii działalności i jest

uwzględniane przy podejmowaniu strategicznych decyzji. Okres planowania pozycji kapitałowej obejmuje horyzont nie krótszy niż 3 lata.

W 2023 roku nie zostały przeprowadzone istotne zmiany dotyczące zarządzania środkami własnymi.

Informację dotyczącą środków własnych zawiera formularz QRT S.23.01.01 stanowiący Załącznik nr 10 do Sprawozdania.

E.1.2. Istotne zmiany przeprowadzone w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie procesu zarządzania kapitałem.

E.1.3. Struktura, wartość i jakość środków własnych

31 grudnia 2023 r. Towarzystwo posiadało 587 541 tys. zł dostępnych i dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz 492 650 tys. zł dostępnych i dopuszczonych środków własnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego.

Środki własne spełniały warunki klasyfikacji określone w art. 245 ust. 2 Ustawy, przy uwzględnieniu kryteriów jakościowych określonych w art. 245 ust. 3 Ustawy. Składały się z następujących pozycji:

- rezerwa uzgodnieniowa w wysokości 155 635 tys. zł,
- zobowiązania podporządkowane w wysokości 80 607 tys. zł,
- pozostałe pozycje podstawowych środków własnych w wysokości 351 300 tys. zł.

Informacje dotyczące środków własnych zawiera formularz QRT S.23.01.01 stanowiący Załącznik nr 10 do Sprawozdania.

Wysokość środków własnych i współczynniki pokrycia wymogów kapitałowych przedstawia poniższa tabela (dane w tys. zł):

Środki własne i współczynniki wypłacalności	2023	2022
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	587 541	502 334
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR)	492 650	417 257
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	241 030	223 062
Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)	60 258	55 765
Współczynnik pokrycia SCR dopuszczonymi środkami własnymi	243,76%	225,20%
Współczynnik pokrycia MCR dopuszczonymi środkami własnymi	817,57%	748,24%

W porównaniu z 2023 r. nie zaszły istotne zmiany w strukturze środków własnych Towarzystwa.

Kategorie środków własnych	2023	2022
Dopuszczone środki własne na pokrycie SCR		
Kategoria 1 - nieograniczona	480 598	406 104
Kategoria 1 - ograniczona	0	0
Kategoria 2	80 607	80 181
Kategoria 3	26 336	16 049
Dopuszczone środki własne na pokrycie MCR		
Kategoria 1 - nieograniczona	480 598	406 104
Kategoria 1 - ograniczona	0	0
Kategoria 2	12 052	11 153
Kategoria 3	0	0

E.1.4. Rezerwa uzgodnieniowa

Strukturę istotnych pozycji dotyczących rezerwy uzgodnieniowej zaprezentowano w poniższej tabeli.

Rezerwa uzgodnieniowa	2023	2022
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami, w tym:	514 851	427 236
Kapitał własny PSR	449 788	370 801
Korekty do Wypłacalność II	65 119	56 435
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia, w tym:	7 917	5 083
Przewidywany podatek od aktywów (podatek od niektórych instytucji finansowych) za kolejne 12 miesięcy	7 917	5 083
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych (podatek odroczone)	26 336	16 049
Kapitał zakładowy	324 964	324 959
Razem	155 635	81 145

Towarzystwo nie posiada środków własnych podlegających przepisom przejściowym. Nie występowało do KNF z wnioskiem o wyrażenie zgody na zaliczenie dopłat od Członków do uzupełniających środków własnych. Środki własne są wolne od obciążeń, dostępne do pokrycia strat

wynikających z niesprzyjających wahań w obszarze wykonywanej działalności, zarówno przy założeniu kontynuacji działalności, jak i w przypadku likwidacji.

E.1.5. Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności

Tytuły poszczególnych różnic zaprezentowanych na wykresie powyżej wynikają z odmiennych zasad wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby zasad wypłacalności a według PSR – szczegółowa prezentacja różnic znajduje się w części D Sprawozdania. Korekta WNIP/DAC dotyczy spisania wartości niematerialnych i aktywowanych kosztów akwizycji.

Uzgodnienie kapitałów	2023	2022
Kapitał własny PSR	449 788	370 801
Spisanie aktywowanych kosztów akwizycji oraz wartości niematerialnych	-49 421	-37 095
Spisanie prowizji odroczonej	41 019	34 116
Wycena pożyczki podporządkowanej	-459	-127
Wycena RTU wg. SII	72 026	58 429
Pozostałe	1 899	1 112
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami SII	514 851	427 236

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Kwoty kapitałowego wymogu wypłacalności (wraz z podziałem na moduły ryzyka) i minimalnego wymogu kapitałowego na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia Formularz QRT S.25.01.21 stanowiący Załącznik nr 11 do Sprawozdania. Dane ilościowe dotyczące minimalnego wymogu kapitałowego prezentuje również formularz QRT S.28.01.01 stanowiący Załącznik nr 12 do Sprawozdania.

E.2.1. Kapitałowy wymóg wypłacalności

Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności	2023	2022
Ryzyko rynkowe	51 425	58 265
Ryzyko kredytowe kontrahenta	134 017	124 803
Ryzyko w ubezpieczeniach na życie	217	119
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	13 250	4 936
Ryzyko w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	98 496	88 616

Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności	2023	2022
Efekt dywersyfikacji	-71 771	-65 581
Ryzyko operacyjne	31 535	25 484
Korekta z tytułu podatków odroczonych	-16 139	-13 580
Kapitałowy wymóg wypłacalności	241 030	223 062

Różnice w ramach poszczególnych kategorii ryzyka zostały omówione w części C Sprawozdania dotyczącej profilu ryzyka.

W obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwo opiera się wyłącznie na metodach Formuły Standardowej określonych w Rozporządzeniu i nie wykorzystuje ani parametrów specyficznych dla Towarzystwa ani uproszczeń, których zastosowanie umożliwia art. 104 ust. 7 Dyrektywy.

Dokonuje się przypisania strat z tytułu szoku objętego podstawowym kapitałowym wymogiem wypłacalności w sposób zgodny z udziałem modułów i podmodułów Formuły Standardowej w podstawowym kapitałowym wymogu wypłacalności.

E.2.2. Minimalny wymóg kapitałowy

Obliczenie minimalnego wymogu kapitałowego	2023	2022
Liniowy minimalny wymóg kapitałowy	33 134	33 835
Kapitałowy wymóg wypłacalności	241 030	223 062
Górny próg dla minimalnego wymogu kapitałowego	108 464	100 378
Dolny próg dla minimalnego wymogu kapitałowego	60 258	55 765
Łączny minimalny wymóg kapitałowy	60 258	55 765
Nieprzekraczalny dolny próg minimalnego wymogu kapitałowego	17 790	17 423
Minimalny wymóg kapitałowy	60 258	55 765

Największy wpływ na minimalny wymóg kapitałowy mają ubezpieczenia typu 'affinity' z racji zarówno wolumenu sprzedawanych polis, jak również decyzji o całkowitej rezygnacji z reasekuracji tego ryzyka.

W obliczeniach minimalnego wymogu kapitałowego Towarzystwo opiera się wyłącznie na metodach Formuły Standardowej określonych w Rozporządzeniu. Przy wyznaczaniu wartości nieprzekraczalnego dolnego progu minimalnego wymogu kapitałowego zastosowanie miał kurs średni NBP z 31 października 2023 r. dla waluty 1 euro na poziomie 4,4475 zł.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Towarzystwo nie posiada akcji w ramach portfela lokat.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo nie stosuje modelu wewnętrznego do wyliczania kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

E.5.1. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego jak również w całym okresie sprawozdawczym było zapewnione pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego.

E.5.2. Niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego jak również w całym okresie sprawozdawczym było zapewnione pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.6. Wszelkie inne informacje

Wszystkie istotne informacje zostały przedstawione w Sprawozdaniu.

Spis załączników

1. Struktura Grupy PZU
2. Schemat organizacyjny
3. Formularz S.02.01.02
4. Formularz S.04.05.21
5. Formularz S.05.01.02
6. Formularz S.12.01.02
7. Formularz S.17.01.02
8. Formularz S.19.01.21
9. Formularz S.22.01.21
10. Formularz S.23.01.01
11. Formularz S.25.01.21
12. Formularz S.28.01.01
13. Definicje grup ustawowych

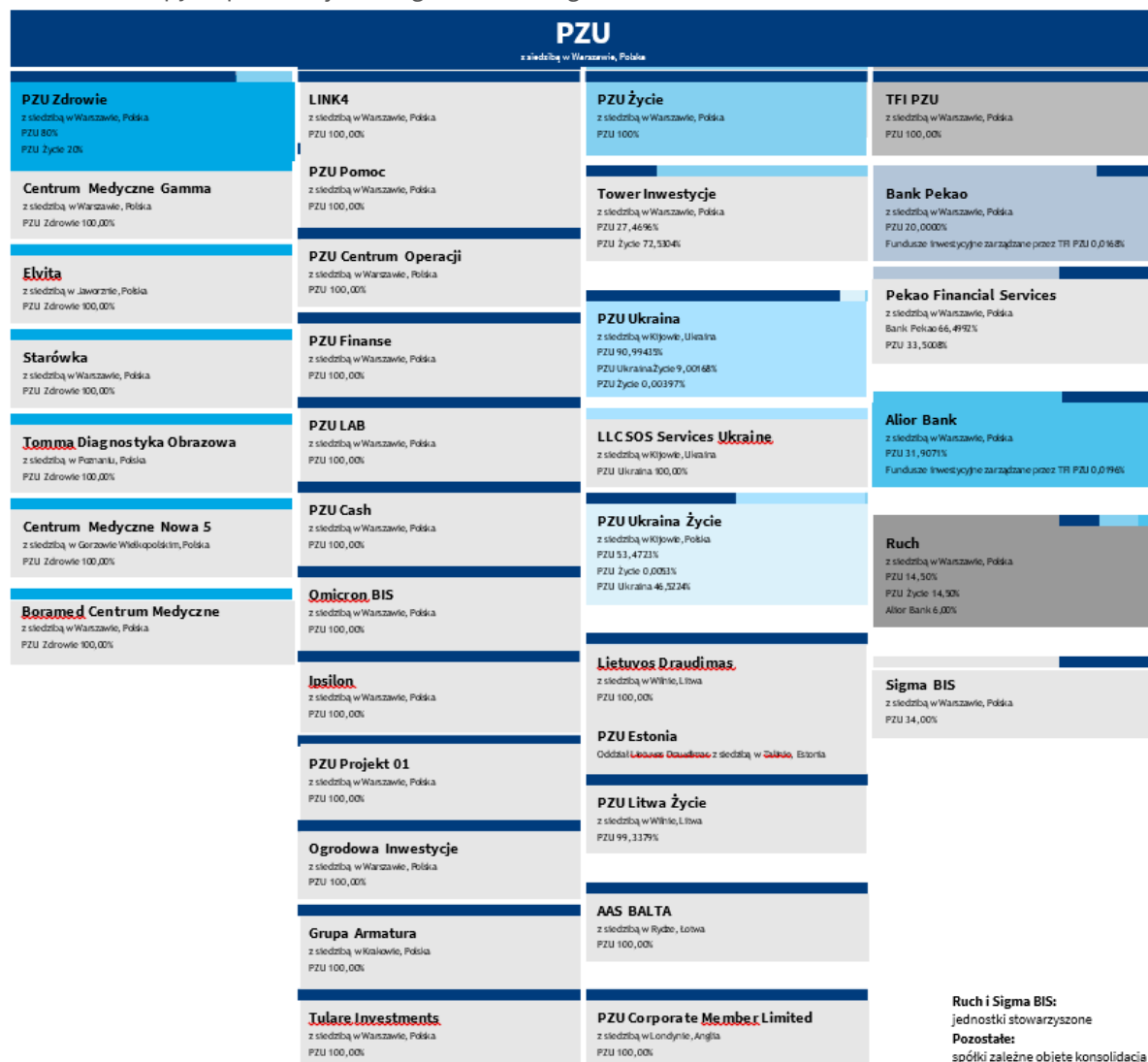
Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu Towarzystwa

Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
Rafał Kiliński	Prezes Zarządu Towarzystwa	 (podpis)
Aneta Zawistowska	Członek Zarządu Towarzystwa	 (podpis)
Jakub Papuga	Członek Zarządu Towarzystwa	 (podpis)
Tomasz Karusewicz	Członek Zarządu Towarzystwa	 (podpis)
Grzegorz Krawiec	Członek Zarządu Towarzystwa	 (podpis)

Warszawa, 28 marca 2024 roku

Załącznik nr 1 Struktura Grupy PZU

Struktura Grupy Kapitałowej PZU wg stanu na 31 grudnia 2023 roku

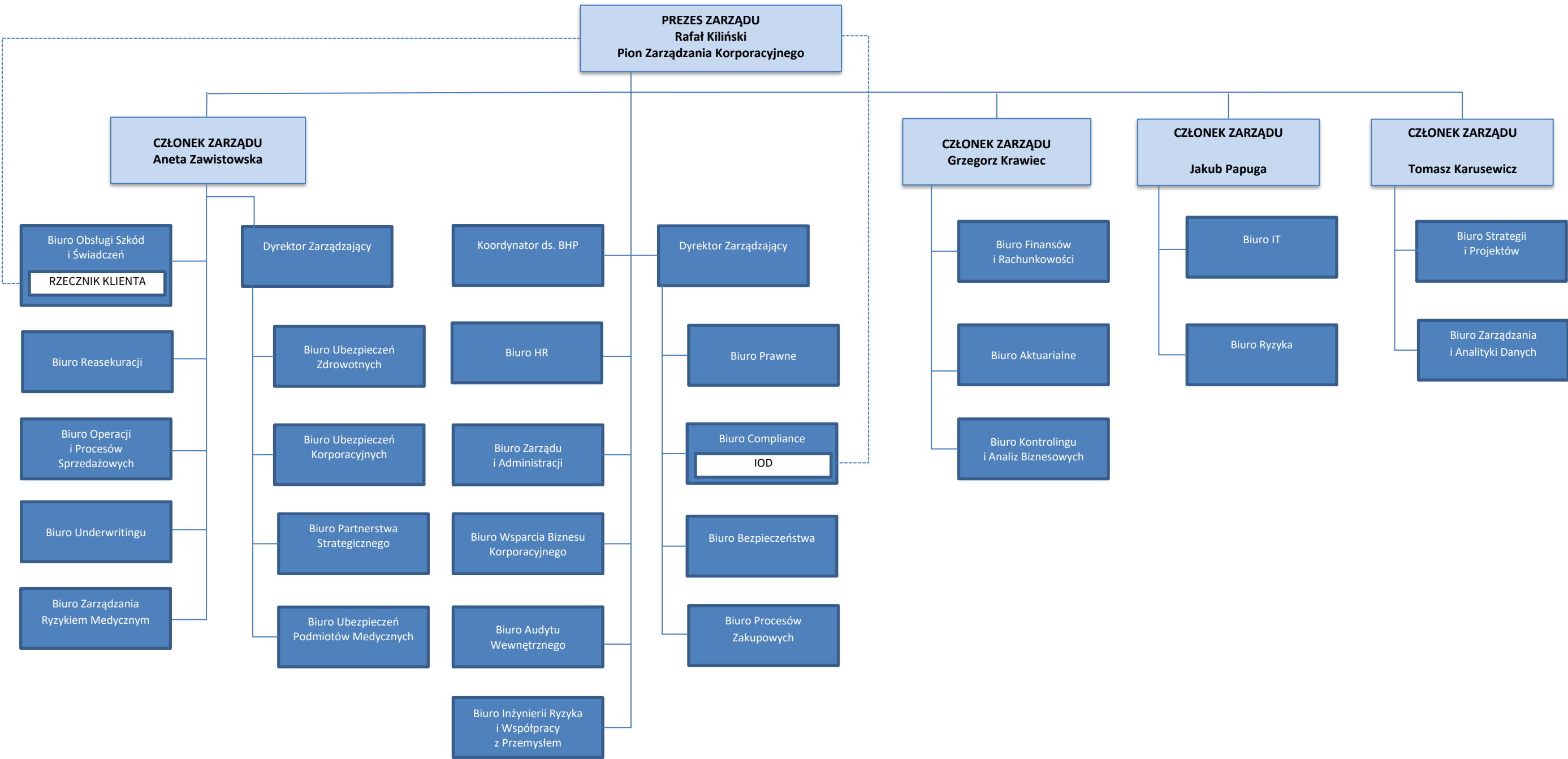

- 1) W ramach PZU Zdrowie funkcjonują oddziały: CM FCM w Warszawie, CM Tarnów, CM Nasze Zdrowie w Warszawie, CM w Opolu, CM Cordis w Poznaniu, CM w Warszawie, CM w Krakowie, CM w Poznaniu, CM we Wrocławiu, CM w Gdańsku, CM w Kielcach, CM Warszawa Chmielna, CM w Radomiu, CM w Łodzi, CM w Częstochowie.
- 2) W skład Grupy PZU Zdrowie wchodzi: Grupa Centrum Medyczne Medica, Grupa Elvita, Grupa Tomma oraz Starówka, Centrum Medyczne Nowa 5, Centrum Medyczne Gamma oraz Boramed Centrum Medyczne.
- 3) W skład Grupy Centrum Medyczne Medica wchodzi następujące spółki: Centrum Medyczne Medica sp. z o.o., Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” sp. z o.o. z siedzibą w Ciechocinku.
- 4) W skład Grupy Elvita wchodzi następujące spółki: Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o. z siedzibą w Łaziskach Górnych.
- 5) W skład Grupy Tomma wchodzi następujące spółki: Tomma Diagnostyka Obrazowa S.A., Bonus Diagnosta sp. z o.o.
- 6) W skład Grupy Alior Bank wchodzi m.in.: Alior Bank SA, Alior Services sp. z o.o., Alior Leasing sp. z o.o. (który posiada: 90% udziałów w Alior Leasing Individual sp. z o.o. (utworzony 29 sierpnia 2023 roku), 100% udziałów w AL Finance sp. z o.o. (do 5 sierpnia 2021 roku – Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o.), który posiada 10% udziałów w Alior Leasing Individual sp. z o.o.), Meritum Services ICB SA (8 grudnia 2023 roku nastąpiło połączenie spółki Absource sp. z o.o. z Meritum Services ICB SA. Cały majątek spółki Absource sp. z o.o. został przejęty przez spółkę Meritum Services ICB SA), Alior TFI SA.

Załącznik nr 2 Schemat organizacyjny

Schemat organizacyjny TUV Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych

Obowiązujący na 31 grudnia 2023 r.

Załącznik nr 3 Formularz S.02.01.02

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Aktywa		C0010
Wartości niematerialne i prawne	R0030	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	26 336
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	-
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	22 585
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	843 912
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	-
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	-
Akcje i udziały	R0100	-
Akcje i udziały – notowane	R0110	-
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	-
Dłużne papiery wartościowe	R0130	680 064
Obligacje państwowe	R0140	680 064
Obligacje korporacyjne	R0150	-
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	-
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	-
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	-
Instrumenty pochodne	R0190	-
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	163 848
Pozostałe lokaty	R0210	-
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	-
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	-
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	-
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	757 652
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	739 373
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	739 079
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	293
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	18 279
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	-
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	18 279
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	-
Depozyty u cedentów	R0350	-
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	24 674
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	5 453
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	655
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	-
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	14 728
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	19 223
Aktywa ogółem	R0500	1 715 219
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	754 505
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	742 026
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	-
Najlepsze oszacowanie	R0540	716 643

Margines ryzyka	R0550	25 382
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	12 479
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	-
Najlepsze oszacowanie	R0580	10 073
Margines ryzyka	R0590	2 406
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	22 631
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	-
Najlepsze oszacowanie	R0630	-
Margines ryzyka	R0640	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	22 631
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	-
Najlepsze oszacowanie	R0670	22 393
Margines ryzyka	R0680	238
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	-
Najlepsze oszacowanie	R0710	-
Margines ryzyka	R0720	-
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	-
Zobowiązania warunkowe	R0740	-
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	1 753
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	496
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	-
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	-
Instrumenty pochodne	R0790	-
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	-
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	17 655
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	37 148
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	19 494
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	42 348
Zobowiązania podporządkowane	R0850	80 607
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	-
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	80 607
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	223 732
Zobowiązania ogółem	R0900	1 200 368
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	514 851

Załącznik nr 4 Formularz S.04.05.21

Składki przypisane brutto dotyczące kraju siedziby reprezentują ponad 90% łącznych składok przypisanych brutto, dlatego formularz S.04.05.21 nie jest wymagany.

Załącznik nr 5 Formularz S.05.01.02

Linie biznesowe dla: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i reasekuracja czynna proporcjonalna)													
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracowników	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120
Składki przypisane													
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	-	41 582	-	7 793	40 611	188 520	584 971	139 637	-	-	108 924	105 687
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130												
Udział zakładu reasekuracji	R0140	-	1 425	-	669	24 004	166 116	546 664	115 664	-	-	-	90 966
Netto	R0200	-	40 157	-	7 124	16 607	22 403	38 307	23 972	-	-	108 924	14 721
Składki zarobione													
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	-	41 831	-	7 734	38 695	48 853	549 267	145 921	-	-	109 455	93 508
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230												
Udział zakładu reasekuracji	R0240	-	3 039	-	642	22 105	44 828	512 980	120 362	-	-	0	77 732
Netto	R0300	-	38 793	-	7 092	16 590	4 024	36 287	25 559	-	-	109 455	15 776
Odszkodowania i świadczenia													
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	-	38 018	-	4 756	17 140	- 3 699	319 008	43 513	-8	-	22 594	38 795
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330												
Udział zakładu reasekuracji	R0340	-	2 040	-	136	8 555	- 3 737	306 660	36 815	-7	-	-0	27 969
Netto	R0400	-	35 977	-	4 621	8 586	38	12 348	6 698	-1	-	22 594	10 826
Koszty poniesione	R0550	-	6 773	-	2 172	2 878	-21	14 498	21 287	1	-	54 618	2 753
Saldo – pozostałe koszty/przychody techniczne	R1200												
Koszty ogółem	R1300												

		Linie biznesowe dla: reasekuracji czynnej nieproporcjonalnej				Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
		C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Składki przypisane						
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110					1 217 725
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0140	0	0	0	0	945 509
Netto	R0200	0	0	0	0	272 216
Składki zarobione						
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210					1 035 264
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0240	0	0	0	0	781 689
Netto	R0300	0	0	0	0	253 576
Odszkodowania i świadczenia						
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310					480 116
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0340	0	0	0	0	378 431
Netto	R0400	0	0	0	0	101 686
Koszty poniesione	R0550	0	0	0	0	104 958
Saldo – pozostałe koszty/przychody techniczne	R1200					3 558
Koszty ogółem	R1300					108 516

		Linie biznesowe dla: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie					
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
Składki przypisane							
Brutto	R1410	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1420	-	-	-	-	-	-
Netto	R1500	-	-	-	-	-	-
Składki zarobione							
Brutto	R1510	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1520	-	-	-	-	-	-
Netto	R1600	-	-	-	-	-	-
Odszkodowania i świadczenia							
Brutto	R1610	-	-	-	-	-	7 753
Udział zakładu reasekuracji	R1620	-	-	-	-	-	6 420
Netto	R1700	-	-	-	-	-	1 333
Koszty poniesione	R1900	-	-	-	-	-	459
Saldo – pozostałe koszty/przychody techniczne	R2500						
Koszty ogółem	R2600						
Całkowita kwota wykupów	R2700	-	-	-	-	-	-

		Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0270	C0280	C0300
Składki przypisane				
Brutto	R1410	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1420	-	-	-
Netto	R1500	-	-	-

Składki zarobione				
Brutto	R1510	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1520	-	-	-
Netto	R1600	-	-	-
Odszkodowania i świadczenia				
Brutto	R1610	-	-	7 753
Udział zakładu reasekuracji	R1620	-	-	6 420
Netto	R1700	-	-	1 333
Koszty poniesione	R1900	-	-	459
Saldo – pozostałe koszty/przychody techniczne	R2500			-
Koszty ogółem	R2600			459
Całkowita kwota wykupów	R2700	-	-	-

Załącznik nr 6 Formularz S.12.01.02

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym		Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	
			Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami lub gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami lub gwarancjami					
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
Rezerwy ubezpieczeniowe techniczno-obliczane łącznie	R0010	0	0			0			0	0	0
	R0020	0	0			0			0	0	0
Rezerwy ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka											
Najlepsze oszacowanie											
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	0			0	0		0	22 393	0	22 393
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0			0	0		0	18 279	0	18 279
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej	R0090	0			0	0		0	4 114	0	4 114
Margines ryzyka	R0100	0	0			0			238	0	238
Rezerwy ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	0	0			0			22 631	0	22 631

		Ubezpieczenia zdrowotne (bezpśrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązania mi z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracj a ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracj a czynna)	Ogółem (Ubezpieczeni a zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
			Umowy bez opcji i gwarancj i	Umowy z opcjami i gwarancja mi			
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka							

Najlepsze oszacowanie							
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030		0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080		0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej	R0090		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0100	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	0			0	0	0

Załącznik nr 7 Formularz S.17.01.02

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i reasekuracja czynna proporcjonalna											
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka													
Najlepsze oszacowanie													
Rezerwy składek													
Brutto	R0060	0	1 886	0	-933	-7 487	32 943	-115 016	-24 229	642	0	-84 712	-2 672
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	-279	0	-568	-2 736	25 869	-114 013	-25 401	577	0	0	-853
Najlepsze oszacowanie netto rezerw składek	R0150	0	2 165	0	-365	-4 751	7 074	-1 003	1 172	65	0	-84 712	-1 819
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia													
Brutto	R0160	0	8 188	0	5 573	9 141	17 772	553 458	212 249	1	0	3 983	115 930
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	572	0	1 857	7 297	17 279	542 325	174 261	1	0	0	113 186
Najlepsze oszacowanie netto rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	R0250	0	7 615	0	3 716	1 845	493	11 132	37 989	0	0	3 983	2 744
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	0	10 073	0	4 639	1 654	50 715	438 442	188 021	643	0	-80 729	113 258
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	0	9 780	0	3 351	-2 906	7 567	10 130	39 161	65	0	-80 729	925
Margines ryzyka	R0280	0	2 406	0	321	778	1 183	12 467	2 199	7	0	7 589	839
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem													
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	0	12 479	0	4 960	2 432	51 898	450 909	190 220	650	0	-73 140	114 098
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	293	0	1 289	4 561	43 148	428 312	148 859	578	0	0	112 333
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	0	12 186	0	3 671	-2 129	8 750	22 597	41 360	72	0	-73 140	1 765

		Reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0140	C0150	C0160	C0170	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka						
Najlepsze oszacowanie						
Rezerwy składek						
Brutto – Ogółem	R0060	0	0	0	0	-199 578
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	0	0	0	-117 405
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	0	0	0	0	-82 173
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia						
Brutto – Ogółem	R0160	0	0	0	0	926 295
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	0	0	0	856 778
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	0	0	0	0	69 517
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	0	0	0	0	726 717
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	0	0	0	0	-12 656
Margines ryzyka	R0280	0	0	0	0	27 788
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem						
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	0	0	0	0	754 505
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	0	0	0	739 373
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	0	0	0	0	15 132

Załącznik nr 8 Formularz S.19.01.21

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (nieskumulowane) - rok przebiegu szkodowości (kwota bezwzględna)

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Wcześniejsze lata	R0100											-
N-9	R0160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
N-8	R0170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
N-7	R0180	941	4 064	2 011	39	15	65	96	77			
N-6	R0190	27 438	73 916	2 973	72 048	22 996	17 448	11 898				
N-5	R0200	33 843	57 625	29 164	32 773	16 278	20 980					
N-4	R0210	118 387	41 019	8 131	8 354	5 467						
N-3	R0220	59 957	30 527	80 311	2 633							
N-2	R0230	65 412	49 002	82 723								
N-1	R0240	145 802	29 146									
N	R0250	99 911										

		W bieżącym roku	Suma lat skumulowana
		C0170	C0180
Wcześniejsze lata	R0100	-	-
N-9	R0160	-	-
N-8	R0170	-	-
N-7	R0180	77	7 308
N-6	R0190	11 898	228 717
N-5	R0200	20 980	190 663
N-4	R0210	5 467	181 358
N-3	R0220	2 633	173 428
N-2	R0230	82 723	197 137
N-1	R0240	29 146	174 948
N	R0250	99 911	99 911
Razem	R0260	252 835	1 253 470

Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto - rok przebiegu szkodowości (wartość bezwzględna)

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Wcześniejsze lata	R0100											-
N-9	R0160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
N-8	R0170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
N-7	R0180	6 341	2 477	610	625	2 440	2 552	2 241	1 589			
N-6	R0190	207 872	98 971	112 172	57 668	44 033	21 684	12 866				
N-5	R0200	143 182	91 170	103 968	76 602	55 905	25 630					
N-4	R0210	114 629	65 747	46 562	26 327	29 863						

		Koniec roku (dane zdyskontowane)
		C0360
Wcześniejsze lata	R0100	-
N-9	R0160	-
N-8	R0170	-
N-7	R0180	1 382
N-6	R0190	11 375
N-5	R0200	22 370
N-4	R0210	24 911
N-3	R0220	20 724
N-2	R0230	98 552
N-1	R0240	266 703
N	R0250	480 278
Razem	R0260	926 295

Niewykazane ze względu na brak zastosowania środków dotyczących gwarancji długoterminowych lub przepisów przejściowych.

Załącznik nr 10 Formularz S.23.01.01

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	-	-		-	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	-	-		-	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	324 964	324 964		-	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	-		-	-	-
Fundusze nadwyżkowe	R0070	-	-			
Akcje uprzywilejowane	R0090	-		-	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	-		-	-	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	155 635	155 635			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	80 607		-	80 607	-
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	26 336				26 336
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	-	-	-	-	-
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	-				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	-	-	-	-	
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	587 541	480 598	-	80 607	26 336
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	-			-	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	-			-	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	-			-	-
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	-			-	-
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	-			-	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	-			-	-
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	-			-	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	-			-	-
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	-			-	-
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	-			-	-
Dostępne i dopuszczalne środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie SCR	R0500	587 541	480 598	-	80 607	26 336
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	561 205	480 598	-	80 607	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	587 541	480 598	-	80 607	26 336

Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	492 650	480 598	-	12 052	
SCR	R0580	241 030				
MCR	R0600	60 258				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	243,76%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	817,57%				

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	514 851
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	-
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	7 917
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	351 300
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	155 635
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	297 347
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Ogółem	R0790	297 347

Załącznik nr 11 Formularz S.25.01.21

		Kapitałowy wymóg wypłacalności	Uproszczenia
		C0110	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	51 425	Brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	134 017	
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	217	Brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	13 250	Brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	98 496	Brak
Dywersyfikacja	R0060	-71 771	
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	-	
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	225 635	

		Wartość
		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	31 535
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	-
Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-16 139
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	241 030
Ustanowiony narzut kapitałowy	R0210	-
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. a)	R0211	-
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. b)	R0212	-
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. c)	R0213	-
w tym ustanowiony narzut kapitałowy – art. 37 ust. 1 lit. d)	R0214	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	241 030
Inne informacje na temat SCR		-
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	-
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	-
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	-
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	-
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	-

		Tak/ Nie
		C0109
Podjęcie oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	Nie

LAC DT

		C0130
LAC DT	R0640	- 16 139
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	- 16 139
LAC DT uzasadniona odniesieniem do prawdopodobnego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	-
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, rok bieżący	R0670	#ARG!
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, lata przyszłe	R0680	#ARG!
Maksymalna LAC DT	R0690	-45 866

Załącznik nr 12 Formularz S.28.01.01

		Komponenty MCR z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		C0010
MCR _{RL} Wynik	R0010	33 048

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	-	-
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	9 780	40 157
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	-	-
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	3 351	7 124
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	-	16 607
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	7 567	22 403
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	10 130	38 307
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	39 161	23 972
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	65	-
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	-	-
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	-	108 924
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	925	14 721
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	-	-

		Komponenty MCR z tytułu ubezpieczeń na życie
		C0040
MCR _L Wynik	R0200	86

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	-	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	-	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	-	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	4 114	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		-

		Ogólne obliczenie MCR
		C0070
Liniowy MCR	R0300	33 134
SCR	R0310	241 030
Górny próg MCR	R0320	108 464
Dolny próg MCR	R0330	60 258
Łączny MCR	R0340	60 258
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 790
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	60 258

Załącznik nr 13 Definicje grup ustawowych

Grupa 1 - Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej:

- 1) świadczenia jednorazowe;
- 2) świadczenia powtarzające się;
- 3) połączone świadczenia, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 4) przewóz osób.

Grupa 2 – Ubezpieczenia choroby:

- 1) świadczenia jednorazowe;
- 2) świadczenia powtarzające się;
- 3) świadczenia kombinowane;

Grupa 3 - Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych, obejmujące szkody w:

- 1) pojazdach samochodowych;
- 2) pojazdach lądowych bez własnego napędu.

Grupa 4 - Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, obejmujące szkody w pojazdach szynowych.

Grupa 5 - Ubezpieczenia casco statków powietrznych, obejmujące szkody w statkach powietrznych;

Grupa 6 - Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej casco statków żeglugi morskiej i statków żeglugi śródlądowej, obejmujące szkody w:

- 1) statkach żeglugi morskiej;
- 2) statkach żeglugi śródlądowej.

Grupa 7 - Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie, obejmujące szkody w transportowanych przedmiotach, niezależnie od każdorazowo stosowanych środków transportu;

Grupa 8 - Ubezpieczenia szkód, obejmujące szkody rzeczowe nieujęte w grupach 3–7, spowodowane przez żywioły:

- 1) ogień;
- 2) eksplozję;
- 3) burzę;
- 4) inne żywioły;
- 5) energię jądrową;
- 6) obsunięcia ziemi lub tąpnięcia.

Grupa 9 - Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych (jeżeli nie zostały ujęte w grupach 3, 4, 5, 6 lub 7), wywołanych przez grad lub mróz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8;

Grupa 10 - Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika;

Grupa 11 - Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika;

Grupa 12 - Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową, wynikającej z posiadania i użytkowania statków żeglugi śródlądowej i statków morskich, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika;

Grupa 13 - Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nieujętej w grupach 10–12;

Grupa 15 - Gwarancja ubezpieczeniowa:

- 1) bezpośrednia;
- 2) pośrednia.

Grupa 16 - Ubezpieczenia ryzyk finansowych, w tym:

- 1) ryzyka utraty zatrudnienia;
- 2) niewystarczającego dochodu;
- 3) złych warunków atmosferycznych;
- 4) utraty zysków;
- 5) stałych wydatków ogólnych;
- 6) nieprzewidzianych wydatków handlowych;
- 7) utraty wartości rynkowej;
- 8) utraty stałego źródła dochodu;
- 9) pośrednich strat handlowych, poza wyżej wymienionymi;
- 10) innych strat finansowych.

Grupa 18 - Ubezpieczenia świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.